

ОПРЕДЪЛЕНИ ДВИЖЕНИЯ

ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЪ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
VIII ГОДИНА (1928—1929 г.)

ТОМЪ IV.

СОФИЯ
1938

Опредѣлени движения.

Размишление върху добрия животъ.

Една отъ причинитѣ за страданията на хората е отсъствие на точността. Природата обича точността. Тя наказва всѣки, който не е точенъ въ постѣпкитѣ си. Въпрѣки това, мнозина мислятъ, че могатъ да живѣятъ, както искатъ, и да говорятъ, каквото искатъ. Не е така. Който иска да страда, той може да живѣе, както намира за добре. Който иска да страда, той може да говори, каквото му дойде на устата. Обаче, който не иска да страда, той трѣбва да живѣе споредъ разумнитѣ закони на природата и да говори само върху онова, което е сжществено. Слънцето има опредѣленъ пжтъ на движение. Земята има опредѣленъ пжтъ на движение и точно опредѣлена скоростъ. Растенията се развиватъ по строго опредѣлени закони. Въ природата сжествува една разумна закономерность, на която всичко се подчинява. Следователно, като разумно сжщество, човѣкъ трѣбва да спазва законитѣ на природата. Колкото да е свободенъ, той не може да излѣзе вънъ отъ законитѣ на природата. Свободата полразбира разумно ограничаване. Докато е на земята, човѣкъ трѣбва да бжде ограниченъ. На небето законътъ е обратенъ.

На земята, за да бжде абсолютно свободенъ, да не зачита никакви закони, човѣкъ трѣбва да стане лошъ. На небето, за да бжде абсолютно свободенъ, човѣкъ трѣбва да бжде добъръ. На земята добритѣ хора сж ограничени, а лошитѣ сж свободни. На небето с точно обратно: добритѣ сж свободни, а лошитѣ сж ограничени. Любовта освобождава човѣка. Който живѣе споредъ законитѣ на любовта, той е напълно свободенъ. Живѣе ли въ безлюбие, той е ограниченъ. Следователно, човѣкъ може да живѣе на земята и да бжде свободенъ. Това зависи отъ законитѣ, на които служи. Той може да бжде на небето, и пакъ да е ограниченъ. Човѣкъ носи небето и земята въ себе си. Небето подразбира закона на любовта, а земята — закона на безлюбието.

Като говоримъ за точностъ, ние разбираме мѣрkitѣ, съ които природата си служи. Отъ човѣшко гледище, че нѣкои е стигналъ на определеното мѣсто една или две секунди по-късно, това не е закъснение. Обаче, отъ гледището на природата, той е закъснѣлъ много. Ако измѣрвате нѣщата съ мѣрката на свѣтлината, за две секунди тя е изминала грамадни разстояния, и човѣкъ е останалъ много назадъ. Ако едно разумно същество се движи съ бързината на свѣтлината, и вие закъснѣете само петъ секунди, това същество се намира вече на голѣмо разстояние отъ васъ. Каквито усилия да правите, вие не

можете вече да го стигнете. Ето защо, въ отношенията си съ хората, вие трѣбва да се съобразявате съ бързината на движението имъ. Ако имате отношения съ сжщество, което се движи съ бързината на биволска кола, вие можете да закъснѣете и цѣль часъ. Обаче, имате ли отношения съ сжщество, което се движи съ бързината на свѣтлината, вие трѣбва да бждете точенъ до секунда. Ще кажете, че знаете тия нѣща, знаете, какво нѣщо е точностъ. Не е достатъчно човѣкъ само да знае, но той трѣбва да прилага нѣщата. Въ първо отдѣление детето знае всички букви, но дадете ли му нѣкоя книга вънъ отъ пеговия букварь, то нито може да срича, нито може да образува думи и цѣли изречения. Въ това отношение, човѣшкитѣ мисли и чувства представятъ елементи, азбука на добрия, на разумния животъ. Човѣкъ трѣбва да познава елементитѣ на този животъ, да знае правилно да ги съчетава, за да живѣе добре.

Какво представя добриятъ животъ? Добриятъ животъ не седи само въ една или въ две добри послѣпки, но той е съзнателно отношение на частта къмъ Цѣлото. Докато мисли, какъ трѣбва да постѣпва съ хората, човѣкъ не може да подобри живота си. Запечне ли да мисли, какви трѣбва да бждатъ отношенията му къмъ Цѣлото, човѣкъ е на пътъ да подобри живота си. Личниятъ животъ не е отношение на частта къмъ Цѣлото. Животътъ на ума и на сърдцето сжщо не сж отноше-

ния на частъта къмъ Цѣлото. Обаче, свърже ли човѣкъ живота на своята личностъ, на своя умъ, на своето сърдце, на своята душа и на своя духъ въ едно цѣло, той има вече правилни отношения къмъ Цѣлото. Животътъ на личността е едно нѣщо, а този на душата и на духа — друго нѣщо. Малцина иматъ ясна представа за душата и за духа, но въпрѣки това често си служатъ съ израза: Наболѣла е душата ми. Тѣ си представятъ душата подобна на тѣлото, и както тѣлото страда, така и душата страда. Това е толкова вѣрно, колкото е вѣрна мисълъта, че добриятъ човѣкъ на земята е лошъ на небето, и лошиятъ на земята е добъръ на небето. Въ букваленъ смисълъ взето, това изречение внася противоречие въ човѣка. По духъ и по смисълъ, обаче, то е вѣрно. Това значи: който е живѣлъ само за себе си и за хората, да имъ угажда, той е билъ добъръ за тѣхъ. Отиде ли на небето, между разумнитѣ същества, които живѣятъ за Цѣлото, той минава за лошъ човѣкъ. Частъта трѣбва да живѣе за Цѣлото, а Цѣлото — за частитѣ.

Като изучавате живота на хората, виждате, че тѣ си поставятъ далечни и близки цели за постигане. Обаче, кои нѣща сж съществени и кои несъществени, това зависи отъ времето, отъ момента и отъ условията. За примѣръ, зимно време запалената печка въ стаята е съществено нѣщо. Лѣтно време, обаче, когато слънцето силно грѣе, когато цвѣтя-

та цвятятъ, и плодетъ зрѣятъ, запалената печка е несжщественно нѣщо. Значи, всѣко нѣщо, направено на своето мѣсто и време, е сжщественно. Не се ли направи на мѣсто, то е несжщественно. Въ сжщностъ, сжществени нѣща сж ония, които сж нужни на човѣка за всѣко време и мѣсто. Като разглеждаме нѣщата като сжществени и несжществени, ние дохождаме до тѣхната абсолютностъ и относителностъ. Казваме: абсолютенъ и относителенъ моралъ, абсолютно и относително знание, абсолютна и относителна свобода и т. н.

Като говоримъ за относителния моралъ, ние имаме предъ видъ морала на обикновенитѣ хора. Този моралъ ограничава и опетнява хората. Всѣко нѣщо, съ което обикновениятъ човѣкъ си служи, е опетнено. И всѣко нѣщо, съ което светията си служи, е подобно на чиста монета. Запримѣръ, ако 20 души разбойници се сдружатъ, числото 20 е вече опетнено. Ако 20 светии се събератъ на едно мѣсто, числото 20 е чисто, свещено. Кое е отличителното качество на светията? — Свободата, която има въ себе си. Въпрѣки голѣмата свобода, която е изработилъ, щомъ дойде на земята, светията се ограничава. По-ограниченъ човѣкъ на земята отъ светията не сжществува. Както бащата, майката и господарьтъ не сж свободни, така и светията не е свободенъ. Често слугата е по-свободенъ отъ господаря. Изобщо, колкото по-голѣми задължения има даденъ човѣкъ, толкова по-голѣми сж от-

говорноститѣ му. Щомъ отговорноститѣ му сж голѣми, заедно съ това и ограниченията му сж голѣми. Ако не е разуменъ, всѣки моментъ човѣкъ може да опетни живота си — Съ какво? — Съ своитѣ лоши мисли и чувства. Разуменъ ли е, съ своитѣ добри мисли и чувства, той може да подигне, да пречисти живота си. Най-малката постъпка може да опетни или да подигне живота на човѣка. Като не знае това, той всѣки моментъ се натѣква на едното или на другото положение. Той живѣе несъзнателно, а несъзнателниятъ животъ не е истински. Дрехитѣ, съ които се обличате, не представягь истинския животъ. Паритѣ, на които разчитате, не представягь сжщината на живота. Колкото да пазите тия пари, въ края на краищата гѣ ще ви причинягь пакости, нещастия. Разбойници и крадци ще ви нападнатъ заради тия пари, и дълго време следъ това вие ще носите ранитѣ, които сж ви причинили за тѣхъ.

Защо трѣбва човѣкъ да страда? За да страда човѣкъ, все има нѣкакви причини. Дали човѣкъ съзнава това или не, то е другъ въпросъ. Фактъ е, обаче, че за да страда човѣкъ, има редъ причини. Ако мечка ви срещне въ гората и ви плюе, и за това има причини. Мечката плюе човѣка само при единъ случай — когато има мечета. Щомъ усѣти, че нѣкой минава край леговището ѝ, тя веднага излиза срещу него и го плюе. Съ това тя иска да обърне вниманието му, че

както уменъ човѣкъ, той трѣбва да знае, че тя има малки и да не нарушава спокойствието имъ. Кой обикновенъ човѣкъ не постъпва като мечката? Опитайте се само да кажете една лоша дума на приятеля си за неговата възлюбена и вижте, какъ той ще се нахвърли отгоре ви и ще почне да ви плюе. Неговата възлюбена е мечето, което той храни. Днесъ и мечето, и мечката се страхуватъ отъ чужди погледи. Израсне ли мечето и стане голѣма мечка, никой нѣма да се страхува. Като знаете това, не се отклонявайте отъ пътя си, да плашите малкиятъ мечета, или да говорите лоши думи за възлюбената на своя приятель.

Сѣга, като разсжждавате върху този примѣръ, ще видите, че това се случва навсѣкжде въ живота. Навсѣкжде слушате все речено-казано и въ края на краищата уплашвате мечето на нѣкоя мечка, за което тя започва да ви плюе. За свое оправдание, хората казватъ, че интереситѣ имъ налагатъ да постъпватъ по единъ или по другъ начинъ. Дали право или криво постъпвате, резултатитѣ ще покажатъ. Ако приложите нѣкоя своя добродетель не на мѣсто, вие ще опорочите и себе си, и своята добродетель. Ако употребите единъ свои порокъ за добро, вие подигате и себе си, и своя порокъ. Запримѣръ, влизате въ дома на единъ милионеръ и взимате отъ касата му сто хиляди лева. Срѣщате следъ това малъкъ, способенъ момъкъ, който отива да се самоубие, защото има силно желание

да учи, а нѣма срѣдства. Вие веднага му давате стотѣ хиляди лева и го пращате въ странство да учи. Ще кажете, че това не е морално. За предпочитане е да изчезнатъ сто хиляди лева отъ касата на единъ богаташъ, отколкото да се изгуби единъ животъ. Богатиятъ човѣкъ е касиеръ на Бога. Богъ е позволилъ на крадеца да вземе сто хиляди лева отъ касата на богатия човѣкъ и да ги даде на бедния, но способенъ момѣкъ, който има силно желание да учи. Единъ денъ тия пари пакъ ще влѣзатъ въ касата на богатия. Това ни най-малко не дава право на човѣка да краде. За всѣко нѣщо, което прави, добро или зло, човѣкъ отговаря. Каквото прави, той трѣбва да мисли за резултатитѣ. Мислете за последствията на дѣлата си, безъ да се страхувате. Понѣкога последствията могатъ да бждатъ толкова голѣми, че да счупятъ грѣбнака на човѣка.

Коя е причината за счупване на човѣшкия грѣбнакъ? Представете си, че нѣкой човѣкъ си строи здрава, солидна кжща. Плочата, която дѣли първия етажъ отъ втория, е поставена на здрави, желѣзни греди. Като разчита на здравината имъ, той поставя върху тѣхъ много материалъ, който всѣки день увеличава. Наистина, гредитѣ сж здрави, но е опредѣлено, колко товаръ могатъ да издържатъ. Не се ли вземе въ внимание тѣхната издържливостъ, единъ день господарьтъ на кжщата ще се намѣри предъ из-

ненада: вториятъ етажъ се разрушава. Такава погрѣшка правятъ всички съвременни хора. Като не познаватъ силитѣ си, като не познаватъ издрѣжливостъта на своя грѣбнакъ, тѣ се товарятъ съ непосилни за тѣхъ идеи, вследствие на което единъ день се виждатъ разрушени.

Природата не обича натрупвания. Идеитѣ сж подвижни и трѣбва да се турятъ на работа. Колко капиталъ е нуженъ на човѣка? За да работи, човѣкъ се нуждае отъ малкъ капиталъ, т. е. отъ малко идеи. Който има знания, той може да работи съ малкъ капиталъ. Който нѣма знания, той работи съ голѣмъ капиталъ. Силниятъ може да носи голѣми товари, а слабиятъ — малки. Силниятъ е по-уменъ отъ слабия. Споредъ човѣшкия моралъ, обаче, глупаво е човѣкъ да проявява силата си, за да не го впрегнатъ на работа. Споредъ него, по-добре е човѣкъ да бжде слабъ, отколкото силенъ.—Не е така. На небето силнитѣ хора сж умни, а слабитѣ — глупави. На небето силнитѣ хора сж лоши, а на земята силнитѣ хора сж добри. Привидно, това сж противоречиви мисли. Силенъ човѣкъ е онзи, който притежава не само физическа сила, но и добродетели. Слабъ човѣкъ пъкъ е онзи, който е лишенъ отъ добродетели. Можете ли да обичате човѣкъ, който тежи 5 — 10 хиляди килограма? Обаче, ако тежи 50 — 60 кгр. вие ще го обичате. Слонътъ може да носи цѣли тонове товаръ, а човѣкътъ, който тежи едва

50 — 60 кгр., не може да дигне една гредна на рамото си. Въпрѣки това, вие обичате този слабъ, малък човѣкъ. Добродетели има този човѣкъ, вследствие на което, въ най-труднитѣ моменти на живота си, вие разчитате на него.

Това сж символи, които трѣбва да се преведатъ въ живота. Това сж истини, на които трѣбва да се разбере вътрешния смисълъ. Като говоря за слона, имамъ предъ видъ силното въ живота. Силното се стреми къмъ слабото, а слабото — къмъ силното. Така е въ обикновения животъ. Ще кажете, че Богъ обича слабитѣ същества. Това, което Богъ прави, човѣкъ не може да го направи. Богъ има две специфични качества, които Го отличаватъ отъ всички живи същества. Тѣзи качества представятъ две неизвестни, които вие сами трѣбва да намѣрите. Като изучавате човѣка, който е излѣзълъ отъ Бога, виждате, че той иска да бжде голѣмъ, ученъ, силенъ, богатъ. Никой човѣкъ не желае да бжде малъкъ, слабъ, сиромахъ и невсжа. Добре е човѣкъ да бжде силенъ, но не чрезмѣрно. Голѣмата сила втвърдява мускулитѣ. Голѣмата слабостъ, както и голѣмата мскушавостъ, представятъ каша, калъ, въ която нищо не може да расте. Значи, животътъ не се проявява въ голѣмата сухота, нито въ голѣмата влага. Отъ сушата растенията изсъхватъ, а отъ голѣмата влага — изгниватъ. Животътъ може да се прояви само тамъ, дето сушата и влагата се допиратъ. Щомъ се допиратъ,

между тѣхъ става правилна обмѣна. Дето обмѣната е правилна, тамъ всѣкога има растене.

Какво ще разберете отъ изречението: Грѣй се на огъня, но не го гаси! Не гаси това, косто не гасне! Да изгасишъ огъня, това значи, да изгасишъ своя животъ. Дойдете ли до водата, вие ще знаете, че водата не трѣбва да се подпушва. Не подпушвайте водата, но оставете я свободно да тече. Водата представя живота. Въ тази смисълъ, животътъ не трѣбва да се подпушва. Щомъ се намѣрите предъ живота, вие можете да пиете отъ него, но по никой начинъ да не му туряте бентове. Що се отнася до земята, казвамъ: Ходи по земята, безъ да я тъпчешъ. Тъпчешъ ли земята, ще дигашъ прахъ. Тъпчешъ ли земята, ти ще сгазишъ всички треви, цвѣтя и растения, и животътъ ти ще се превърне въ пустиня. Следователно, като си дошълъ на земята, ходи по нея, безъ да тъпчешъ на едно и сѣщо мѣсто. За въздуха пъкъ казвамъ: Пущай въздуха свободно да влиза и да излиза отъ дробовѣтъ ти, безъ да му препятствуващъ.

Казвате: Човѣкъ трѣбва да служи на Бога. Какъ ще Му служите, като не знаете, какво иска Той отъ васъ? Ако отидете при нѣкой виденъ учителъ по музика да му служите, вие трѣбва да знаете да пѣте, или да свирите. Нѣмате ли гласъ, не можете ли да свирите на нѣкакъвъ инструментъ, той ще ви изпжди. На музиканта могатъ да служатъ само добри, способни ученици. Следователно, за

да служи на Бога, човѣкъ трѣбва да бѣде способенъ, даровитъ. Не е ли способенъ, той нищо не може да постигне. И царскиятъ синъ нищо не представя, ако не е даровитъ и ако не работи за развиване на своитѣ дарби. Ще служишъ на музиканта, само ако си способенъ. Ще служишъ на художника, само ако знаешъ да рисувашъ.

Съвременниятъ човѣкъ е дошълъ до механическо разбиране на живота. Срѣщате млади хора, които казватъ, че трѣбва да си поживѣятъ. Да си поживѣятъ, какво тѣ разбиратъ, това значи, да изразходватъ силитѣ си напразно и преждевременно да остарѣятъ. Като остарѣятъ, смъртта ще ги задигне. Следъ това ще ги заровятъ въ земята, дето ще чакатъ хиляди години, да дойдагъ благоприятни времена за тѣхъ. Когато ѣлото на умрѣлия свършено изгние и се разложи, той започва да го мѣсти, частица по частица, да брои, отъ колко частици е билъ съставенъ всѣки органъ. Като го пренесе далечъ отъ гроба си, като преброи частицитѣ, които го съставятъ, той мисли, че разполага съ голѣмо знание. Какво се ползува човѣкъ отъ това знание? Тѣкмо броише частицитѣ, които съставятъ окото ви, дохожда единъ човѣкъ при васъ и ви моли да му продадете тия частици, защото е решилъ да слѣзе на земята и се нуждае отъ съответенъ материалъ за съграждане на своето око. Вие продавате частицитѣ, отъ които окого ви е било направено, и

срещу тѣхъ получавате известна сума. Въ-
сто частицитѣ на омото си, вие започвате да
броиге паритѣ, като ги туряте отъ една стра-
на на друга, но виждате, че въ духовния
свѣтъ паритѣ нищо не струватъ. Така вие за-
почвате да различавате сжщественото отъ не-
сжщественото и си съставяте понятие за тѣхъ.
Сжществени нѣща сж тия, които никога не
губятъ своята цена и които могатъ на всѣко
време да се използватъ разумно.

Тѣй щото, сжществено нѣщо е пѣнието,
но когато е придружено съ мисль. Може ли
да изпѣ тона до, когато е обхванатъ отъ нѣ-
каква сериозна мисль, човѣкъ е разбралъ си-
лата и значението на този тонъ. Когато нѣкой
отъ близкитѣ въ единъ домъ умре, никой не
пѣе. Обаче, роди ли се въ този домъ дете,
всички пѣятъ и се веселятъ. Майката взима
детето си на ръце, потупва го и пѣе.—Защо?

Тя има нѣкаква важна мисль. Тя започва
да мисли за бждещето на детето, какъ ще
порасне, ще се изучи, ще стане великъ чо-
вѣкъ. Пѣсенята на майката не е класическа,
нито модерна, но чрезъ нея тя изказва своя
идеалъ. Майката пѣе чисто, безкористно, до-
каго не е излѣзла на сценага. Всѣка пѣвица,
която излиза на сцената, крие въ себе си нѣ-
що користоно. Тя пѣе или за пари, или за нѣ-
кои човѣкъ. Често пѣвицата търси между пу-
бликата своя възлюбенъ. Щомъ го намѣри, тя
преставя да пѣе. Тя пѣе вече само за него,
защото той най-добре я разбира. При това,

пѣвицата не пѣе всички свои пѣсни предъ публиката. Има пѣсни, които тя задържа само за своя възлюбенъ. Идея има тази пѣвица. Щомъ има идея, тя пѣе отлично, безъ никакви правила. Гласътъ ѝ звучи меко, естествено, безъ никакво принуждение.

Какво представя идейниятъ животъ? Идейниятъ животъ подразбира животъ на вътрешно доволство, на истинско творчество и градежъ. Много хора сж дошли до положение, всѣки день да градятъ и да събарятъ съграденото, вследствие на което се натъкватъ на голѣми разочарования. Щомъ дойдатъ до тия разочарования, тѣ търсятъ нѣкой да имъ каже истината, да ги упъти въ живота. Прави сж тия хора. Все трѣбва да дойде нѣкой да имъ каже истината и да ги упъти. Обаче, тѣ не се запитватъ, готови ли сж да разбератъ истината, готови ли сж да поематъ правия пѣтъ, който може да имъ се посочи. Който е създалъ свѣта, Той е посочилъ правия пѣтъ на хората, открилъ имъ е истината, но въпрѣки това, въ свѣта сжествува голѣма дисхармония. Дисхармонията въ свѣта се дължи на хората. Изчезне ли тази дисхармония, хората ще намѣрятъ правия пѣтъ и ще разбератъ истината. Веднѣжъ дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи. Като работи, той все ще подобри положението си, както материално, така и духовно. Нѣкой седи безъ работа и се чуди, какво да прави. Щомъ е останалъ безъ работа, той трѣбва да бжде

готовъ на всичко. Каквато работа му предложатъ, той трѣбва да я приеме. Представете си, че покрай този безработенъ мине единъ художникъ и му предложи да му позира. Трѣбва ли да откаже на това предложение? Колкото малко да му се плати, той трѣбва да приеме предложението. Ако за четирикратно позиране получи 2 — 5 хиляди лева, той трѣбва да бжде доволенъ. Пъкъ и художникътъ отъ своя страна трѣбва да бжде щедъръ, защото има възможность картината му да бжде купена отъ нѣкой богатъ човѣкъ. Колкото по-щедро човѣкъ отваря сърдцето си за малкитѣ, за слабитѣ и немощни сжщества, толкова повече и на него се дава. Такова нѣщо представятъ новитѣ идеи. Колкото малка да е новата идея, щомъ човѣкъ я приеме въ себе си, тя започва да расте и да се увеличава. Не гледа ли на живота по този начинъ, човѣкъ се намира предъ пълно обезсмисляне на нѣщата.

И тъй, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ сжщественото, но да не пренебрегва и несжщественото. Мнозина считатъ нѣкои работи за несжществени и мислятъ, че и безъ тѣхъ може. Запримѣръ, тѣ казватъ, че облѣклото, яденето, ученето, музиката не сж сжществени нѣща, и човѣкъ не трѣбва да се спира дълго време върху тѣхъ. Тѣ казватъ, че човѣкъ трѣбва да се облича, както намѣри, да яде, каквото намѣри, да учи малко, колкото да не е съвсемъ неграмотенъ. Въ сжщность не е така. Човѣкъ

трѣбва да се облича чисто, хубаво, безъ да направи облѣклото култъ въ живота си. Той трѣбва да употрѣбѣва чиста и здрава храна, безъ да изразходва всичкото си време и сили само за ядене. Що се отнася до учението, човѣкъ трѣбва да учи, да просвѣщава ума и сърдцето си. Облѣклото, храната и учението сж нужди, общи за цѣлото човѣчество, макаръ че всички хора се обличатъ, ядатъ и учатъ по различни начини. Въ тия процеси има нѣщо специфично за всѣки човѣкъ. Въ яденето, запримеръ, има единъ абсолютенъ законъ, който напълно трѣбва да се спазва. Не спазва ли човѣкъ този законъ, природата нѣма да му ладе нужното количество храна. Той може да яде много, безъ да използва приетата храна. Природата обича постоянството въ човѣка. На постояннитѣ, на трудолюбивитѣ хора тя лесно намира работа. За тѣхъ тя създава даже специални работи. И на непостояннитѣ дава работа, но такава, която не е по угодата имъ. По този начинъ тя насила ги заставя да работятъ, да развиватъ постоянство въ себе си. И червеятъ е заставенъ да работи. Той не прави това отъ любовъ, доброволно, но по принуждение. Всѣки човѣкъ може да попадне въ ограничителнитѣ условия на червея, на кърта, на магारे-то и на много още животни, безъ да може да излѣзе отъ тия условия. За да се освободи човѣкъ отъ ограниченията на живота, въ

помощь трѣбва да му дойде нѣкое силно, добро и разумно сжщество.

Единъ принцъ на древността живѣлъ лошъ, разпуснатъ животъ, вследствие на което следъ смъртта си не могълъ да продължи работата си, която му била опредѣлена, и трѣбвало душата му да се скита по земята, да влиза ту въ нѣкой падналъ, пиянъ човѣкъ, ту въ нѣкое животно. Единъ день той влѣзълъ въ едно магаре, което често носѣло дърва на господаря си. Случило се, че единъ отъ придворнитѣ, въ чийто дворецъ нѣкога живѣлъ принцътъ, купилъ дърва на пазара и трѣбвало да се пренесатъ съ сжщото магаре, въ което принцътъ често се приютявалъ. Като дошло до вратата на двореца, магарето се спрѣло и не искало да направи крачка напредъ. Господарътъ му го удрялъ, но то не мърдало отъ мѣстото си. Въ това време миनावалъ единъ дервишъ, който се спрѣлъ предъ магарето и започналъ да наблюдава, какво ще стане съ него. Като видѣлъ, че магарето не мърда отъ мѣстото си, той разбралъ причината на неговото упорство. Дервишътъ се приближилъ при магарето и тихо му пошепналъ: Влѣзъ вътре, никой не те познава. Като чуло тия думи, магарето влѣзло въ двореца, дето го разтоварили. Значи, принцътъ, който билъ въ магарето, не искалъ да влѣзе въ двореца, за да не го познаятъ близкитѣ му.

Следователно, докато не се справи съ ограничителнитѣ условия на живота, човѣкъ

неизбѣжно ще минава презъ състояния, подобни на тия, въ които се намиратъ и животнитѣ. Всѣка животинска форма не е нищо друго, освенъ математическа задача, която трѣбва правилно да се реши. Затова казватъ, че докато не стане праведенъ, човѣкъ не може заслужено да носи името си. Всѣко противоречие въ живота трѣбва правилно да се разреши. Всѣка Божествена идея, влѣзла въ ума на човѣка, трѣбва да се реализира, да даде плодъ. Не я ли приеме, разбере и реализира, човѣкъ дохожда до индиферентностъ, до втрѣсване. Не е достатъчно човѣкъ само да казва, че трѣбва да бжде добъръ, но той трѣбва да прилага своята доброта. Ако говори само за доброто, безъ да го прилага, човѣкъ влиза въ механическитѣ процеси на живота. Влѣзе ли доброто въ човѣка по механически начинъ, неговитѣ обрѣчи се кжсатъ. Щомъ обрѣчитѣ на нѣщата се кжсатъ, съ това заедно се нарушава и единството въ живота.

И тъй, искате ли да се развивате правилно, използвайте разумно и най-малкото, което ви се дава. Вложете въ обръщение и най-малкия капиталъ, който ви е даденъ. Колкото малки дарби и способности да имате, впрегнете ги на работа за съграждане на вашето велико бждеще. Кажете ли нѣкой, че не е надаренъ отъ природата, това показва, че не е вложилъ своята дарба въ работа, или пъкъ не я приложилъ на мѣсто. Каквото да прави, човѣкъ не може да измѣни Божествения редъ

на нѣщата. Никой не може да застави водата да тече нагоре. Никой не може да ходи съ ржцетѣ си, а съ краката си да върши работата на ржцетѣ. Това, което ржцетѣ правятъ, краката по никой начинъ не могатъ да го направятъ. Това, което очитѣ виждатъ, краката никога не могатъ да го видятъ. Всѣки органъ извършва специфична работа, каквато другитѣ не могатъ да изпълнятъ. Следователно, сжщото се отнася и за човѣка. На всѣки човѣкъ е дадена специфична работа въ макрокосмоса, която само той може да извърши. Ако нѣкой отъ васъ представя косъмъ отъ главата на козмичния човѣкъ, той трѣбва да знае, че голѣма задача му е дадена. Нѣкой счита за обида да бжде косъмъ и да е принуденъ да изпълни предназначението на косъма. Който разбира, той знае, че службата на косъма е голѣма. Всѣка служба, колкото малка да е, щомъ е изпълнена, както трѣбва, тя е сериозна. Много нѣщо е да бжде човѣкъ косъмъ на главата на козмическия човѣкъ. — Защо? — Велико нѣщо е козмическиятъ човѣкъ. Следователно, бждете доволни отъ службата, която ви е дадена. Достатъчно е да бждете на служба около козмическия човѣкъ, а каква ще бжде службата ви, това не е важно.

Сега, отъ козмическия човѣкъ ще слѣземъ на земята, дето се изисква работа отъ всѣки човѣкъ. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да работи. Пишете върху темата: „Защо трѣбва да живѣе човѣкъ?“ Нѣкой се

учи да свири на цигулка и се запитва, защо трѣбва да свири. Случва се, че този човѣкъ изпада въ живота, остава гладенъ, босъ и се чуди, какво да прави, какъ да изкара прехраната си. Като погладува нѣколко деня, най-после му дохожда на умъ да вземе цигулката си и да започне да свири отъ къща на къща. Сега той разбира, защо природата му е дала тази дарба. Чрезъ изкуството си да свири, той изкарва прехраната си. Художникътъ пѣкъ чрезъ четката си изкарва своята прехрана. Музикантътъ се оплаква, че му дотегнало да свири. Художникътъ се оплаква, че му дотегнало да рисува. Радвайте се на изкуството и на дарбата, която ви е дадена, защото втори пѣтъ нѣма да ви се даде. Въ природата не съществува еднообразие. Ако въ единъ животъ сте философъ, въ следния ще бждете музикантъ, поетъ, художникъ и т. п.

Нѣкои се съмняватъ въ прераждането и не искатъ да го приематъ. Ако вѣрватъ въ това, което имъ се говори, и на тѣхъ ще вѣрватъ. Доколкото вѣрвате на хората, дотолкова ще вѣрватъ и на васъ. Каквото мислите за хората, това ще мислятъ и за васъ. Дръжте въ ума си мисълта, че всичко, каквото ви се случва, е за добро. Това не значи, че зло не съществува въ свѣта, но мислете за доброто, за да го привлѣчете къмъ себе си. Щомъ доброто влѣзе въ васъ, злото веднага излиза навънъ. Значи, всѣки за себе си може да привлѣча доброто, а да отблъсва злото.

Що се отнася до злото вънъ отъ човѣка или въ самия него, трѣбва да знаете, че всѣки отговаря за себе си. Следователно, всѣки има право да признае и да приеме доброто въ себе си, а да отрече злото и да го изпжди вънъ. Като мислите по този начинъ, вие ще привлѣчете доброто къмъ себе си. Каквото мисли човѣкъ, това става. Ако мисли, че Божиитѣ работи не ставатъ, както трѣбва, човѣкъ сѣди себе си. Ако искате да растете и правилно да се развивате, никога не допускайте подобни мисли въ ума си.

Като не разбиратъ законитѣ на природата, хората се произнасятъ бързо за нѣщата и по този начинъ грѣшатъ. Щомъ чуятъ нѣкой да говори бързо, високо или нервно, тѣ веднага започватъ да разправятъ, че е сприхавъ, нервень, лошъ човѣкъ. Да говори човѣкъ високо или тихо, това зависи отъ неговия слухъ. Да го слушате съ разположение или съ неразположение, това зависи отъ вашитѣ чувства къмъ него. Едно се иска отъ човѣка: да говори истината. Когато нѣкой проповѣдва истината, той не може да говори лошо. Този човѣкъ изнася фактитѣ тѣй, както сж, безъ да се спира върху начина, по който ги изнася. — Ама внасялъ противоречие въ умоветѣ на хората. — Това, което не е въ съгласие съ живота на земята, е въ съгласие съ живота на небето. Това, което хората наричатъ безумие, ангелитѣ го наричатъ мъдростъ. Това, което хората считатъ за нелогично, на не-

бето го приематъ за смислено и разумно. Речь, отъ която хората се възхищаватъ, ангелитѣ не ѝ обръщатъ никакво внимание. Нѣкой прави усилие да говори красноречиво. Щомъ прави усилие, речта му е обикновена. Прави ли усилие водата да тече? Достатъчно е да отворите крана на чешмата, и водата започва да тече изобилно, безъ да държи смѣтка, какво количество се излива навънъ. Тя знае, че другъ се интересува отъ това и не се меси въ неговата работа. Докато има желание да се рови въ работитѣ на Великия, човѣкъ всѣкога ще бжде битъ. Той иска да засме високо положение, да стане господарь. Обаче, поставятъ ли го господарь, той ще преживѣе послѣдствията на заблудата, въ която е попадналъ. Следъ голѣмия бой той ще легне боленъ и ще му пѣятъ нѣсенъта: „Деветъ години боленъ лежи“. -- Защо лежи деветъ години боленъ? — За любовни работи.

Подъ думата „любовни работи“, подразбираме материални работи, а не истинскитѣ отношения между младитѣ. Любовта на младитѣ е абсолютно духовна проява. Любовта нѣма нищо общо съ физическия свѣтъ. Любовь, която става достояние на всички хора, не е истинска любовь. Такава е любовьта на всички млѣкопитаещи, птици, насѣкоми и т. н. И тѣ се сърдятъ, обиждатъ се, флиртуватъ. Любовь, която почива на материални интереси, е търговска сдѣлка. Така обичатъ всички търговци. Истинската любовь не се изразява ни-

то съ усмивки, нито съ сладки думи. Тя нѣма материаленъ характеръ. Любовта внася животъ и сила въ човѣка. Единъ погледъ на любовта е въ състояние да дигне болния отъ одъра, а умрѣлия да възкреси. Когато отиде при гроба на Лазара, Христосъ дигна очитѣ си нагоре, отправи своя любовенъ погледъ първо къмъ Бога, а после къмъ Лазара, и каза: „Лазаре, излѣзъ вѣнъ!“ Като чу гласа на Христа, Лазаръ веднага излѣзе отъ гроба. Само онзи може да възкресява, който обича и когото обичатъ. Нѣма ли любовъ въ себе си, човѣкъ нищо не може да направи. Който люби, само той може да върне падналия човѣкъ отъ лошия пѣтъ и да го напѣти къмъ Бога. Кой не би желалъ да получи любовния погледъ на такъвъ човѣкъ?

И тъй, погледътъ на любовта е изразъ на Божественото начало въ човѣка, което не се мѣни, нито промѣня. Каквото да се говори, Божественото не се опетнява. Хвърля ли нѣкой калъ върху него, то лесно се измива. Върху него не може да се задържи нищо нечисто. Нѣма сила въ свѣта, която е въ състояние да опетни Божественото въ човѣка.

Т. м.

*

41. Лекция отъ Учителя, държана на 29 май, 1929 г. София.—Изгрѣвъ.

Върни положения.

Размишление върху въздържанието.

Чете се темата: „Защо трѣбва човѣкъ да живѣе?“

За следния път пишете върху темата: „Може ли човѣкъ да живѣе безъ страдания?“ Колкото е възможно да живѣе човѣкъ безъ страдания, толкова е възможно да живѣе и съ страдания. И дветѣ положения сж върни. Както и да разглеждате нѣщата въ природата, вие не можете да дойдете до тѣхния абсолютенъ смисълъ. Докато е на земята, човѣкъ не може да има абсолютни познания. На земята всичко е относително, преходно. Запримѣръ, ако напишете числото 1234 така, че размѣстите цифритѣ, ще получите нови числа: 2341, 3214, 4321. Тази система отъ числа съществува ли въ природата? Може да съществува, а може и да не съществува. Тя е създадена отъ човѣшкия умъ и отъ човѣшкия духъ по известни съображения. Обаче, трѣбва да се знае, че всичко, каквото човѣшкиятъ духъ създава, непременно съществува и въ природата. Когато числата се размѣстватъ, едновременно съ това тѣ измѣнятъ своята цена и своето значение.

Какво заключение ще извадите отъ промѣната на числата по количество и стойность? Представете си, че ви кажатъ числото три килограма. Вие веднага разбирате, че това число може да се отнесе къмъ теглото на нѣкое новородено дете. Наистина, новороденото дете може да тежи три килограма, но всѣка година теглото му се увеличава съ по нѣколко килограма. Забележете ли, че това число постепенно се увеличава, казвате, че става растене, увеличаване на материята. За да има известна стойность въ съзнанието на човѣка, всѣко число трѣбва да съдържа въ себе си интелигентность и чувствителность. За да отговаря на известна степенъ интелигентность, числото, което опредѣля теглото на детето, трѣбва да съдържа покрай цѣлото и нѣкаква дробъ: $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{2}$ и т. н. При това, различнитѣ дроби опредѣлятъ различни интелигентности. Изобщо, числата, както и жглитѣ, по които е построено човѣшкото тѣло, иматъ значение върху неговия характеръ, върху неговитѣ дарби и способности. Като знае това, човѣкъ може да опредѣли, въ какво направление да работи, какво да изучава въ живота си. При това, като разглеждате линията на раменетѣ, веднатата можете да опредѣлите, дали даденъ човѣкъ върви по женска или по мъжка линия. Ако линията на раменетѣ е права, човѣкъ върви по мъжка линия. Ако линията е огъната надолу, човѣкъ върви по женска линия.

Следователно, човѣкъ трѣбва да познава силитѣ и способноститѣ, съ които разполага. Хората страдатъ, именно, поради непознаване на себе си. Виждате, че нѣкой човѣкъ не може да раздѣли сѣно на две магарета, а се сили философъ да стане. Като не може да се справи съ такива леки задачи, той казва, че може да живѣе и безъ смѣтки въ живота. — Не, безъ смѣтки не може да се живѣе. Който се е опитвалъ да живѣе безъ смѣтки, той се е натъквалъ на голѣми страдания. Като не знаятъ причинитѣ за страданията и недоволството си, хората отдаватъ всичко на външнитѣ условия. — Не, всѣко страдание има освенъ външни, още и вътрешни причини. Запримѣръ, всѣка болестъ има своя външна и вътрешна причина, която всѣки човѣкъ може да намѣри. Намѣри ли я, той лесно може да я отстрани.

Човѣкъ трѣбва да знае причинитѣ и произхода не само на болеститѣ си, но и на своитѣ дарби. Не знае ли, отде произлизатъ неговитѣ дарби, единъ день той ще се намѣри предъ едно страшно положение — да пресуши извора на своитѣ дарби. Въ природата сѣществуватъ известенъ родъ червеи, които живѣятъ дълбоко въ земята. Излѣзатъ ли на повърхността, изложени на слънчева свѣтлина и топлина, кожата имъ изсъхва, и тѣ умиратъ. По този начинъ слънцето иска да имъ каже, че тѣ сж още малки, недорасли за живота на повърхността. Често и хората

приличатъ на такива червеи. Има условия на живота, за които тѣ още не сж готови. Тѣ трѣбва дълго време да работятъ въ земята, да организиратъ своето тѣло. Щомъ съградятъ организъма си, както трѣбва, тѣ могатъ да излѣзатъ на повърхността на земята, при повитѣ условия на живота. Иса ли да работи при новитѣ условия, човѣкъ трѣбва да организира мозъка си, за да устоява на всички напрежения. За да обработи мозъчните си центрове, човѣкъ трѣбва да е готовъ да учи, да решава задачитѣ си.

Когато влиза въ класъ, учителятъ извиква нѣкой ученикъ да решава задачи. Ученикътъ излиза отъ чина, отива на черната дъска, взима тебешира, обръща се съ гръбъ къмъ учителя и започва да решава задачи. Щомъ реши задачитѣ, той веднага се обръща съ лице къмъ учителя си. На сжщото основание ние казваме, че всѣки човѣкъ е дошълъ на земята да решава сериозни, трудни задачи. Той взима тебеширъ въ ржка — мотика, перо, четка, инструментъ, и отправя погледа и вниманието си къмъ земята, като къмъ черна дъска, и започва да решава. Докато решава задачитѣ си, той е обърнатъ съ гръбъ къмъ Господа. Щомъ ги реши, той дига погледа си нагоре и се обръща съ лице къмъ Бога. Каквото да прави човѣкъ — копае, яде или пие, чете или пише, облича ли се, той е все предъ черната дъска, съ погледъ отправенъ къмъ земята. Ще кажете, че служите на Бога,

че се молите по нѣколко пѣти на день. — Дали се моли, дали мисли и работи за Бога, човѣкъ все търси нѣщо на земята.

Докато учи, човѣкъ се страхува да не се изложи предъ учителитѣ и съученицитѣ си. Чудно нѣщо! Той се е изложилъ предъ Бога, предъ невидимия свѣтъ, а се страхува да не изгуби почитѣта и уважението на съученицитѣ си. Той се е изложилъ предъ ангелитѣ, а се страхува да не изгуби почитѣта и уважението на другаритѣ си. Той трѣбва да се върне назадъ, или да трѣгне напредъ — нищо друго не му остава.

Като млади, вие говорите за идеали, за светостъ и чистота, но щомъ минатъ годинитѣ и се пригърбите, казвате: Едно време имахме идеали, но сега изгубихме всичко. — Защо сте изгубили всичко? Това е актьорство. Вие играете роля на старъ човѣкъ. Щомъ сте живѣли много години на земята и сте остарѣли, вие непременно сте научили много нѣща. Какво сте научили отъ живота? Ще кажете, че животътъ нѣма смисълъ, че не струва да се живѣе. — Тъкмо тази е ролята, която играете. Вие играете роля въ пиесата „Не струва да се живѣе“. Кой е авторътъ на тази пиеса? Забелязано е, че всѣки, който е изгубилъ здраве, пари, знание, свобода, сила въ края на краищата той казва, че не струва да се живѣе. Този човѣкъ иска да каже, че условията, при които е поставенъ, не сж добри, вследствие на което не струва

да се живѣе. Обаче, разумниятъ, добриятъ животъ има смисълъ. Само стариятъ човѣкъ, който е изгубилъ условията за животъ, има право донѣкжде да казва, че не струва да се живѣе. Но всѣки другъ, който не е дошълъ до положението да изгуби условията за животъ, той нѣма право да подържа философията на стария. Какъвъ е изходниятъ пѣтъ за човѣкъ, който се е отчаялъ и обезсърдчилъ въ живота? Изходниятъ пѣтъ за този човѣкъ е само смъртта. Той трѣбва да ликвидира съ старитѣ условия и да влѣзе въ нови. Всѣки човѣкъ умира, но единъ напуска земята съ радостъ, а другъ — съ мъжа. Първиятъ е живѣлъ съзнателно и решилъ задачитѣ на своя животъ, а вториятъ — нищо не е придобилъ. Последниятъ даже е изгубилъ това, което ималъ.

Какво представя смъртта? Смъртта е особенъ родъ женитба, при която човѣкъ ще се ожени или за ангелъ, за нѣкое свѣтло същество, или за нѣкой черенъ. Не става ли същото и въ живота? Срѣщате млада, красива мома, която се жени за княжески синъ. Тя е щастлива, доволна отъ своята женитба и съ радостъ напуска бащиния си домъ. Тя е готова да отиде съ възлюбения си на края на свѣта. Тя се намира въ положението на човѣкъ, който съ радостъ заминава за другия свѣтъ. Обаче, какво ще бжде положението на онази мома, която е принудена да се ожени за нѣкой черенъ човѣкъ, отъ негърско произ-

хождение, грубъ, недодѣланъ? Тя отива на вѣнчило, но съ скръбъ, съ мъка за своята младостъ. Тя се намира въ положението на онази душа, която всичко е изгубила на земята и трѣбва да замине за другия свѣтъ.

Съвременнитѣ хора иматъ ограничено разбиране за женитбата. Споредъ тѣхъ женитбата е актъ само на физическия свѣтъ. — Не, женитбата е процесъ, който се извършва въ всички свѣтове. Да обичашъ нѣкого или нѣщо, това значи, да се свържешъ съ него, да се оженишъ за него. Не е лошо човѣкъ да бжде жененъ, но той трѣбва да даде свобода на онзи, когото обича. Какво виждаме днесъ? Мома и момъкъ се обичатъ, оженватъ се и веднага се ограничаватъ. Господарѣтъ обича слугата си и го ограничава, задържа го за себе си. Двама приятели се обичатъ, но се ограничаватъ. Нѣкой обича коня си и веднага го ограничава, затваря го въ дама, да не избѣга. Измжчени отъ ограниченията на живота, мнозина търсятъ ангелска любовъ, да бждатъ свободни и неограничени. Какво ще бжде положението имъ, ако при тази любовъ се намѣрятъ въ дама на нѣкой ангелъ както тѣхниятъ конь? Когато пророкъ Илия се възнесе на небето съ огнена колесница, коне теглиха колесницата. Значи, и вие можете да бждете въ положението на конь, впрегнатъ въ царска колесница. Да бждешъ великъ, знатенъ човѣкъ, пророкъ, това значи, да бждешъ впрег-

патъ въ колата на нѣкой народъ и да я теглишъ.

Тѣй щото, не мислете, че духовниятъ животъ е по-лекъ отъ физическия. Дето да отидете, навсѣкжде работа ви чака. Красивъ е духовниятъ свѣтъ, но за онзи, който е готовъ да влѣзе тамъ. Влѣзе ли неподготвенъ въ духовния свѣтъ, човѣкъ ще вижда и ще чува, безъ да разбира нѣщата. Срѣщате единъ човѣкъ, който ви разправя, че билъ въ духовния свѣтъ, че видѣлъ Бога и Христа, че видѣлъ и ангели. Като го питате, какъ сж били облѣчени, какви сж били очитѣ имъ, нищо не може да каже. Най-после казва, че видѣлъ нѣкаква свѣтлина. Тази свѣтлина може да е била запалена свѣщъ. Споредъ мене, кждето да влѣзе човѣкъ, въ духовния или въ физическия свѣтъ, като види нѣкое живо сжщество, той първо трѣбва да разгледа очитѣ, носа, устата, челото, цѣлото му лице. При това положение само той може да каже, че е видѣлъ човѣкъ, или нѣкакво свѣтло сжщество. Имате ли представа за човѣшкото лице, вие можете вече да разположите силитѣ, които се крять въ него, като върху площъ, и да го изучавате. Лицето не представя още човѣка, но въ него се крять силитѣ и способноститѣ, съ които той работи.

Съвременнитѣ учени изучаватъ много нѣща, но тѣ не сж дошли още до онази положителна наука, която изучава линиитѣ на лицето, на ржцетѣ, на цѣлото тѣло. Тази наука

едва сега се развива. Обаче, безъ да я познаватъ, много хора се вглеждатъ въ отдѣлни части на лицето, било въ очитѣ, въ носа, въ веждитѣ, въ брадата и правятъ свои заключения. Тѣ казватъ, че очитѣ на даденъ човѣкъ сж изразителни, красиви. За другъ пъкъ казватъ, че брадата му е хубава, има нѣкаква особена вдлъбнатина, която придава на лицето особена красота. По този начинъ тѣ изучаватъ чъртитѣ на човѣшкото лице, линиитѣ на тѣлото му и т. н. Въ старо време е сжществувала една практична наука, наречена „трепетникъ“, споредъ която хората сж познавали, какво ще имъ се случи. Запримѣръ, тѣ сж забелязали, че ако дѣсното око имъ играе, ще се случи нѣщо добро. Ако лѣвото око имъ играе, ще се случи нѣщо лошо. Случи ли се да трепне нѣщо подъ лъжичката на човѣка, непременно го очаква голѣмо добро. Ако човѣкъ е ораторъ, речта му ще излѣзе блѣскава; ако е професоръ, учителъ, музикантъ, художникъ, ще има успѣхъ въ работата си. Понеже тази наука днесъ е изгубила своитѣ обяснения, мнозина приематъ тия нѣща за суевѣрия. Тѣ гледатъ на тѣхъ съ недовѣрие, защото не знаятъ, че всѣко нѣщо си има своитѣ вѣтрешни причини. Това не сж произволни явления.

Всѣко явление въ природата има своитѣ разумни причини. Както великитѣ, гениалнитѣ хора на земята работятъ за обикновенитѣ хора и имъ помагатъ, така и разумнитѣ, свѣтли

сжщества на небето помагатъ на хората, уреждатъ работитѣ имъ, правятъ ги щастливи. Отъ човѣка зависи, дали ще използва момента, когато нѣкое разумно сжщество е насочило вниманието си къмъ него. Не използва ли този моментъ, отнесе ли се къмъ него съ недо вѣрие, това разумно сжщество отправя вниманието си къмъ другъ човѣкъ и на него помага. Когато казватъ, че нѣкой е подъ благодатъта на добритѣ условия незаслужено, това не е вѣрно. Всѣко сжщество, което разумно използва добритѣ условия, които му се даватъ, заслужава тия условия. Когато казваме, че Богъ помага на хората, ние имаме предъ видъ разумнитѣ сжщества, съ които Той си служи. Богъ може да отдѣли за човѣка само една стомилионна часть отъ секундата. Презъ това време Той изпраща въ помощъ на човѣка нѣкое свѣтло сжщество, което разполага съ повече време. Това сжщество се отправя къмъ друго, което разполага съ още повече време. Последното пъкъ се отправя къмъ трето, което живѣе въ по-голѣми възможности на времето и т. н. По този начинъ Божията заповѣдь стига до онова разумно сжщество, което разполага съ толкова време, съ колкото и хората, и помага на човѣка, къмъ когото Богъ пръвъ е отправилъ своето внимание. Отъ човѣка до Бога сж наредени множество разумни сжщества, които едни други си помагатъ. Така, именно, всички изпълняватъ волята Божия.

Казано е въ Писанието, че никой не живѣе и не умира за себе си. — За кого живѣе и умира човѣкъ? — За нѣкого. Човѣкъ живѣе за себе си дотолкова, доколкото разбира и прилага волята Божия. Затова е казано, че въ изпълнение воляга на Бога се крие силата на човѣшката душа. Човѣкъ живѣе по благодать, но умира по законъ. Затова виждаме, че нѣкой умира веднага следъ раждането си, другъ — на 10, 20, 30 годишна възраст, трети доживява дълбока старостъ. На всѣки е дадено толкова, колкото му е нужно. Нѣкой човѣкъ въ малко време научава много нѣщо, а другъ — въ много време придобива малко знания и опитности. Човѣкъ се учи и чрезъ живота, и чрезъ смъртъта. Не е лесно да мине човѣкъ презъ смъртъта. Обаче, всички хора не умиратъ по една и сѣща причина. Светията умира по едни причини, а грѣшникътъ — по сѣвсемъ други. И за единия, и за другия е страшенъ пѣтътъ презъ смъртъта. Мжчно се минава презъ тъмната зона на смъртъта. Тамъ душата срѣща своитѣ приятели, които ѝ се притичатъ на помощъ. Колкото повече приятели има човѣкъ, толкова по-лесно минава презъ тази зона. Мине ли благополучно тъмната зона, душата влиза въ духовния свѣтъ. Тукъ тя е свободна отъ всѣкакви задължения и отговорности. Каквото прави, тя го върши отъ любовъ. Животътъ на душата въ духовния свѣтъ е блаженство. Човѣкъ може да опита това блаженство и на земята,

докато е живъ още. Мнозина сж казвали, че сж били на третото небе. Това е състояние на блаженство. Човѣкъ може съзнателно да излѣзе отъ тѣлото си, да отиде въ духовния свѣтъ и пакъ да се върне на земята. Понѣкога това става и несъзнателно. Душата му се отдѣля отъ тѣлото, и той се намира въ свѣта на блаженството, на третото небе. — Възможно ли е това? — Както майката може свободно да ходи, дето иска, безъ да дава смѣтка на детето си, така и душата, висшето „азъ“ може временно да напусне тѣлото и да се разхожда, дето намира за добре. Духътъ и душата живѣятъ самостоятеленъ животъ, независимъ отъ този на личността, на низшето „азъ“.

Духътъ и душата представятъ бащата и майката на детето, т. е. на човѣка. Детето расте, развива се правилно, докато майка му и баща му сж около него. Напуснатъ ли го, то се лишава отъ любовта, т. е. отъ добритѣ условия на живота и заминава за другия свѣтъ, дето започватъ да му строятъ нова кжща, по-здрава, по-хигиенична отъ старата. Щомъ се съгради ново тѣло, душата и духътъ се вселяватъ въ него и започватъ да се грижатъ, да работятъ върху това дете, да го приготвятъ за съзнателенъ духовенъ животъ. Човѣкъ става мощенъ, само когато се съедини съ своята душа и съ своя духъ.

И тъй, задачата на човѣка е да намѣри баща си и майка си, да се съедини съ тѣхъ

и да ги познае. Този процесъ е вътрешенъ, а не външенъ. Значи, убеди ли се човѣкъ въ мисълта, че трѣбва да се съедини съ своя баща и съ своята майка, той може да върви вече смѣло въ живота. Той знае, че има тилъ задъ себе си, който го крепи. Разколебае ли се, усъмни ли се само за единъ моментъ, цѣлиятъ ходъ на работитѣ му се измѣня. Да дойде до това съзнание, човѣкъ трѣбва да мине презъ редъ опитности. Тукъ не е нужно само вѣра, но животъ, опитъ. Човѣкъ трѣбва да усили вѣрата си, да се свърже съ Първичното съзнание, а не да се занимава теоретически съ въпроса, какво нѣщо е Богъ. Държите ли връзката си съ Бога, вие дохождате до съзнанието, че всичко красиво, всичко хубаво въ свѣта е проява на Божественото начало. Видите ли чистъ изворъ, който непрестанно блика, знайте, че той е проява на Божественото въ свѣта. Узрѣлиятъ плодъ, ароматниятъ цвѣтъ, добриятъ човѣкъ сжщо представятъ прояви на Божественото. Богъ прониква навсѣкжде и въ всичко. Красивиятъ день е сжщо така една отъ проявитѣ на Божественото. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да вижда навсѣкжде проявитѣ на Божественото начало и да се убеди въ сжществуването Му. Убеди ли се въ сжществуването на Бога, човѣкъ не може да се колебае. Никоя сила въ свѣта не е въ състояние да разколебае неговото убеждение. Той е твърдъ, положителенъ въ своята идея. Стане ли въпросъ за доказва-

не съществуването на Бога, той не се мъчи да Го доказва. Никакви научни доказателства не сж въ състояние да убедятъ човѣка въ съществуването на Първата Причина.

Трѣбва ли да се доказва на хората съществуването на Бога, или не? Когато запитаха Христа, какво доказателство може да имъ даде за съществуването на Бога, Той отговори: „Който е видѣлъ мене, видѣлъ е и Отца ми. Отецъ ми живѣе въ мене, и азъ живѣя въ Него“. Кой може да повтори думитѣ, които Христосъ е казалъ? За да може човѣкъ да нарече Бога свой Отецъ, това подразбира съзнателна връзка съ Бога. Преди всичко хората нѣматъ ясна представа за Бога, като идея. вследствие на което не могатъ да Го разбератъ. Каквато да е тѣхната идея, преди всичко тя е материална. Повечето съвременни хора свързватъ понятието за Бога съ паритѣ. Наистина, ако имъ се покаже, кжде има заровени пари въ земята, тѣ веднага ще отидатъ да копаятъ. Намѣрятъ ли паритѣ, тѣ ще повѣрватъ и въ Бога. Докато е богатъ, ученъ, силенъ, здравъ, човѣкъ е наклоненъ да вѣрва. Изгуби ли тия условия, съ тѣхъ заедно той губи и вѣрата си. Вѣра, която се обуславя отъ условията, не е истинска. Голѣми богатства крие земята, но тѣ сж достояние само за разумния човѣкъ. Като знае, кжде има скрито богатство въ земята, той разполага съ него и взима само толкова, колкото му е потребно за деня. Земята крие въ себе си

особенъ родъ магнетични и електрични енергии, носители на животъ. Изсъхването на дърветата се дължи на отбиване на жизненитѣ енергии, т. е. на жизнената прана отъ нейния пжтъ. Голѣмата суша и голѣмиятъ студъ сж причина за отбиване на тия течения отъ пжтя имъ. Обаче, тѣ могатъ отново да дойдатъ, да минатъ презъ своя пжтъ и да подобрятъ живота на растителността.

Това, което казваме за теченията въ земята, се отнася и за човѣка. Животътъ на човѣка днесъ е изгубилъ нѣщо отъ себе си, по причина на отбиване на жизнената прана отъ него. Ще дойде день, когато това течение ще се върне. — Кога ще дойде този день? — Отъ човѣка зависи да дойде по-скоро или пжкъ да се забави. Срѣщамъ единъ боленъ и му казвамъ: Вземи мотика и копай! Ако ме послуша и започне да копае, той ще се намѣри предъ чиста, изворна вода и ще се окжле и измие съ нея. Щомъ се окжле въ тази чиста вода, той веднага ще оздравѣе. Изворътъ, който лѣкува човѣшкото тѣло, представя Божествено течение въ живота. Достатъчно е човѣкъ да се заеме да го изкопае отъ земята, за да се ползува отъ него. Мойсей дигна тоягата си, удари съ нея канарата, и вода потече. — Кжде бѣше тази вода? — Въ земята. Човѣкъ трѣбва да знае, какъ да удари съ тоягата си, за да изкара отъ земята ония Божествени блага — жизненъ еликсиръ и скжпоценности, дълбоко заровени въ нея. Човѣкъ

трѣбва да разполага съ положителни знания, да разбира теченията на природата, да знае, къде има злато, сребро, платина въ земята, за да може на всѣко време да се ползува отъ тѣхъ. Които не искатъ да учатъ, тѣ казватъ, че като отидатъ на онзи свѣтъ, тогава ще учатъ. Онзи свѣтъ е мѣсто за учени хора. Тамъ влизатъ само ония, които разполагатъ съ знания.

Животътъ на земята започва съ философия, съ развлѣчение и най-после дохожда до работата. Работата е Божествено нѣщо, затова казваме, че човѣкъ се развлича, т. е. труди се, ангелътъ работи, а Богъ създава и твори. Каже ли нѣкой, че познава Бога, веднага ще му дадатъ тояжка въ ржка и ще го заставятъ да изкара вода отъ земята. Не може ли да направи това, той ще ходи босъ и голъ, като последенъ сиромасъ въ свѣта, да се моли на този-на онзи, да му даде пари да се прехрани. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да придобие изкуството да си служи съ магическата тояжка, че като удари канарата, да потече вода; като дигне два-три пжти мотиката, да намѣри въ земята гърне, пълно съ злато. Като намѣри тия пари, той нѣма да ходи отъ банкеръ на банкеръ да иска пари на заемъ, но ще вземе торбата си, пълна съ злато, ще отиде при единъ банкеръ и ще му каже: Заповѣдай, тури тия пари въ своята каса. Когато ми потрѣбватъ, ще дойда да ги взема. Това значи, да има човѣкъ знание.

Мнозина се опитватъ да приложатъ знанието си за лѣкуване на хората. Не е лесна работа да лѣкувашъ хората. Лѣкувашъ нѣко-го по известенъ начинъ, но вмѣсто подобряване, настѣпва влошаване. Лѣкувашъ едного съ единъ цѣръ, оздравява; лѣкувашъ другиго съ сѣщия цѣръ, но положението му се влошава. Изобщо, невъзможно е всички хора да се лѣкуватъ съ единъ и сѣщъ цѣръ. За всѣка болестъ, за всѣки човѣкъ е нуженъ специфиченъ цѣръ. Колкото болести и хора има въ свѣта, толкова и цѣрове сѣществуватъ. Всѣка болестъ се дължи на известенъ недоимѣкъ въ човѣшкия организъмъ. Запримѣръ, ако стомахътъ на нѣкого е слабъ, това показва, че той е лишенъ отъ онази жизнена енергия, която го потиква къмъ работа. Следователно, иска ли да се лѣкува правилно, а съ това заедно да помага и на ближнитѣ си, човѣкъ трѣбва да изучава онази наука, която разкрива тайнитѣ на природата. Ще кажете, че сте възрастни вече, че е минало времето ви за учене.—Не, на каквато възраст да сте, започнете да учите. За учене никога не е късно.

Всѣки човѣкъ трѣбва да започне още днесъ да учи, и което не може да довърши, ще продължи въ следния животъ. — Е, каквото Богъ каже. — Богъ е казалъ най-доброто. Той е вложилъ въ човѣка дарби и способности, които трѣбва да се развиватъ. Тѣй щото, ако човѣкъ не иска да работи, и Богъ

нѣма да му помага. Има нѣща, които, ако човѣкъ ги иска, и Богъ ще ги иска. И обратно: когато Богъ иска нѣщо, и човѣкъ трѣбва да го иска. Искате ли нѣщо положително отъ Бога, Той непременно ще ви го даде. Ако сте боленъ, искайте отъ Бога здраве. Той ще ви даде. Нѣкой казва: Ако иска Богъ, ще оздравѣя. Не поставяйте въпроса така. Какво направи онази жена, която страдаше цѣли 12 години отъ кръвотечение? Тя не попита Христа, може ли да се допре до дрехата Му, но като Го видѣ, веднага пристѣпи: допрѣ се до дрехата на Христа и оздравѣ. Тя вѣрваше въ силата на Христа. И като се допрѣ до дрехата Му, тозъ часъ оздравѣ. Тази жена имаше голѣми мѣнотии, но вѣрваше, че като се допре до дрехата на Христа, ще оздравѣе. Рече ли човѣкъ да чака, Богъ самъ да се сѣти да му помогне, той е застаналъ на крива основа.

Съвременнитѣ хора се отказватъ отъ Бога, подъ предлогъ, че сж се молили, но Той не ги е послушалъ. — Нѣма защо Богъ да ги слуша. Тѣ иматъ голѣмо мнение за себе си. Богъ нѣма на разположение даже по една минута за всѣки човѣкъ, а хората искатъ Той да ги слуша. Достатъчно е човѣкъ да отправи молитвата си къмъ Бога и да очаква отговоръ съ пълна вѣра и упование въ Него. Богъ не се нуждае отъ много приказки. Отидете ли при Него, кажете Му същественото и спрете. Не учете Бога, какво

да прави и какъ да ви помогне. Кажете ли сжщественото, отстранете се и чакайте. Условиата, при които сегашнитѣ хора живѣятъ, сж мжчни. Каквото днесъ придобиятъ, на другия день го изгубватъ. Сутринъ излизатъ радостни, разположени, вечеръ се връщатъ скърбни. Правилно е човѣкъ да излиза сутринъ веселъ и да се връща веселъ и радостенъ, съ нѣкаква придобивка. Това е новиятъ животъ, който иска да застави хората да работятъ.

Сегашнитѣ религиозни системи не сж нищо друго, освенъ методи, които поставятъ човѣка въ правия пжтъ. Тѣ водятъ човѣка въ правата посока, въ пжтя на съвършения, който самъ е намѣрилъ най-красивия и чистъ пжтъ. Като вървите по този пжтъ, вие ще дойдете до въпроси, които се разрешаватъ съ най-малко мжчнотии и съ най-малко разходи. Още много методи има за работа, но тѣ сж скжпи. Запримѣръ, ставашъ сутринъ веселъ, разположенъ, влѣзълъ си въ рая, а се връщашъ недоволенъ, скърбенъ. — Защо? Отъ ада идешъ. Ставашъ сутринъ чистъ, спокоенъ, молишъ се, благодаришъ на Бога за доброто разположение, но се връщашъ вечеръ изцапанъ, окалянъ. На другия день ставашъ, измивашъ се, обличашъ чисти дрехи, но до вечерята пакъ падашъ и се окаляшъ. Най-после казвашъ: Дотегна ми да живѣя, дотегнаха ми тия противоречия. Ученикътъ трѣбва да се освободи отъ противоречията на живота и да върви напредъ.

Като ученици, вие трѣбва да работите съзнателно, да дойдете до магическата пръчица, да вадите съ нея злато отъ земята. Ако говорите на свѣтскитѣ хора за пари, тѣ намиратъ, че парата е нѣщо сжществено и отъ първа необходимостъ за живота. Говорите ли на религиозни хора за пари, тѣ започватъ да се страхуватъ отъ тѣхъ, подъ предлогъ, че парата разваля човѣка. Не е въпросътъ тамъ. Тѣ трѣбва да се калятъ, да издържатъ на изкушения. Ако иматъ много пари и се страхуватъ да не се подаватъ на влиянието имъ, нека ги раздадатъ на бедни. Дойдете ли до нѣкакво изкушение, гледайте да се справите съ него разумно, но по никой начинъ не се подпушвайте. Оставете водата свободно да тече, безъ да ѝ поставяте нѣкакви бентове.

И тъй, ученикътъ трѣбва да се стреми къмъ вътрешно богатство, а не къмъ външно. Той трѣбва да бжде богатъ по умъ, по сърдце, да бжде господарь на себе си. Сжществено, къмъ което ученикътъ трѣбва да се стреми, е духовното богатство, а не материалното. Колкото да е богатъ материално, човѣкъ ще остави това богатство на земята, нѣма да го вземе съ себе си на онзи свѣтъ. Обаче, има едно богатство, което му е нужно и на земята, и на небето. Това богатство той ще носи съ себе си. Христосъ казва: „Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда, и всичко друго ще ви се приложи.“ Това значи: Търсете онѣзи пжтища и методи, чрезъ

които да разрешавате противоречията и да забогатявате. Като станете богати, ще можете да помагате на всички ваши братя и сестри, които се намиратъ въ нужда.

Желая ви всички да станете богати, щедри, да раздавате на ближнитъ си. Не можете ли да помагате на ближнитъ си, вие нищо не сте придобили въ живота си. Работете съзнателно върху себе си, да придобиете материално и духовно богатство, да можете да помагате.

Божията Любовь носи пълния животъ.

*

42. Лекция отъ Учителя, държана на
5 юний, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Стари навици.

Размишление върху Божиата
благостъ.

Чете се темата: „Може ли да се живѣе
безъ страдания?“

Като ученици на Великата Школа, вие
трѣбва да се освободите отъ старитѣ си на-
вици. Който иска да се освободи отъ старитѣ
си навици, той трѣбва да живѣе въ чистота
и светостъ. Докато е въ обикновения животъ,
той не може да се освободи отъ старото.
Обикновениятъ животъ на човѣка е подобенъ
на живота на бакалина. Въ този смисълъ жи-
вотътъ на обикновения човѣкъ може да се на-
рече бакалски животъ. Този човѣкъ постоянно
тегли нѣщата: това не му дали, онова не
му дали, не го посрещнали, както трѣбва и
т. н. Той навсѣкжде носи везнитѣ си и по-
стоянно тегли. После отваря тевтера си и пи-
ше: толкова дадено, толкова получено. Въ
който домъ влѣзе, бакалинътъ мѣри, изучава,
записва нѣщата и казва, че не го поглед-
нали, както трѣбва, че липсвало нѣщо въ по-
гледа, въ отношенията на тия хора. — Какъ
позна, че липсва нѣщо въ отношенията имъ?
-- Чрезъ везнитѣ. Той туря отношенията имъ
на везнитѣ си и вижда, че липсва нѣколко
грама. Уменъ човѣкъ е бакалинътъ. Дето хо-

ди, той все опитности купува и продава. При това, той купува евтино, а продава скъпо.

И тъй, колкото по-горе се качва човѣкъ, толкова и животътъ му става по-красивъ, по-идеенъ. Говоримъ ли за идейния животъ, ние имаме предъ видъ поета. Той живѣе съ красиви спомени за миналото. Като говорите за нѣкой поетъ, слушате да ви разправя, кжде е ходилъ нѣкога, какъ добре го приели, колко любезни били домакинитѣ, колко хубаво били облѣчени и т. н. Като се връща къмъ миналото си, поетътъ изправя погрѣшкитѣ си. Да се връщашъ къмъ миналото си, това значи, да изправяшъ погрѣшкитѣ си. Поетътъ и светията си приличатъ по това, че изправятъ погрѣшкитѣ си. Тѣ купуватъ скъпо, а продаватъ евтино. Като види нѣкое малко клонче, поетътъ започва да го възпѣва—отъ нищо нѣщо прави. Поетътъ пише нѣкаква книга съ години, а въ края на краищата я продава евтино.

Поетътъ и светията изправятъ погрѣшкитѣ си и придобиватъ опитности. Не изправятъ ли погрѣшкитѣ си, тѣ ще бждатъ наказани, не по законъ, но поради факта, че не сж научени да живѣятъ въ грѣха. Тѣ приличатъ на онѣзи хора, които никога не сж ходили боси, но презъ нѣкоя майска сутринъ събуватъ обувката си и тръгватъ по росната трева. Тѣ не сж привикнали да ходятъ боси и считатъ това за нѣщо извънредно. За сиромаша, обаче, това е въ реда на нѣщата. За богатия е необикновено нѣщо да ходи босъ. На не-

бесто и богатиятъ, и сиромасхътъ могатъ да бждатъ боси.

Следователно, ако не изправа погрѣшките си, човѣкъ ще бжде подложенъ на страдания. Живѣе ли добре, той нѣма да има никакви страдания. Добриятъ животъ е подобенъ на чиста вода, която не каля човѣка, но и той не я каля. Краката на добрия човѣкъ сж винаги чисти. Обаче, който не живѣе добре, той всѣкога ходи съ кални крака. Докато е на земята, положението му не е много лошо, защото на всѣка стѣпка има чешми, дето може да мие краката си. Отиде ли на онзи свѣтъ съ кални крака, по никой начинъ нѣма да го пуснатъ да влѣзе вжтре. Тамъ нѣма чешми. За да измие калните си крака, човѣкъ трѣбва да използува водата, която носи съ себе си. Употрѣби ли тази вода за измиване на краката си, той ще се лиши отъ нея и ще живѣе въ вѣчна жажда. Като знаете това, вие трѣбва да живѣете добре, краката ви да бждатъ всѣкога чисти. Не оставяйте нито едно петно на краката си. Видите ли малко калъ на краката си, веднага ги измийте. На физическия свѣтъ водата е въ голѣмо изобилие. Следователно, не оставяйте калта да засѣхва на краката ви. Видите ли, че нѣкой човѣкъ мие краката си по нѣколко пжти на день, ще знаете, че животътъ му не е много добъръ. Отъ много мие не той е осиромасалъ. Добриятъ животъ води къмъ дълъгъ животъ.

Колко години трѣбва да живѣе човѣкъ на земята? Казано е, че сегашниятъ човѣкъ може да живѣе 120 години. Числото 120 представя всички възможности, които се криятъ въ човѣка. Споредъ астролозитѣ, животътъ на човѣка представя кръгъ, който тѣ раздѣлятъ на 12 дома. Всѣки домъ съдържа въ себе си по едно Божие благословение. Споредъ астролозитѣ, първиятъ домъ е домътъ на овена. Кое е отличителното свойство на овена? Събератъ ли се два овни на едно мѣсто, първата имъ работа е да се поборятъ. Тѣ се затичватъ единъ срещу другъ, удрятъ главитѣ си, после се изправятъ нагоре и се оттеглятъ. Като удрятъ главитѣ си, овнитѣ намиратъ нѣкаква точка, въ която става сблъскването. Така постъпва и българинътъ. Той взима кремъка и огнивото въ ржката си и ги удря, докато получи искра. Следователно, когато две тѣла се търкатъ едно въ друго, винаги се произвежда свѣтлина. Тѣй щото, когато човѣкъ удари главата си нѣкъде и стане известно разтърсване, всѣкога се произвежда свѣтлина. Дето има свѣтлина, тамъ има мисълъ.

Защо идатъ страданията? Чрезъ страданията човѣкъ блъска главата си, за да придобие повече свѣтлина. Чрезъ свѣтлината пъкъ той разрешава голѣмитѣ противоречия въ живота си. Докато не мисли право, човѣкъ всѣкога страда. Всѣко блъскане на главата е страдание, което внася свѣтлина въ човѣ-

ния умъ. Човѣкъ все трѣбва да има единъ приятелъ, който да му блѣска главата. За онзи, който разбира Божиитѣ пѣтица, блѣскането на главата е благословение. За онзи, който не разбира Божиитѣ пѣтица, блѣскането е разгърсване, което създава противоречия. За да се справи съ това противоречие, човѣкъ трѣбва да се обърне къмъ разумността въ себе си. Дойде ли разумността, човѣкъ лесно се справя съ противоречията си. Обаче, безъ разумността, той е изложенъ на изненади. Причина за голѣмитѣ изненади е своенравieto въ човѣка. Своенравниятъ не търпи нищо и никого. Той не се подава на никакви съвети. Искате ли да помогнете на своенравния, не поставяйте никакъвъ бентъ въ живота му. Той самъ ще се стълкновява и ще се учи отъ себе си.

И тъй, като ученици, работете върху себе си, безъ да се занимавате съ работитѣ на хората. Много работа предстои на човѣка. Рече ли да мисли за работитѣ на хората, че не живѣятъ, както трѣбва, той ще пропусне благоприятнитѣ моменти за работа върху себе си. Като работи върху себе си, човѣкъ вижда, колко мъчно се преодоляватъ стари навици. Тъкмо се успокои, че постигналъ нѣщо, че се справилъ съ известенъ недѣлъ, изведнѣжъ остава изненаданъ отъ постѣпкитѣ си. Не е въпросъ човѣкъ да плаче и да се вайка, че не е постигналъ нѣщо, но той трѣбва да бѣде разуменъ. Ако не е разуменъ, той ще изгуби живота си. Изгуби ли живота си, съ него за-

едно ще изгуби и любовта си. Изгуби ли всичко това, той ще се превърне на кукувица, ще кука, ще съжaliaва, че е изгубилъ разумността, живота и любовта си. Който разбира живота, той е човѣкъ, който мисли и люби.

Следователно, за да дойде до вътрешно разбиране на живота, човѣкъ трѣбва да се домогне до положителната философия и наука. Съвременнитѣ хора обичатъ да философствуватъ и често разсждаватъ върху въпроса, кое се е явило въ свѣта по-рано, кокошката или яйцето. За да съществува яйцето, трѣбва да има кокошка. Безъ кокошка яйце не може да има. Когато яйцето се измжти, отъ него излиза животъ, т. е. проявяватъ се ония сили, които били въ ограничено състояние. Докато се оплаква отъ ограничителнитѣ условия на живота, човѣкъ е затворенъ въ яйце. Ако иска да излѣзе отъ тѣзи условия, той трѣбва да отиде подъ квачката. Спасението на яйцето е подъ квачката. — Не може ли яйцето да се измжти безъ квачка? — Не може. Първото яйце е било създадено безъ квачка. То се е самородило. Всички останали яйца се мжтять отъ птици. Тѣй щото, искате ли да се измжти яйцето ви, турете го подъ нѣкоя квачка, но съ добъръ характеръ. Внимавайте да не турите яйцето си подъ нѣкоя своенравна квачка. Ако е своенравна, тя ще напуска яйцата си, ще се разхожда нагоре-надолу. Много учени, философи, поети, музиканти, напускатъ работата си и се отказватъ отъ добрия, отъ чистия животъ.

Тѣ казватъ: Искаме да си поживѣемъ. Това е своенравие, подобно на кокошето. Тѣ напуцатъ яйцата си и отиватъ въ свѣта да си поживѣятъ. Правилно е, каквато работа започне човѣкъ, да я свърши.

Мнозина се запитватъ, какво трѣбва да правятъ, щомъ сж дошли на земята. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да излупи яйцето си и да се освободи отъ ограничителнитѣ условия на живота. Богъ е въ всѣко яйце, въ всѣки зародишъ, въ всѣки благороденъ актъ, въ всѣко велико дѣло и потиква човѣка къмъ работа. Като ученици, вие трѣбва да знаете, кой е първиятъ плодъ, който ще родите. Животътъ на човѣка е единъ кржгъ, т. е. плодъ, който се разпуква на две части: едната е Божествена, а другата — човѣшка. Ето защо, каквато работа свърши човѣкъ, едната частъ трѣбва да опредѣли за себе си, а другата за Бога. Като започне да яде, първата хапка ще вземе за себе си, а втората — за Бога. Да отдѣля човѣкъ по нѣколко хапки отъ яденето си за Бога, това значи, да държи въ ума си мисълта за беднитѣ, за страдащитѣ, за нещастнитѣ. Само онзи се е научилъ да яде правилно, който всѣкога мисли за душитѣ, които Богъ е създалъ, и е готовъ всѣки моментъ да имъ се притича на помощъ.

И тъй, искате ли да се развивате правилно, раздѣлете живота си на две части: едната да бжде опредѣлена за служене на Бога, а другата за служене на себе си. Човѣкъ все

трѣбва да има нѣкого, съ когото да раздѣля живота си. Това значи: човѣкъ трѣбва да сподѣля съ нѣкого радоститѣ и скърбитѣ си, богатата и лишенията си. Затова е казано въ Писанието, че човѣкъ не живѣе за себе си. — За кого живѣе? — За Бога, за ближния си и най-после за себе си. Въ ближния си той ще намѣри себе си. Следователно, иска ли да расте и да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да бѣде свързанъ съ висшитѣ свѣтове, съ добритѣ планетни влияния. Не се ли свърже съ висшитѣ свѣтове, човѣкъ изпада въ голѣми трудности. Страданията и мжнотиитѣ въ живота на човѣка показватъ, че той се намира въ ограничителнитѣ условия на яйцето. Само Богъ е въ състояние да го извади отъ тия условия. Всѣки човѣкъ има нужда отъ кокошка, която да измѣти неговото яйце и да го освободи отъ затвора, въ който е поставенъ. Освобождаването на човѣка отъ ограничителнитѣ условия на живота наричаме „пробуждане на съзнанието“. Всѣко обезсърдчаване, всѣка мжнотия и всѣко лишение на човѣка падатъ предъ погледа и усмивката на Бога. Като види, че нѣкой се е обезсърдчилъ и отчаялъ отъ живота, Богъ заповѣдва да му се даде всичко онова, за което душата му копнѣе. Задоволи ли желанията си, човѣкъ се насърдчава и тръгва напредъ. При каквито трудни положения и да се намѣри човѣкъ, всѣкога може да му се помогне. Богъ се изявява на човѣка чрезъ ближнитѣ му, чрезъ децата, чрезъ животнитѣ,

чрезъ растения и му помага. Въ това отношение вие трѣбва да бждете внимателни, да не пренебрегвате и най-малкитѣ сжщества, чрезъ които ще получите помощта на възвишения свѣтъ.

Съвременнитѣ хора иматъ особена идея за Бога. Тѣ си Го представятъ като нѣкой страшенъ, строгъ, старъ човѣкъ. Всѣки човѣкъ има особена представа за Бога. Нѣкой е видѣлъ страшния видъ на Бога, вследствие на което е запазилъ този образъ въ себе си. Въ сжщность, Богъ е сжщество, което никога не остарява. Ако може да се говори за лице на Бога, както за лице на човѣка, ще знаете, че лицето на Бога е винаги младо, като лице на дете. Богъ никога не остарява, но сжщевременно е и най-стариятъ. Що се отнася до хората, тѣ всѣкога остаряватъ. Дойдете ли до човѣка, който живѣе физически, въ него всичко остарява: идеитѣ, разбиранията му. Има нѣщо въ човѣка, което постепенно остарява, но има нѣщо, което остава всѣкога младо. Младото въ човѣка е зародишътъ на яйцето, който има условия да расте и да се развива. Докато е на земята, човѣкъ яде, пие, строи кжщи и ги разваля. Съ една дума, на физическия свѣтъ човѣкъ живѣе съ физически нужди, които преждевременно го състаряватъ. Каква кжща трѣбва да си прави човѣкъ? Кжщата на човѣка трѣбва да има много прозорци, презъ които да влиза по възможность повече свѣтлина. Колкото по-голѣма е свѣтлината на чо-

вѣка, толкова по-малко сж противоречията му.

И тъй, всичко, каквото човѣшката душа желае, трѣбва да и се даде, но то трѣбва да се използва разумно. За да използва разумно всичко, каквото му се дава, човѣкъ трѣбва да има вѣра. Вѣрата трѣбва да върви паралелно съ любовта. Обичашъ ли нѣкого, трѣбва да му вървашъ. Трѣбва ли да се съмнявашъ въ любовта? — Ама той ме погледна нѣкакъ особено, съ недоволство. Само онзи може да ви гледа съ недоволство, койго вижда въ лицето ви единъ скжперникъ, затворилъ сърдцето си за всичко онова, което ще му донесе известно благо. Искате ли нѣкакво благо, отворете сърдцето и кесията си за всички ония, които истински се нуждаятъ. Това значи, да живѣе човѣкъ за Бога. Живѣе ли за Бога, той нѣма да се подава на никакво недоволство. Въ живота на такъвъ човѣкъ всичко трѣбва да бжде огъ първо качество, както плодове-тѣ се дѣлятъ на първокачествени и долнокачествени. Първокачествениятъ плодъ означава чистъ, светъ животъ

Като ученици, вие трѣбва да се изучавате, да знаете, какви сили се криятъ въ васъ. За да познаете силитѣ и способноститѣ, които се криятъ въ васъ, вие трѣбва да изучавате окултнитѣ науки, като сжщевременно изучавате движенията на ржцетѣ, на краката си, на всички мускули на лицето си. Изобщо, всички движения на човѣка, съзнателни или несъзнателни, изявяватъ известни прояви. За-

примѣръ, плѣскането съ дветѣ рѣце, показва, че любовта и мъдростта на човѣка се съединяватъ въ едно, за да създадатъ нѣщо хубаво. При отдалечаването и при приближаването на рѣцетѣ си, човѣкъ използва всички сили въ себе си за извършване на нѣкаква велика работа. Дойде ли скръбта при тебе, хвани я съ рѣцетѣ си, отъ които изтичатъ козмически енергии, и я запитай, какво иска. Скръбта и радостта представятъ разумни същества, които искатъ нѣщо отъ човѣка. Скръбта иска да вземе нѣщо, а радостта — да даде. Щомъ разберете, какво иска скръбта отъ васъ, поканете я, разговорете се съ нея приятелски, и следъ това я нахранете. Щомъ я нахраните, тя се задоволява и си отива. Щомъ скръбта напусне човѣка, той казва: Олекна ми на душата. Много се измъчвахъ. — Не, друго същество се е измъчило въ човѣка, а не той самъ. Докато скърби и страда, човѣкъ мисли, че губи ума и сърдцето си, но после вижда, че всичко му е на мѣсто. Намѣри ли се въ трудно положение, човѣкъ трѣбва да плесне съ рѣцетѣ си и да призове Господа. Намѣри ли ума и сърдцето си, човѣкъ ще пѣе, ще скача и ще благодари на Бога за това, което е придобилъ. Богъ е въ състояние да възвърне на човѣка всичко, което е изгубилъ: животъ, сили, здраве, богатство, знание. Види ли, че носятъ нѣкой умрѣлъ, Богъ му казва: Ставай веднага отъ носилката. Не се прави на умрѣлъ! Небето не се нуждае отъ

умрѣли хора. Тамъ приематъ само живи хора, готови за работа. Който е умрѣлъ за Господа, той трѣбва да възкрѣсне.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ здрави, солидни идеи и мисли. Нѣкой върви и не знае, съ кой кракъ е тръналъ, нито коя ржка е подвижилъ първа. Съзнателенъ човѣкъ е онзи, който знае, кога съ кой кракъ да тръгне. Той знае, че очитѣ му сж дадени да гледа съ тѣхъ красиви и чисти образи. Човѣкъ разполага съ голѣми богатства, а при това се оплаква, че билъ нещастенъ, сиромасъ, че побѣляла главата му огъ мжнотии. Той има голѣма, богата кжца, а се оплаква отъ сиромашия. Що се отнася до побѣлѣлата му глава, нека я боядиса. — Ама окалялъ съмъ се. — Вземи вода и се измий. Всички хора се стремятъ къмъ чистота, къмъ красивъ животъ. Тѣ трѣбва да знаятъ, че на земята не сжществува абсолютна чистота и красота. Това нѣщо тѣ ще намѣрятъ само въ другия свѣтъ. За да влѣзе въ духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, да различава нѣщата, да намира красивото въ всички форми. Тамъ всички сжщества напълно си приличатъ. Тѣ сж красиви, свѣтли сжщества, отражение на Великото. Будно съзнание трѣбва да има човѣкъ, за да различава реалността отъ отраженията.

Следователно, за да се ориентира, както въ физическия, така и въ духовния свѣтъ, човѣкъ първо трѣбва да намѣри центъра, около

който нѣщата се движатъ. Всички живи същества се движатъ около известенъ центъръ, специфиченъ за всѣко едно отъ тѣхъ. Всички тия центрове изхождатъ отъ общъ центъръ, нареченъ „любовъ“. Намѣрите ли центъра на една душа, вие завързвате приятелски отношения съ нея. Тя внася нови идеи въ васъ. За такава душа казваме, че Богъ живѣе въ нея. И при това положение човѣкъ ще има мжнотии, страдания, но нѣма да бѣга отъ тѣхъ. Той съзнателно носи страданията и се подига. Той различава истинскитѣ положения въ живота отъ недействителнитѣ. Той никога не може да изпадне въ положението на онзи турчинъ отъ Цариградъ, който, като гледалъ на сцената пиесата „Отело“ отъ Шекспира, на другия день срещналъ актьора, който игралъ ролята на Отело, и му казалъ: Слушай, приятелю, каква бѣше тази работа отъ твоя страна? Азъ смѣтахъ, че си човѣкъ, пъкъ ти направи такова претѣпление. — Ама това не бѣше въ действителностъ. Нѣкога нѣкой човѣкъ е извършилъ това претѣпление, пъкъ азъ само го представихъ предъ хората.

Като ученици, вие трѣбва да познавате сжщинския животъ. За тази целъ трѣбва да различавате Божественото отъ човѣшкото и да се стремите да се освобождавате отъ ненужнитѣ страдания и мжнотии. Много отъ скърбитѣ и страданията на хората не сж нужни. Запримѣрь, трѣбва ли човѣкъ да се безпокои, какъ ще прекара живота си? Още утре мо-

гатъ да го повикатъ на онзи свѣтъ. Защо трѣбва тогава да мисли за цѣлия си животъ? Разумниятъ свѣтъ е предвидилъ нуждитъ на всѣко сѣщество. Съмненията, колебанията препятствуватъ за идването на Божиитъ блага. Човѣкъ самъ си препятствува. На всѣки човѣкъ е дадена задача, самъ да разреши мжчнотиитъ си. За да реши правилно задачитъ на живота си, човѣкъ трѣбва да има високъ идеалъ, а именно — да живѣе за Бога. Дали ще живѣе за себе си, или за Бога, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да живѣе. Това сж два живота, съчетани отъ самата природа. Така съчетани, тѣзи два живота представятъ онзи вжтрешенъ потикъ въ човѣка, който го кара да работи, да се движи, да мисли и да чувствува. Подъ влияние на този потикъ, именно, човѣкъ е готовъ всѣка вечеръ да си дава отчетъ за своитъ постѣпки презъ деня и да ги изправя. Реши ли да изправи погрѣшкитъ си и да желае доброто на своя ближенъ, както на себе си, човѣкъ придобива Божия животъ. Това значи пробуждане на съзнанието. Докато една идея безпокои човѣка, тя има човѣшки произходъ. Всѣка идея, която внася радостъ въ човѣшката душа, има Божественъ произходъ.

Съ други думи казано: човѣшкитъ идеи умъртвяватъ човѣка, а Божественитъ го обновяватъ и възкресяватъ. Следователно, който иска да се обнови, той трѣбва да възприема Божественитъ идеи и да имъ дава ходъ въ себе си. Държите ли тия идеи въ ума си,

отъ нищо не трѣбва да се плашите. Живѣте ли съ идеята, че Богъ царува въ свѣта, нищо не трѣбва да ви смуцава: никаква сиромашия, никакво невежество, никакво безсилие да не ви безпокои. Като дойдатъ сиромашията, невежеството, безсилието при васъ, вие ще ги поканите, ще се разговорите любезно съ тѣхъ, ще ги нахраните и ще ги изпратите сити и доволни. — Ама ние трѣбва да живѣемъ разумно. — Да живѣе човѣкъ разумно, това значи, да е приелъ въ себе си идеята, че Богъ царува навсѣкжде. Богъ е мислилъ цѣла вѣчностъ, докато създаде свѣта, който днесъ виждаме. Засега този свѣтъ е най-красивиятъ. По-красивъ свѣтъ отъ него нѣма. Той е замисленъ и създаденъ много добре. Какъвъ ще е бждещиятъ свѣтъ, това е другъ въпросъ. Обаче, днесъ, по-добъръ планъ отъ този, по който Богъ е създалъ свѣта, нѣма. Достатъчно е да се вгледате въ живота на съществата подъ васъ, млѣкопитаещи, птици, риби, насѣкоми, да видите, колко по-красивъ, смисленъ и щастливъ е вашиятъ животъ предъ тѣхния. Всѣко животно би пожелало да смѣни живота си съ вашия. Въпрѣки това, сегашниятъ човѣкъ не е доволенъ отъ живота си и, като капризно дете, постоянно изисква отъ майка си и отъ баща си да задоволятъ нуждитъ му.

Съвременнитѣ хора сж още деца. Въпрѣки това, тѣ постоянно говорятъ за своята побѣлѣла глава.—Не, азъ не вѣрвамъ въ побѣляването

на главитѣ. Побѣляването на човѣшката глава се дължи на снѣга, който го е навалѣлъ. Космитѣ на съвременнитѣ хора сж покрити съ снѣгъ. Утре, когато се стопи снѣгътъ, космитѣ отново ще почернѣятъ. Бръчкитѣ, които се образуватъ по лицата имъ, не сж нищо друго, освенъ бразди отъ ралото. Като израсте и узрѣе житото, браздитѣ ще изчезнатъ. Като изучавате Писанието, виждате, че всички стари пророци сж знаели Божествения езикъ на нѣщата и сж живѣли споредъ Божиитѣ закони. За да се домогне до тия закони, човѣкъ трѣбва да е свободенъ. И тогава, като му говорите истината, той разбира нѣщата. Който не е свободенъ, той не разбира истината и се обижда. Запримѣрь, срѣщамъ единъ човѣкъ, отгоре додолу окалянъ, и му казвамъ: Съблѣчи дрехитѣ си и се измий добре съ чиста вода. — Срамъ ме е да се съблѣка. — Закрий се съ нѣщо и се съблѣчи. Следъ това измий се отъ главата до краката, по всички правила, да не остане и най-малкото петно върху тебъ.

Следователно, когато изнасяте погрѣшкитѣ на хората, вие трѣбва да имъ говорите на Божественъ езикъ. Ако не искате да имъ говорите, ще ги заведете на нѣкоя чешма, която тече въ изобилие, и ще имъ покажете, какъ трѣбва да ператъ дрехитѣ си. Следъ това ще ги накарате да се окжпятъ и да облѣкатъ чисти дрехи. Голѣма привилегия е за човѣка да го научите да пере дрехитѣ си и да се кжле.

Докато не придобиете тази елементарна чистота въ себе си, вие не можете да бъдете любими на Бога. Идете при Него измитъ и съчисти дрехи, да ви се зарадва. Речете ли да отидете при Бога каленъ, нечистъ и започнете да Му говорите за страданията си, Той ще ви каже: Добре, че пострадахте малко, да ме намърсите. Само чрезъ страданията вие можете да познаете Божията благостъ и изобилие. Страданията иматъ смисълъ само тогава, когато човѣкъ е постигналъ нѣщо. Не постигне ли нѣщо, страданията го правятъ коравъ. Лицето на човѣка трѣбва да бжде пластично.

Христосъ казва: „Ако не станете като малкитѣ деца, не можете да влѣзете въ Царството Божие“. Това не подразбира да станете глупави деца, но разумни деца на живота. Всѣки може да бжде старъ, но всѣки не може да бжде малко, разумно дете. Колко години задържате детинството си? — Най-много четири-петъ години. Следъ тази възраст детето изгубва своето детинство. То започва да лъже, да крие, да се осигурява. Това вече не е дете. Презъ цѣлия си животъ човѣкъ трѣбва да пази въ себе си онова детинско състояние на чистота и вѣра, да знае, че Баща му е създалъ всичко за него, разумно да се ползува отъ благата на живота. Следъ всичко това хората искатъ да имъ се каже нѣщо за Бога. Какво повече може да имъ се каже? Четете Откровението и вижте, какво се говори тамъ. Коситѣ ви ще настрѣхнатъ отъ

това, което ще прочетете, но нищо нѣма да разберете. Това е все едно да се говори за добрия сѣдия, който по външенъ законъ е отсѣдилъ да закачатъ нѣкого на вѣжето. Обаче, споредъ закона на любовта, той заповѣдва да го откачатъ отъ вѣжето. Ще кажете, че този сѣдия е добъръ, разуменъ човѣкъ. Вие ще разберете това нѣщо само тогава, когато сте въ положението на този подсѣдимъ. Космитѣ ви ще настрѣхнатъ, като ви закачатъ на вѣжето. Чуete ли следъ това гласа на сѣщия сѣдия, който заповѣдва да ви откачатъ отъ вѣжето, вие ще разберете, какво нѣщо е Божията милость и любовь.

Съвременнитѣ хора искатъ да иматъ голѣми успѣхи, безъ да се спиратъ върху мисълта, че една отъ причинитѣ за неуспѣхитѣ имъ се крие въ миналитѣ поколѣния, т. е. въ тѣхнитѣ бащи, дѣди и прадѣди, които еднакво трѣбва да носятъ отговорноститѣ на цѣлото човѣчество.

Единъ баща завелъ детето си на училище и казалъ на учителя: Детето ми е много своенравно, мѣчно се подава на възпитание. Азъ и майка му не можахме да го възпитаеме. Вие го учете и възпитавайте, но не го бийте. Когато трѣбва да го биете, отбѣлязвайте си на книжка, колко пѣти презъ седмицата е трѣбвало да го биете. На края на всѣка седмица азъ ще дохождамъ да видя, какъ върви и, колкото бой е трѣбвало да получи, азъ ще го получа вмѣсто него. На детето пѣкъ

всѣка сутринь, като отива на училище, казвамъ: Слушай, моето момче, гледай да правинъ по-малко погрѣшки, за да ме биятъ по-малко.

Питамъ: Колко хора днесъ иматъ това съзнание, да се считатъ отговорни за поведението и постѣпкитѣ на своитѣ деца? Който има това съзнание, той се е домогналъ до метода, чрезъ който може да изправи живота си. Всѣки трѣбва да съзнава, че негова длъжностъ е да изправи своя животъ, а не живота на другитѣ хора. Искат ли да изправи живота си и да живѣе разумно, човѣкъ трѣбва да се свърже съ Божественото съзнание. — Ама дали съществува Богъ? — Искашъ ли да знаешъ, дали съществува Богъ, обърни се къмъ птичкитѣ, които пѣятъ. Щомъ пѣятъ, тѣ сж направили връзка съ Божественото съзнание. Щомъ дърветата цвѣтятъ и връзватъ, тѣ сж направили връзка съ Божественото съзнание. Трѣбва ли следъ всичко това да отивате при философитѣ, да ви доказватъ съществува ли Богъ или не? Богъ казва на всѣка душа: Стани рано сутринъта и запѣй пѣсенъта на живота. Следъ това иди до Витоша, и като се върнешъ, започни да работишъ. Отиването на Витоша символизира отиването до извора на живота. Само онзи може да има успѣхъ въ работата си, който всѣка сутринь отива до извора на живота, да почерпи сила и енергия за презъ деня. За да работи съ успѣхъ, човѣкъ трѣбва да разбира законитѣ,

които опредѣлятъ работата. За да свържете приятелство съ единъ човѣкъ, вие трѣбва да разбирате законитѣ на приятелството. Само онзи може да ви бжде приятелъ, който е отворилъ душата си за васъ. Нѣма ли да обичате онзи човѣкъ, който е отворилъ душата и сърдцето си за васъ? Нѣма ли да обичате онзи богаташъ, който е отворилъ кесията си за васъ?

Мнозина се страхуватъ отъ даването. Тѣ мислятъ, че като дава, човѣкъ ще осиромашее. Какво става съ рѣка, която се втича въ морето? Като се втича въ морето, тя полива всички треви, цвѣтя и растения, които срѣща на пътя си, безъ да създава пакости на хората. Прекратятъ ли пътя ѝ къмъ морето, тя може да се подпуши нѣкъде и да причини редъ пакости на хората. На сжщото основание, казвамъ, че като вѣрва въ Бога, човѣкъ поне пакости нѣма да прави на ближнитѣ си. Причината, поради която хората си правятъ пакости едни на други, се дължи на факта, че не се втичатъ въ морето. Нѣкой казва, че иска да живѣе за себе си. Той може да живѣе за себе си дотолкова, доколкото и рѣката, която не се влива въ морето. живѣе за себе си.

Смисълътъ на живота седи въ това, да се освободимъ отъ всички ограничителни условия и да живѣемъ за Бога. Човѣкъ е поставенъ въ едно яйце, отъ което трѣбва да се освободи. Ще кажете: Какъ не сме се

освободили досега, като живѣемъ само за Бога. Кой е този, който живѣе само за Бога? Покажете ми единъ човѣкъ въ свѣта, който още първия день на живота си е призовалъ името Божие. Въ първитѣ години на живота ви майка ви се е молила за васъ. Едва отъ десетъ години нагоре детето започва да се моли за себе си, да призовава името Божие. Кой човѣкъ помни деня, часа и минутата, когато за пръвъ пжтъ се е молилъ на Бога? Свещенъ е този моментъ. Той представля връзка на душата съ Бога. Първата молитва въ живота на човѣка е най-важна. Тя е молитва на очарование. Всички останали молитви сж молитви на разочарование. Всички хора познаватъ тия молитви, но малцина познаватъ молитвата на очарованието. За да отпрати такава молитва къмъ Бога, човѣкъ трѣбва да бжде поетъ. Докато философствува, човѣкъ не може да се моли. Той започва да разглежда нѣщата отъ причини къмъ последствия и отъ последствия къмъ причини, но това не е молитва. За да отпрати истинска молитва къмъ Бога, философътъ, учениятъ, майката, бащата трѣбва да станатъ поети.

Т. м.

x

43. Лекция отъ Учителя, държана на 12 юний, 1929 година. София. — Изгрѣвъ.

Естествени връзки.

Размишление върху пътя на свѣтлината.

Две състояния има, презъ които човѣкъ минава: плачъ и радостъ, страдание и веселие. Понѣкога човѣкъ плаче и скърби, а понѣкога се радва. Между тѣзи състояния има още много срѣдни състояния. Лесно е да се зададе въпросътъ, защо човѣкъ плаче и защо се радва, но мжчно се отговаря на този въпросъ.

Ще ви задамъ следния въпросъ: Защо колата скърца? На този въпросъ лесно се отговаря. Колата скърца, защото не е мазана. Въ сегашния животъ ние се намираме предъ процеси, които сж станали преди хиляди години. Ние виждаме последиствията на известни процеси, но кои сж били причинитѣ за тия процеси, нищо не знаемъ. Запримѣръ, ние виждаме, че лимонътъ има жълтъ цвѣтъ, но защо е станалъ жълтъ, не знаемъ. Жълтиятъ цвѣтъ е въ връзка съ умствения свѣтъ. Характерното свойство на лимона е киселиятъ вкусъ. Значи, лимонътъ се е развивалъ въ такава епоха, когато киселинитѣ сж имали надмощие. Той е образувалъ достатъчно киселина въ себе си, следъ което е спрѣлъ развитието си. Въ това отношение той представя незавършенъ процесъ. Той не е разполагалъ съ повече материя да завър-

ши процеса на своето развитие. Въ развитието си, лимонътъ е стигналъ до умствения свѣтъ. Затова се казва, че който иска да мисли, трѣбва да яде лимонъ. Който е апатиченъ всѣка сутринъ трѣбва да употребява по едно парче лимонъ, да се свърже съ силитѣ, които действуватъ въ него. Киселинитѣ въ лимона придаватъ активностъ на човѣка. Ако разглеждате внимателно формата на ябълката, виждате, че тя е кръгла. Това показва, че въ пжтя на развитието си, ябълката се е стремилъ къмъ красота и удоволствие, вследствие на което е избрала пжтя на най-малкото съпротивление. Като вкусите една ябълка, вие оставате доволни отъ нея и казвате: Сладка, вкусна е тази ябълка.

Сега, като изучавате характера и проявитѣ на хората, виждате, че нѣкой отъ тѣхъ има нѣщо общо съ ябълката, другъ — съ крушата, трети — съ лимона. Значи, прадѣдото на първия е ималъ нѣщо общо въ чувствата си съ това, което ябълката съдържа въ себе си. Прадѣдото на втория е ималъ нѣщо общо въ чувствата си съ това, което крушата е съдържала въ себе си. Прадѣдото на третия е ималъ нѣщо общо съ лимона. Ябълката се е създавала въ астралния свѣтъ, а крушата и лимонътъ — въ умствения. Като погледнете формата и цвѣта на домата, ще забележите, че той е останалъ назадъ въ развитието си. Като разрешилъ въпроса за яденето и пиенето, доматиътъ се спрѣлъ въ стомаха. По-далечъ отъ живота на стомаха той не е отишълъ. Той каз-

ва: Освенъ ядене и пиене, нищо друго не съществува. Яжъ, пий, весели се и бжди благодаренъ! Имашъ ли да ядешъ и да пиешъ, никаква друга философия не ти трѣбва. Материалиститѣ сж подобни на доматиѣ. Тѣ казватъ: Ние трѣбва да уредимъ материалния си животъ, да задоволимъ материалнитѣ си нужди. Отъ тѣзи идеи нагоре материалиститѣ не могатъ да отидатъ. Обаче, тѣхниятъ животъ е незавършенъ.

Сега, дойдемъ ли до живота на ябълката, виждаме, че тя представя обществения животъ. Ябълката дава образъ за устройване на обществения животъ. Когато срещнете днесъ, всѣки казва, че трѣбва да се живѣе добре. Какво разбирате подъ думитѣ „добъръ животъ“? Да живѣете добре, това значи, да събирате нектара на своя животъ въ стъклени шишета. Не е достатъчно само да имате нектаръ, но вие трѣбва да имате съобразителностъ, да знаете, въ какви шишета да го туряте и какъ да ги пазите, да не се счупятъ. Нектарътъ е богатството, съкровището, което сте събрали, което трѣбва внимателно да пазите, понеже ще срещнете въ живота си редъ препятствия. Представте си, че както вървите по пжтя, спъвате се нѣкъде, счупвате шишето си и разсипвате нектара на живота. Казвате, че ви се е случило нещастие. Кой е виновенъ за това нещастие? Ще кажете, че или пжтятъ не е билъ равенъ, или сждбата ви не е била добра. Обаче, коя е истинската причина, задето се лишавате отъ благото на живота? За свое опра-

вдание мнозина казватъ, че всички хора сж минавали презъ сжщото положение, т. е. всички хора сж счушвали шишетата си съ нектара поне единъ пжтъ въ живота си. — Това още нищо не значи. Ако хората сж сити, а вие три деня не сте яли, какво се ползувате отъ това? Или, какво се ползувате отъ това, че се движите между гладни хора? За човѣка е важно да бжде нахраненъ, да не гладува. Ако човѣкъ е гладенъ, по-добре е за него да живѣе между хора, които ядатъ. Като ядатъ, тѣ ще се сѣятъ и за него, и ще го нахранятъ. Съвременната култура се крепи главно върху въпроса за задоволяване на глада, т. е. върху въпроса за хлѣба. Разреси ли се въпросътъ за хлѣба, следъ него илатъ редъ материални въпроси. Запримѣрь, синътъ прави дългове. но въ края на краищата разчита на баща си и казва: Баща ми ще плати. Докато е живъ, бащата може да плаща дълговетѣ на сина си. но умре ли, всички дългове оставатъ на гърба на сина. На сжщото основание, съвременнитѣ хора иматъ много вѣрвания. на които разчитатъ така, както синътъ — на баща си. Обаче, какво ще стане съ тѣхъ, ако умре едно отъ желанията и вѣрванията имъ, на които тѣ разчитатъ? Днесъ вѣрватъ въ Бога. но следъ десетина години казватъ: Азъ съмъ се лъгалъ, никакъвъ Богъ не сжществува. На какво се дължи промѣната въ вѣрванията на хората? — На промѣнитѣ, които ставатъ и въ самата природа. Запримѣрь, като знаятъ положението, формата, голѣмината и мѣ-

стото на звездитѣ, следъ години ученитѣ ще говорятъ друго нѣщо за тѣхъ. — Защо? — Защото и тѣ се мѣнятъ, както всички нѣща въ природата. Случва се, че като влѣзе въ идейния свѣтъ, човѣкъ изгубва нѣкоя идея и после казва: Не вѣрвамъ вече въ тази идея. Щомъ намѣри идеята си, той казва: Азъ пакъ повѣрвахъ въ своята изгубена идея. Отново се връщамъ къмъ нея. Защо човѣкъ губи вѣра въ идеитѣ си? — Защото не е излѣзълъ още отъ своето детинско състояние.

Апостолъ Павелъ казва: „Като бѣхъ младенецъ, по младенчески разсждавахъ. Като станахъ голѣмъ, напуснахъ младенческото.“ Кои работи сж младенчески и кои на възрастень човѣкъ? Въ алгебрата имате формулата $A + B = C$. Какво представя тази формула въ живота? Като се казва $A + B = C$, величината C съдържа ли по количество сумата на енергиитѣ $A + B$? Математицитѣ знаятъ това. Онѣзи, които не сж математизи, намиратъ, че тази формула е проста работа. Обаче, проститѣ работи сжщевременно сж и сложни. Представете си, че A е дѣсното око на човѣка, а B — лѣвото. Като казваме, че $A + B = C$, подразбираме, че количеството на свѣтлината, която минава презъ дветѣ очи, е равна на C . Ако по нѣкакъвъ начинъ едното око на човѣка се затвори, тогава $C - B = A$. Кой може да бжде причина да се затвори окото на човѣка? — Или докторътъ, чрезъ нѣкоя несполучлива операция, или той самъ. Членовѣтѣ A и B въ

бинома $A + B$ могат да се уподобятъ още на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърдце. Човѣшкото сърдце е A , човѣшкиятъ умъ — B , а волята — C . Значи, силата на човѣшката воля се обуславя отъ силитѣ на неговия умъ и на неговото сърдце. Това значи, човѣкъ да чувствува. да обича. Щомъ има умъ, той ще мисли. Дойде ли до волята, той ще прояви своята любовъ и мисълта си.

Като се говори за любовта. ние имаме предъ видъ тритѣ ѣ начина на изявление: физическа любовъ, каквато е любовта на домата; любовъ на сърдцето, т. е. на чувствата, каквато е любовта на ябълката, и любовта на умствения свѣтъ — любовта на лимона. Любовта на физическия свѣтъ представя любовъ на стомаха, който мисли за ядене и пиене. Докато тази любовъ движи хората, всѣкога ще съществуватъ отношения между гостилничаръ и клиенти. Втората любовъ представя отношения между мома и момъкъ. Тѣ се обличатъ по нѣколко пжти на день, да се харесатъ единъ на другъ. Въ тази любовъ играятъ роля чувствата. Такава е любовта на ябълката. Дойдемъ ли до третата любовъ, любовта въ умствения свѣтъ, любовта на лимона, тамъ съществуватъ отношения между лѣкаръ и пациентъ. Лѣкарътъ лѣкува пациента си, а последниятъ е доволенъ отъ него, че му помага. Постепенно той започва да обича лѣкаря за грижитѣ, които полага за него.

Сега азъ изнасямъ факти, които съществуватъ и въ самия животъ. Нѣкой държи въ ума си една свѣтла мисль и търси случай да я реализира. Красивата мисль представя младата мома или младъ момъкъ, които се оженватъ. Оженването имъ не е нищо друго, освенъ реализиране на красивата мисль. Не се минава много време, и разположението на младитѣ се измѣня. Тѣ започватъ да плачатъ, да се оплакватъ единъ отъ другъ. — Защо? — Измѣнило се нѣщо между тѣхъ. Красивата идея е изчезнала. — Кога плаче човѣкъ? — Когато е боленъ. За да не плаче, човѣкъ трѣбва да разбира и тритѣ вида любовь: на домата, на ябълката и на лимона. Разбере ли тритѣ вида любовь, това значи, да разбира вътрешния смисль на живота. Понѣкога ябълката оправя живота на човѣка, а понѣкога го разваля. Същото може да се каже за домата и за лимона. Докато не свърже съзнанието си съ Първата Причина, която е създала ябълката, домата и лимона, човѣкъ никога не може да разбере и последиствията, произлѣзли отъ тази Причина.

Днесъ мнозина говорятъ, че трѣбва да се служи на Бога. — По какъвъ начинъ? — Чрезъ закона на любовта. — Съ колко букви се пише думата „любовъ“? — Най-много съ три букви. Първоначално думата „любовъ“ се е писала съ две букви. Кои сж тѣзи букви? — Умътъ и сърдцето на човѣка. Това сж дветѣ букви, съ които любовта постоянно оперира. Когато слиза отъ Божествения свѣтъ къмъ земята, чо-

вѣкъ започва отъ ума и върви къмъ сърдцето. И обратно: когато се качва отъ земята къмъ Божествения свѣтъ, той започва отъ сърдцето и постепенно отива къмъ ума. Обаче, тѣзи процеси въ човѣка ставатъ едновременно. Това показва, че едната енергия слиза, а другата възлиза нагоре. Ако душата е на земята, духътъ се качва. Щомъ духътъ слѣзе на земята, душата се качва горе. Едновременно, когато духътъ слиза, умътъ се подига. Когато душата слиза, сърдцето се подига. И обратно: когато умътъ слиза, духътъ се подига; когато сърдцето слиза, душата се подига. Когато духътъ слиза, душата се подига; когато душата слиза, духътъ се подига. При какви случаи въ живота сърдцето слиза, и при какви — умътъ? За да помогне на нѣкои паднали, страдащи и нещастни души човѣшкото сърдце непременно трѣбва да слѣзе на земята. Когато сърдцето помага на падналитѣ и грѣшни души на земята, по никой начинъ то не може да запази своята чистота. Когато сърдцето се оцапва, душата непременно трѣбва да бѣде чиста. Или, ако душата се оцапа, сърдцето трѣбва да бѣде чисто. Изобщо невъзможно е човѣкъ да работи и да не се оцапа. Подъ думата „оцапване“ разбирамъ правене на грѣшки. Погрѣшкитѣ сж неизбѣжни въ живота. За да се оцапа човѣкъ, не е нужно голѣмо количество материя. Човѣкъ може да се оцапа съ една стотинка, съ единъ левъ, съ единъ наполеонъ или съ единъ милионъ и т. н. Човѣкъ може да се оцапа съ една стотинка,

може да се оцапа и съ единъ милионъ, само че за очистването си отъ една стотинка се изисква по-малко време, отколкото при единъ милионъ.

И тъй, за да се освободи отъ погрѣшки, човѣкъ трѣбва да живѣе въ Божественото съзнание. Влѣзе ли въ това съзнание и живѣе по старъ начинъ, той нищо не печели. Положението на човѣка въ това съзнание е подобно на съзнанието на дете, което постоянно се бие съ другарчетата си. Децата сж въ състояние да се каратъ и да се биятъ само за една ябълка. Представете си, че съ вашето обикновено съзнание влизате въ Божествения свѣтъ и за една ябълка се скарвате съ другаритѣ си. Какво ще спечелите? Не само че нищо нѣма да спечелите, но веднага ще се намѣрите вънъ отъ този свѣтъ. Защо трѣбва да се карате съ другаритѣ си? Вие се карате, защото едно отъ другарчетата ви взима ябълката, която ви е дадена. Вие го хващате за косата, разтърсвате го, и започвате да философствувате, има ли право това дете да ви взима ябълката. Нито детето има право да взима ябълката ви, нито вие имате право да го дърпате за косата. Човѣкъ трѣбва да дойде до положение да се самоограничава. Не се ли ограничава, той не може да остане дълго време въ Божествения свѣтъ.

Днесъ отъ всички хора се изисква будно съзнание. Не е достатъчно да констатира човѣкъ нѣщата, нито да ги тълкува криво, но

той трѣбва да разбира дълбокитѣ причини, които се криятъ въ тѣхъ. Нѣкой казва, че еди-кой човѣкъ миналъ край него и не го погледналъ добре. Той констатира само единъ фактъ, но дали въ действителностъ е така, не знае. Какво представя добриятъ погледъ и кой, въ сжщностъ, е добъръ погледъ? За да види, че нѣкой не го е погледналъ добре, това показва, че и той не е погледналъ добре. Какво може да се мисли за човѣкъ, който вижда само недостатъцитѣ на хората, безъ да вижда добродетелитѣ имъ? Кой е по-добъръ: който първо дава хлѣбъ, а после взима пари, или който първо взима паритѣ, а после дава хлѣбъ? Има и такива хора, които даватъ хлѣбъ, безъ да взиматъ пари. Тѣзи хора не сж отъ този свѣтъ, нито отъ сегашната култура. Тѣзи хора се отнасятъ къмъ другъ редъ и порядъкъ на нѣщата. Да давашъ, безъ да взимашъ, такъвъ законъ не сжществува на земята. Да искашъ да обичашъ само, безъ да те обичатъ, и такъвъ законъ не сжществува на земята. Обаче, въ Божествения свѣтъ такъвъ законъ сжществува. Тамъ даватъ хлѣбъ, безъ да искатъ пари; тамъ обичатъ и не очакватъ да ги обичатъ. Животътъ почива върху любовта. На земята всѣки иска да бжде обичанъ. Господарътъ иска слугата му да го обича. Учителътъ иска да бжде обичанъ отъ ученицитѣ си. Майката иска да бжде обичана отъ детето си. Когато е здраво, тя си играе съ него, подхвърля го въ въздуха, цѣлува го, но сжщевременно иска и де-

тето да отговаря на нейнитѣ ласки и милувки. Не ѝ ли отговаря, тя е недоволна.

Съвременнитѣ хора разбиратъ любовта малко егоистично. Като обичатъ и като ги обичатъ, тѣ искатъ да не срѣщатъ никакво противодействие. Тѣ искатъ, като цѣлунатъ своя възлюбенъ, той веднага да имъ отговори. — Не, цѣлувката не е механически процесъ. Има смисълъ да цѣлувашъ човѣка, когато той може да ти даде нѣщо. Чрезъ цѣлувката се предаватъ известни енергии, отъ които хората се нуждаятъ. Не може ли човѣкъ да предаде отъ себе си енергия, която да подигне ближния му. по-добре да не цѣлува. Цѣлувка, която понижава състоянието на човѣка, води къмъ падение. Въ този смисълъ, цѣлувката трѣбва да внася животъ, енергия, здраве въ човѣка. Не внася ли това нѣщо, тя не е на мѣсто. Тя е цѣлувка, която умъртвява човѣка. Ако цѣлувката може да отпусти запушения изворъ. и водата въ него да започне да блика, тя е на мѣсто. Ако цѣлувката внася здраве въ болния и възкресява мъртвия, тя е на мѣсто.

И тъй, цѣлувка съществува и въ природата като подбудителна причина. Така е било първоначално, но днесъ тя е изгубила своето значение и е станала навикъ. Отъ устата. отъ устнитѣ на човѣка трѣбва да изтича такъвъ нектаръ, какъвто срѣщаме въ природата. Запримѣрь, цвѣтята съдържатъ нектаръ, къмъ който пчелитѣ, насѣкомитѣ налитатъ. Пчелитѣ цѣлуватъ цвѣтята, за да взематъ частъ отъ

тѣхния нектаръ. Трѣбва ли цвѣттята да даватъ своя нектаръ? Както хлѣбарьтъ има право да продава своя хлѣбъ, както бакалинтъ има право да продава стоката си, така и цвѣттята иматъ право да раздаватъ своя нектаръ на всѣки, който може разумно да го използва. Азъ засѣгамъ въпроса за цѣлувката въ неговата чистота, тъй както е въ природата. Когато нѣщата ставатъ правилно, както сж поставени въ природата, тя възнаграждава всички живи същества. Когато не ставатъ правилно, природата наказва. Следователно, каже ли човѣкъ, че е недоволенъ, това показва, че той не е постигналъ споредъ Божиитѣ закони. По колко пѣти на день човѣкъ трѣбва да цѣлува? — По единъ пѣтъ. Повече отъ единъ пѣтъ не се позволява. При това, всѣка цѣлувка, отправена къмъ нѣкого, трѣбва да е проникната отъ абсолютна чистота. Така цѣлува Богъ. Така цѣлуватъ и ангелитѣ. Въ това отношение човѣкъ трѣбва да възстанови въ себе си вътрешната чистота, която е изгубилъ.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ духовния, къмъ Божествения свѣтъ, безъ да знаятъ първата дума, която трѣбва да произнесатъ при влизане въ този свѣтъ. Щомъ знае първата дума, човѣкъ ще знае езика, на който се говори въ Божествения свѣтъ. Не знае ли този езикъ, не знае ли поздрава на съществата отъ този свѣтъ, той ще се върне обратно на земята.

Знаете ли, какъвъ е поздравътъ на земя-

та? Хората се поздравяватъ съ кланяне на глава, или съ сваляне на шапка.

Сега, за една седмица ще ви дамъ единъ новъ поздравъ. Като се срѣщате, всѣки ще дига ржка. Ще дигате ржката си до известна височина, съ дланъ къмъ този, когото поздравявате. Ще се поздравявате само по единъ пжтъ на день по този начинъ. Този поздравъ се отнася само до ония, които разбиратъ неговия смисълъ. Ония, които не го разбиратъ, ще се отнесатъ къмъ него така, както слѣпитѣ се отнасятъ къмъ свѣтлината. Вие ще се поздравявате помежду си свободно, безъ да се стѣснявате. Какво ще кажатъ хората, това да не ви смущава. Стѣснява ли се онзи, който пуши? Той вади цигарата отъ джоба си и свободно пуши предъ хората. Срѣщате една дама, напудрена, червисана. ходи насамъ-натамъ и току си вѣе съ вѣтрилото. И тя е свободна, отъ никого не се смущава. Като дигате ржката си нагоре, вие се свързвате съ Божествения свѣтъ, съ разумни, свѣтли сжщества. Ржката представя възвишеното, благородното въ човѣка.

Засега ви давамъ този поздравъ само за една седмица. Като видя резултатитѣ, мога да го дамъ за повече време. Като поздравявате близкитѣ си по този начинъ, ще внимавате, съзнанието ви да бжде будно.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

*

44. Лекция отъ Учителя, държана на 19 юний, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Външни линии на красотата.

Размишление върху справедливостта.

Известно е на всички, че тълата въ природата се движатъ. Изобщо, всичко въ природата е въ движение. Какво става съ едно тѣло, когато свѣтлината му се намалява? Щомъ свѣтлината на тѣлата се намалява, тѣ се отдалечаватъ. Може ли отъ намаляването и увеличаването на свѣтлината да се опредѣли бързината, съ която известно тѣло се движи?

Съвременнитѣ хора свързватъ проявитѣ на своя животъ съ живота въ своята широта, т. е. съ цѣлокупния животъ. Въ цѣлокупния животъ човѣкъ се натѣква не само на радости, но и на скѣрби, на страдания. Цѣлокупниятъ животъ е резултатъ на проявитѣ на Духа. Като знаете това, вие трѣбва да гледате на много отъ вашитѣ страдания като на фиктивни. Запримѣръ, вие страдате, че сте изгубили паритѣ си. — Това е фиктивно страдание. Невъзможно е паритѣ да се изгубятъ. Тѣ сж се премѣстили само, отъ рѣцетѣ на единъ човѣкъ сж минали въ рѣцетѣ на другъ. Нѣкой страда, че баща му и майка му сж умрѣли. — И това е фиктивно страдание. Бащата и майката на този човѣкъ сж заминали само за нѣкжде, но не сж умрѣли. Раждането и смъртта на

хората сж неопредѣлени идеи, вследствие на което предизвикватъ въ човѣка особенъ родъ чувства. Всѣка неопредѣлена идея въ ума на човѣка предизвиква въ него особенъ родъ чувства, които не сж фиктивни. Истинскитѣ идеи трѣбва да събуждатъ въ всички хора единъ и сжщъ видъ чувства.

Следователно. животътъ, самъ по себе си, не се подава на описание. Само онзи може да разбере живота, който е дошълъ до абсолютно, истинско схващане. Докато се движи въ несжщественитѣ прояви на живота, човѣкъ е далечъ още да го разбере. Ще кажете, че човѣкъ страда и се радва. Обаче, чрезъ страданията и радоститѣ той е дошълъ до нѣщо положително въ живота. Страданието на едного предизвиква радостъ на другъ нѣкой. И обратно: радостта на едного предизвиква страдание на другъ. Изобщо, въ живота на човѣка сжществува известна относителность. Запримѣръ, когато дава, човѣкъ нѣкога се радва, нѣкога скърби. Като дава нѣщо на човѣкъ когото обича, той се радва. Ако пъкъ е заставенъ да даде нѣщо на човѣкъ, когото не обича, той страда. Защо е така, и той самъ не си дава отговоръ. Всѣки е забелязалъ, че по отношение на нѣкой човѣкъ е любезенъ, разположенъ, а къмъ другъ е неразположенъ. Той изпитва такива чувства не само къмъ външни хора, но и къмъ себе си. Погледне се нѣкой пжтъ въ огледалото, но не се харесва и изпитва неприятно чувство къмъ

себе си.—Защо?—Защото иска да бжде красивъ.

Защо човѣкъ се стреми къмъ красотата?

Защото красотата е необходимо качество на неговата душа. Душата се стреми къмъ красота. Всѣка завършена форма е красива. Следователно, на физическия свѣтъ красотата се изразява въ завършенитѣ форми. Когато се говори за красота на човѣка, подразбираме неговото лице. Що се отнася до красота на животното, подразбираме известна пѣргавина, подвижностъ на неговото тѣло, но не на неговото лице. Изобщо, красотата на човѣка е не само външна но и вътрешна. Тя има отношение къмъ неговото съзнание. Колкото по-будно и по-широко е съзнанието на човѣка, толкова по-красивъ е той. Красота и грозота сж явления отъ единъ и сжщъ свѣтъ. Красивиятъ съзнава, че е красивъ, защото нѣкога е билъ грозень. Грозниятъ пѣкъ съзнава своята грозота, защото нѣкога е билъ красивъ. Красота и грозота сж полюси на едно и сжщо нѣщо, както светостъ и грѣховностъ сж полюси на човѣшкия животъ. Красота сжществува въ всички свѣтове: физически, ангелски и Божественъ. Колкото по-горе се качвате, толкова по-мжно се познава, кое сжщество е по-красиво. Въ ангелския свѣтъ красотата е вътрешна. Външно всички ангели сж еднакво красиви. Вътрешно, обаче, тѣ се различаватъ.

Мнозина изучаватъ линиитѣ на носа и споредъ тѣхъ казватъ, че единъ носъ е красивъ, а другъ — грозень. Линиитѣ, които обра-

зуватъ човѣшкия носъ, представятъ известно течение на мозъчни енергии, които излизатъ отъ мозъка и обикалятъ цѣлото тѣло на човѣка. Въ мозъчните течения има известна гъстота, известна интензивностъ на движение. Колкото по-интенсивни сж мозъчните енергии толкова по-красиви линии придаватъ на носа. Колкото по-дълъгъ е носътъ, толкова по-интенсивни сж мозъчните енергии. Колкото по-дълга е една рѣка толкова по-голяма сила се крие задъ нея. Колкото по-широка е рѣката, толкова по-издържлива е тя. Сжщото може да се каже и за човѣшкия носъ. Широкиятъ носъ показва голяма издържливостъ. Дължината на носа опредѣля човѣшката мисль, а широчината на носа опредѣля чувствата на човѣка. Следователно, когато човѣкъ мисли, носътъ му се удължава. Когато чувствува, носътъ му се разширява. Сжщиягъ законъ се отнася и до лицето на човѣка. Удължаването на лицето зависи отъ мисльта, а разширяването му отъ чувствата. Широчината и височината на челото зависятъ пакъ отъ мисльта и чувствата на човѣка. Мисльта прави челото високо. Широкото и низко чело говори за известна практичностъ. Практичниятъ човѣкъ е пригоденъ за физически животъ. Човѣкъ съ високо чело минава за философъ. Той не се интересува отъ обикновения животъ.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да разбирате законитъ на красотата, да знаете, какъ да изправите чъртитъ на

лицето си. Ако не познава линиитѣ на мекотата, човѣкъ не може да придобие мекота. Ако нѣма понятие за красота, художникътъ не може да рисува красиви картини. Изобщо, човѣкъ може да създава само онова, за което той има опредѣлено мнение и разбиране. Каквото човѣкъ изработва, трѣбва да бжде изразъ на красота. Отъ работитѣ му ще сждятъ за самия човѣкъ. Отъ картината на художника сждятъ за неговия вътрешенъ животъ, за вътрешнитѣ му качества. — Ама азъ съмъ добъръ човѣкъ. — Дай си картината. — Азъ съмъ добъръ писателъ. — Дай си картината. — Азъ съмъ добъръ философъ. — Дай си картината, т. е. своето съчинение. — Азъ съмъ ученъ човѣкъ. — Дай си теорията съ която обяснявашъ създаването на свѣта. — Азъ съмъ светъ човѣкъ. — Дай си картината. Отъ човѣка се иска работа. дѣла, които да отговарятъ на думитѣ му. Работата отваря пѣтя на човѣка.

Представете си, че нѣкой ученъ, философъ, музикантъ или художникъ заминава за онзи свѣтъ. Докато е билъ на земята, всички сж мислили добре за него, минавалъ е за виденъ човѣкъ. Обаче, щомъ отиде на онзи свѣтъ, веднага ще го спратъ и ще му искатъ да каже онази дума, съ която ще го пропуснатъ да мине. Не знае ли тази дума, той ще остане вънъ. — Ама отъ 20 години насамъ азъ съмъ вѣрващъ. — Това нищо не значи. Синъ, който не мяза на майка си, или на баща си, на дѣдо си, или на баба си, нито на кого да с

отъ рода. не е признатъ за тѣхенъ синъ. Щомъ бащата и майката не го признаватъ за свой синъ, той остава вънъ. Майката и бащата обичатъ детето си, само когато то мяза на тѣхъ или на нѣкого отъ тѣхния родъ. Нѣма ли нѣщо общо съ тѣхъ, тѣ го държатъ далечъ отъ себе си. Това е законъ който се отнася до връзките на всички хора. Ти не можешъ да обичашъ единъ човѣкъ ако той нѣма нито една чѣрта, подобна на своята. Срещнете ли човѣкъ, който има нѣщо общо съ васъ, вие го обиквате.

Изобщо, отъ всѣки човѣкъ се иска нѣщо изработено, което той може да занесе съ себе си на онзи свѣтъ. Колко души въ свѣта могатъ съ положителностъ да кажатъ, че, благодарение на своитѣ качества, сж били допуснати въ онзи свѣтъ? Колко души между васъ сж дошли поне до вратата на рая? Ще кажете, че вечеръ, въ съня си, сте ходили на небето, хвъркали сте изъ въздуха. — Може да сте ходили, но какво доказателство носите въ себе си? Ако не сте влизали още въ рая, това не значи, че не можете да влѣзете. Раятъ е мѣсто, достъпно за всички. Мнозина се стремятъ къмъ рая, но сжщевременно се страхуватъ да влѣзатъ вътре. Тѣ мислятъ, че като влѣзатъ веднѣжъ въ рая, не могатъ да се върнатъ назадъ. За да влѣзе въ рая, човѣкъ трѣбва да има чисто, благородно сърдце. Ето защо, има случаи, когато прости хора сж отивали до вратата на рая, а нѣкои даже сж вли-

зали вътре, когато кракътъ на учени хора мжчно може да дойде до райската врата. Въ това отношение, има прости хора, които по опитности сж по-богати отъ ученитѣ. Ученитѣ сж богати съ знания, а проститѣ — съ опитности. Понеже проститѣ сж богати съ опитности, въ време на изпитания тѣ издържатъ повече отъ ученитѣ. — Защо? — Понеже опитноститѣ, презъ които човѣкъ минава, го правятъ дълбокъ и пълноводенъ, способенъ да издържа на голѣми бури и мжнотии. Дълбоката и пълноводна рѣка мжчно пресъхва. Плитката рѣка лесно пресъхва. Като знаете това, учете се да прилагате. Каквото разберете и научите, приложете го, за да придобиете известна опитностъ.

Представете си, че ви дадатъ задача да опишете красотата. Какъ ще я опишете? Чрезъ какви линии може да се опише красотата? Кажете, че нѣкой човѣкъ има красиви движения. Въ какво седи красотата на движенията? Да мига съ очитѣ си, да маха съ ржцетѣ си на една и на друга страна, това не означава красота. Когато движенията на човѣка се диктуватъ отъ хармонични мисли и чувства, тѣ всѣкога сж красиви. Колкото по-голѣма хармония сжществува въ човѣка, толкова по-красиви сж неговитѣ движения. Кривитѣ мисли сж по-красиви отъ правитѣ. Правитѣ мисли, поставени на мѣсто, сжщо сж красиви. За да придобие пластичностъ и пѣргавина на тѣлото си, човѣкъ трѣбва да прави физически упражнения.

Не прави ли упражнения, не живѣе ли правилно, човѣкъ е изложенъ на редъ заболявания. Заболяванията се дължатъ на изтичане на жизненитѣ енергии на човѣка. Безпокойството, смущението, недоволството сжщо така произвеждатъ изтичане на енергии въ човѣка. Да живѣе човѣкъ правилно, това значи, да е придобилъ науката да запазва енергиитѣ на своя организъмъ, да не изтичатъ навънъ. Човѣкъ може да бжде здравъ дотолкова, доколкото е въ състояние да запази енергиитѣ на организма си и доколкото е придобилъ самообладание. Отъ това зависи не само здравето на човѣка, но и успѣхътъ на неговитѣ работи. Който е придобилъ самообладание, той знае, кога, какви думи да употребява. Всѣка дума, всѣка мисль и чувство криятъ въ себе си динамически сили. Има думи, мисли и чувства, които съдържатъ въ себе си свойствата на барута, на динамита. Всѣки знае, каква грамадна експлозивностъ съдържатъ барута и динамита въ себе си. Обаче, дойдете ли до психическитѣ избухвания, тѣ сж много по-страшни отъ физическитѣ, отъ избухването на барута и на динамита. Изобщо, психическото избухване е по-страшно отъ химическото. Колкото по-голѣма динамическа, избухлива енергия съдържатъ думитѣ, толкова по-голѣмъ районъ на действие тѣ обхващатъ. Въ религиознитѣ общества често произлизатъ голѣми избухвания. Тѣ се дължатъ на факта, че всѣки иска да бжде свободенъ, да се проявява навсѣжде пръвъ. Говори ли ви нѣкой,

имайте търпение да го изслушате. Чакайте да се изкажатъ всички по известенъ въпросъ, а вие последенъ дайте мнението си. Не мислете, че вашето мнение е най-важно. Каквото и да кажете, все ще се намѣри единъ, който да е по-уменъ отъ васъ. Колкото да е добъръ човѣкъ, все ще има по-добъръ и отъ него. Колкото и каквото да е постигналъ човѣкъ, все ще се намѣри такъвъ, който да е постигналъ повече нѣщо отъ него.

Често религиознитѣ хора сами себе си спъватъ. — Защо? — Тѣ искатъ да знаятъ, какво представя Господъ. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който е могълъ да разбере Бога чрезъ философствуване. Искате ли да познаете и разберете Бога, вие трѣбва да Го обичате. Искате ли човѣкъ да познае Бога, безъ да го обича, нищо нѣма да постигне. Да обичашъ Бога, това значи, да дадешъ възможность на съзнанието си да се разширява. Искате ли да дойде до пълно познаване на Първата Причина, човѣкъ трѣбва да приложи въ действие всички свои добродетели. Приложи ли само една отъ добродетелитѣ си, това значи, да стѣпва само на частъ отъ ходилото си. Да стѣпва само на частъ отъ ходилото си, това значи, да куца. — Не, човѣкъ трѣбва да стѣпва на цѣлото си ходило, да приложи въ живота си всички свои добродетели и способности. Ако стѣпва само на прѣститѣ си, човѣкъ ще мяза на котка. Ако стѣпва на петитѣ си, ще мяза на конь. Котката има само прѣсти, затова стѣпва на

тѣхъ. Коньтъ има копито, затова стѣпва на него. Човѣкъ, обаче, има стѣпало, цѣло ходило и трѣбва да стѣпва на цѣлото си ходило. Не може ли да стѣпва самоувѣрено на цѣлото си стѣпало, човѣкъ е лишенъ отъ добродетели. Отъ правилната стѣпка на човѣка зависи проявата на неговитѣ добродетели. Дали вѣрвате въ това или не, ще го опитате. Нѣма движение въ човѣка, което да не е свързано съ неговия вътрешенъ животъ. Къде и какъ туря рѣшетъ си, какви движения прави съ тѣхъ, това е въ зависимостъ отъ вътрешнитѣ побуждения на човѣка.

Време е вече всички хора да започнатъ съзнателна работа върху себе си, да влѣзатъ въ новата култура, въ новия животъ. Съзнателно ли ще работятъ или несъзнателно, новата култура ще се наложи. Старото ще се заличи, споменъ нѣма да остане отъ него. Срѣщате нѣкой, който прави рѣзки движения, маха съ рѣце и крака. дава видъ, че е веселъ. — Не, това е актьорство. Веселиятъ не съзнава, че е веселъ. Скрѣбниятъ не съзнава, че е скрѣбенъ. Истински прояви на човѣка сѣ тия, които изтичатъ отъ вѣтре, безъ никакво принуждение. Видите ли, че нѣкой човѣкъ си дава видъ, че е сериозенъ, ще знаете, че това е актьорство. Едно отъ качества на сериозния човѣкъ е точността. Кажете ли нѣщо, той веднага го изпълнява. Обещае ли, че ще отиде нѣкъде въ опредѣленъ часъ, той е на мѣстото точно въ този часъ: нито минута по-късно.

Той назовава нѣщата съ тѣхнитѣ имена и съ опредѣленитѣ имъ мѣрки. Ако една рѣка е дълга хиляда метра, той не казва, че е дълга две хиляди метра. Ако не знае, колко е дължината ѝ, той нищо не казва за нея. Рече ли, че ще направи нѣщо, той го изпълнява. Ако е гладенъ, не казва, че не е гладенъ, както нѣкои постъпватъ. Канишъ ги да ядатъ, тѣ отказватъ, подъ предлогъ че не сж гладни. Като започнатъ да ядатъ не можешъ да ги нахранишъ. Сериозниятъ човѣкъ е сжщевременно искренъ. Турцитѣ не обичатъ да канятъ много госта си. Тѣ казватъ: Заповѣдай! Който седне и започне да яде, ще яде. Не се ли отзове на първата покана, втора не следва. Турчинътъ не разполага съ много време, затова не обича да го пилѣе. Българинътъ, обаче, е богатъ на време. Тръгне ли за нѣкаква работа, докато я свърши, той ще спре на десетина мѣста. Като разполага съ много време, българинътъ изпада въ друга крайностъ — отлага нѣщата. Опасно нѣщо е човѣкъ да отлага нѣщата. Чрезъ отлагане той губи ония условия, които втори пѣтъ не се връщатъ. Могатъ да се върнатъ нѣкога но за това сж нужни десетки и стотици години.

Когато сс даватъ задачи, или упражнения, всички трѣбва да бждете на единъ умъ. Въ Школата не се приематъ особени мнения. Щомъ е казано да бждете боси въ време на гимнастика, всички трѣбва да събуятъ обувката си. Ама щѣли сте да истинете. Никакъвъ

страхъ не се позволява. Има ли дѣление между васъ, работата нѣма да върви. Кажете ли се, че трѣбва да тръгвате на екскурзия, всички трѣбва да бждете на кракъ: въ единъ часа следъ полунощъ ли ще бжде, въ два, въ три, или въ четири, всички ще тръгнете въ опредѣления часъ. — Ама не сме се наспали. — Спали, недоспали, ще тръгвате. Които не сж се наспали, на планината ще си доспятъ. Като ученици, отъ васъ се иска съзнателна дисциплина. Нѣма ли нужната дисциплина, отсъствува ли единство въ работата, никакви резултати не могатъ да се очакватъ. — Ама хората не ни разбиратъ! — Вѣрно е това, но знайте, че когато хората ви разбератъ, вие ще бждете вече на онзи свѣтъ. На земята между хората не може да има разбиране. Ако искате хората да ви разбератъ, знайте, че съ това тѣ ще ви причинятъ най-голѣмата пакостъ. Децата искатъ да знаятъ, какво нѣщо е лукътъ, защо е обвитъ въ толкова много люспи. — Това не може да се разбере. Голѣма наука, голѣма философия се крие въ люспитѣ на лука. Всѣка люспа има особено предназначение. Лукътъ казва на хората, че трѣбва да дойдатъ до себепознаване, безъ да се обезсърдчаватъ.

Съвременнитѣ хора често не успѣватъ въ работитѣ си, защото се обезсърдчаватъ. Нѣкой казва за себе си, че е сприхавъ човѣкъ, че нищо не може да излѣзе отъ него. — Именно отъ сприхавия може да излѣзе нѣщо. Сприхавиятъ има голѣма енергия въ себе си, която може да

впрегне на работа. да създаде нѣщо ценно, да развие благородни чувства. — Лошъ човѣкъ съмъ. — Отъ лошия човѣкъ може да излѣзе нѣщо добро. Като съзнава, че е лошъ, той има желание да стане добъръ, да се изправи. Добриятъ пъкъ, като съзнава, че е добъръ, има склонностъ да попадне въ обратенъ пътъ, да стане лошъ. Добриятъ взима, а лошиятъ дава. Добритѣ хора се каратъ помежду си, а не лошитѣ. Срѣщате двама добри, благородни хора. Единиятъ казва: Слушай, приятелю, ти имашъ да ми давашъ. Още днесъ искамъ да платишъ полицата си. — Ще почакашъ малко, не съмъ готовъ. — Не, повече не чакамъ. Ще те дамъ подъ сждъ. Като се разправятъ, тѣ се скарватъ и развалятъ отношенията си. Обаче, лошитѣ хора, каго нѣма какво да дѣлятъ, не се каратъ. Виждате двама пияни, пиятъ и приятелски се разговарятъ. Единиятъ пиянъ казва: Загазихме ние съ тебе, изгубихме човѣшки образъ. Дотегна ми това положение, но здраве да е, все ще излѣземъ на нѣкакъвъ край. И следъ това двамата започватъ да се цѣлуватъ. Въ този смисълъ лошитѣ хора сж добри, а добритѣ — лоши.

Какво означава думата лошъ? Буквата „Л“, съ която започва думата „лошъ“, означава стремежъ нагоре, къмъ красивото, къмъ великото въ свѣта. Буквата „О“ показва условията, при които човѣкъ може да стане добъръ. Буквата „Ш“ показва човѣкъ, който говори истината. Случи ли се нѣкога да излѣже, той веднага

признава, че е излъгалъ. Следователно, лошъ човѣкъ е този, който се стреми къмъ Бога има условия да стане добъръ и говори истината. Какво означава думата „правъ“? Буквата „П“ показва човѣкъ, който е затворилъ пжтя си къмъ небето, а отворилъ пжтя си къмъ земята. Буквата „Р“ показва човѣкъ, който държи тояга въ ржката си и де кого срещне. бис. Той прилича на Крали Марко съ боздугана си. Буквата „А“ показва бременность. Праведниятъ човѣкъ е бремененъ съ идеи, съ желанія, които иска да реализира. Той има голѣмъ хамбаръ, въ който туря желаніята си. Праведниятъ навсѣкжде се хвали съ своята правота. Въ края на краищата, лошитѣ хора ще наследятъ Царството Божие, а не праведнитѣ. Съдържанието на думата „лошъ“ е по-добро отъ това на думата „правъ“. Думата правъ е двусмислена. Ето защо, за да се измѣни съдържанието на думата „правъ“, трѣбва да се прибави къмъ нея буквата „С“, да се превърне въ справедливостъ. Въ случая буквата „С“ измѣня цѣлия ходъ на работата. Следователно, човѣкъ трѣбва да бжде справедливъ, а не правъ. Правиятъ човѣкъ съзнава, че е правъ, но все за земята мисли. Той съзнава, че е правъ но боздуганъ носи въ ржцетѣ си. Той съзнава, че е правъ, но хамбаритѣ си пълни. Дойде ли до положение да слиза надолу и да се закрепва за земята, правиятъ трѣбва да спре да стане справедливъ. Отъ Божествено гледище, и праведниятъ е направилъ много опу-

щения, много грѣшки въ живота си, които трѣбва да изправи.

Тѣй щото, когато се говори за лошъ и за добъръ човѣкъ, мжчно може да се определи, кой е добъръ и кой лошъ. Отъ лично гледище, човѣкъ е лошъ, но отъ колективно гледище е добъръ. Дали човѣкъ е добъръ или лошъ, не е важно. Отъ човѣка се иска будно съзнание, да даде ходъ на Божественото въ себе си. Когато Божественото въ човѣка се събуди, той започва да мисли право. Който мисли право, той се стреми къмъ Бога и става добъръ.

И тѣй, иска ли да се изправи, човѣкъ не трѣбва да крие погрѣшките си, но всѣкога да ги излага на Божествената свѣтлина. Отваряйте съзнанието си, за да прониква Божествената свѣтлина въ него. Само Божествената свѣтлина е въ състояние да извади вѣнъ отъ съзнанието всичко необработено, за да го обработи. Когато кжщата ви е влажна, отворете прозорците, за да се провѣтри. Когато въ човѣка се криятъ елементи, негодни за работа, той трѣбва да отвори прозорците на съзнанието си и да изхвърли навънъ всичко непотрѣбно. Човѣкъ трѣбва да съзнава, че едновременно е и лошъ и добъръ. Мисли ли се само за лошъ, или само за добъръ, той се намира въ две крайности. Ако мисли, че е само лошъ, човѣкъ ще се остави на Бога, ще очаква само на Него. Ако мисли, че е добъръ човѣкъ ще уповава изключително на себе си. Обаче, като мисли, че

е и добъръ, и лошъ, човѣкъ първо разчита на Бога, а после на себе си. При това положение, само Духътъ може да работи въ човѣка.

Днесъ азъ говоря за живота споредъ сегашното състояние на човѣшкото съзнание. Съзнанието на съвременния човѣкъ може да се измѣни, но затова се иска положителна наука, положителни знания. За да дойде до тия знания, човѣкъ трѣбва да превръща величинитѣ, съ които работи — отъ мъртви да ги прави живи. Запримѣрь, истинскиятъ математикъ трѣбва да превръща мъртвитѣ величини и числа въ математиката въ живи. Знаете ли, какво благо би било за човѣчеството, ако имаше десетъ математика, десетъ философа, десетъ музиканта, десетъ поета, които могатъ да превръщатъ мъртвитѣ величини отъ тѣхната областъ въ живи? Следователно, има смисълъ да се жени човѣкъ, но ако може да роди десетъ красиви дѣщери. Има смисълъ да бждешъ ученъ, но ако родишъ десетъ красиви идеи, които могатъ да те подигнатъ. Съ красивитѣ идеи, както и съ красивитѣ си дѣщери, човѣкъ ще отиде при Бога, Той да ги опредѣли на съответна работа. Богъ ще постави първата красива дѣщеря надѣсно отъ себе си, втората — налѣво, третата — пакъ надѣсно, четвъртата — налѣво и т. н. Дѣсно и лѣво, това сж положения, мѣста, дето човѣкъ трѣбва да работи. Тия, които сж надѣсно, сж опредѣлени за умствена и духовна работа. Тия, които сж налѣво, сж опредѣлени за физическа работа. Нѣма да ми-

нася до човѣка, той трѣбва да знае, че и като добъръ, и като лошъ, трѣбва да бжде справедливъ. Дали е надѣсно, или налѣво, той трѣбва да бжде добъръ. Който отстѣпва стола си на другъ, той е добъръ човѣкъ. Не е ли готовъ доброволно да отстѣпни стола си, той е лошъ човѣкъ. Това, което нѣкой прави на земята за цѣлото човѣчество, се отнася и за отдѣлния човѣкъ. И това, което човѣкъ направи доброволно и съ любовъ за едного, сѣщевременно е добро за всички.

Поздравътъ, който ви дадохъ за една седмица, ще го продължите още една седмица. Онзи, който пръвъ поздравява, ще дига дѣсната си ржка; този, който приема поздравъ, ще дига лѣвата си ржка.

Сега, азъ ви давамъ прости, елементарни упражнения, и постепенно ще отивате къмъ по-сложни. Индускитѣ факири правятъ редъ упражнения. Тѣ седатъ неподвижно съ дни, седмици и съ месеци, докато развиятъ голѣма концентрация и самообладание. Нѣкои факири седатъ съ месеци съ затворена ржка, докато ноктитѣ имъ израснатъ и пробиятъ дланѣта. Казвате, че ржката имъ изсѣхва. Наистина, не е добре да изсѣхне ржката на човѣка и да седи съ месеци затворена, но ако чрезъ затваряне на ржката си човѣкъ придобива известни добродетели, това упражнение е на мѣсто. И ако при отваряне на ржката

си, човѣкъ проявява нѣкакви добродетели, отварянето ѝ е сжщо на мѣсто. Следователно, човѣкъ трѣбва да отваря и затваря ржката си правилно. Когато спасява нѣкого, човѣкъ трѣбва да го хване съ ржката си и здраво да го стисне. Когато уловите добрия човѣкъ съ ржката си, вие трѣбва да го пуснете, т. е. да отворите ржката си. Това отваряне на ржката е на мѣсто. Любовта учи човѣка да не изнасилва съзнанието на своя братъ, да му даде свобода да се проявява, както той намира за добре.

Днесъ отъ всички хора се иска пълно самообладание. Постигне ли вжтрешно самообладание, човѣкъ знае, че каквото става въ свѣта, е за негово добро. За праведния, за разумния, за добрия човѣкъ и доброто, и злото сж равни величини, еднакво нужни за развитие и проява на общия животъ. Като знаете това, изпълнявайте съзнателно и съ любовъ работата, която ви е дадена. Нѣкой не иска да бжде търговецъ. — Не, ще изпълнявашъ работата си като търговецъ, но съ любовъ и съзнателно, докато научишъ нѣщо, докато придобиешъ положително знание. Щомъ човѣкъ научи нѣщо огъ една работа, разумниятъ свѣтъ ще му даде друга, по-добра. Всѣка работа, дадена на човѣка, може да продължава день, седмица, месецъ, година, десетки години, но отъ единъ животъ повече не може да про-

дължи. За да свърши работата си съ успѣхъ,
човѣкъ трѣбва да има търпение.

Т. м.

--- Божията Любовь носи пълния
животъ.

..

45. Лекция отъ Учителя, държана
на 26 юний, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Двата стълба

Размишление върху 69 Псаломъ.

Животътъ има две страни физическа и духовна. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да изучава и дветѣ страни. На земята той изучава физическия животъ, а на небето духовния. Земята и небето сж на едно мѣсто. Следователно, човѣкъ живѣе едновременно и на земята, и на небето. Когато е на изпитания, той е на земята; когаго минава презъ радости, той е на небето. Че е така, виждаме, какво прави човѣкъ, когаго страда. Като се натъкне на голѣми изпитания и сградания, той започва да търси изходенъ пътъ. Той знае, че нѣкъде има едно свѣтло уюдно мѣсто, дето може да се скрие отъ буритѣ и вѣтроветѣ. Кое е това мѣсто? — Небето — мѣсто на радостъ и веселие — Кога може да бѣга човѣкъ? — Когаго е сухо. Въ кално време той не може да бѣга — Не може ли безъ сградания? — Не може. Кога да е, човѣкъ все ще мине презъ сградания. Колкото да се пази, човѣкъ все ще се контузи, все ще се нарани. Нѣкъде, все ще охлузи кожата си. Когато срещнете днесъ философъ, ученъ, поетъ, светия, щомъ кожата му се нарани, непременно и състоянието му ще се измѣни. Понижи ли човѣкъ мислитѣ и чувствата си, и състоя-

нието му се понижава. Докато се движи въ единъ преходенъ свѣтъ, какъвто е физическия, човѣкъ постоянно измѣня състоянията си: ако днесъ е веселъ, утре ще бѣде скърбенъ, ако днесъ се усѣща бодъръ, силенъ, утре ще бѣде слабъ. Обаче, това сж илюзии, преходни състояния. Силенъ човѣкъ е онзи, който владѣе закона на смаяването и увеличаването. Никакво сито не може да хване този човѣкъ. Слабиятъ всички сита го хващатъ. Всѣка микроба, която попада въ кръвта на такъвъ човѣкъ, е въ състояние да го застави да леже боленъ.

Като не разбирагъ законитѣ на живото хората се запитватъ, защо човѣкъ е създаденъ толкова слабъ, че една микроба може да го отнесе на другия свѣтъ. Дали човѣкъ е създаденъ слабъ или силенъ, това е въпросъ, койго и до днесъ не е разрешенъ. Важно е, човѣкъ да се стреми да бѣде силенъ, а какъ е създаденъ, това е въпросъ, който нѣкога ще се разреши. Ама защо трѣбва човѣкъ да яде? Защо трѣбва да се движи? Защо трѣбва да лѣга и става? Това сж въпроси на коиго могатъ да се дадатъ различни отговори. Защо трѣбва човѣкъ да се качва и да слиза? Не е важно да си отговорите на въпроса защо човѣкъ трѣбва да слиза и да се качва, но важно е, каго се качва и слиза, да постигне целта си. Кое положение е по-лесно да се качва човѣкъ, или да слиза? Зависи отъ това, кжде се качва и кл-

де слиза. Когато се качва по високи планински върхове, човѣкъ се задѣхва, мъчно върви, изпотява се. Когато слиза отъ високи планински върхове, той не се измѣчва. Въ този случай слизането е по-лесно отъ качването. Ако слиза въ кладенецъ, дълбокъ две хиляди метра, човѣкъ е изложенъ на голѣми мъчности и страдания. Когато излиза отъ кладенеца, той се радва. Въ този случай слизането е по-мъчно и страшно отъ качването. Изобщо, слизането е по-лесно, но животътъ долу е по-мъченъ и тежъкъ. Каквото да прави, човѣкъ или ще слиза, или ще се качва. Срѣдно положение не съществува. Срѣдното положение подразбира състояние на покой, а такова състояние въ природата не съществува. Значи, човѣкъ е въ постоянно движение: или се качва, или слиза; или се радва, или скърби. Нѣкои наричатъ радоститѣ и скърбитѣ въ живота илюзии. Ако, наистина, радоститѣ и скърбитѣ сж илюзии, тогава кое е действителностъ? Ще кажете, че единствената реалностъ въ живота е любовта. Коя любовъ счигате за реална: между майка и деца, между приятели, между братя и сестри или между мома и момъкъ?

Днесъ всички хора говорятъ за любовта, но, въпрѣки това, всѣки се опитва да я корелира. Запримѣръ, момъкътъ казва на възлюбената си: Много те обичамъ. Тя му отговаря: Азъ те обичамъ. Тя изхвърля думата „много“ въ обяснението си съ него. — За-

що момата изхвърля думата „много“? — Защото не намира мърка, с която да изкаже любовта си. Който много обича, той много дава. Който малко обича, той малко дава. Една от мърките, с която се определя силата и големината на любовта, е даването. Значи, щедростта е мърка, с която се определя степенът на любовта. Когато обича, човек е снизходителен към слабостите и погрешките на хората. Казват, че любовта е слънце. — Не, любовта е с отворени очи, вижда всичко, но понеже е снизходителна към погрешките на хората, тя ги намалява до минимум, за да не ги види. Когато посети човек, любовта му дава условия да зрее. Като узрее, той хвърля старите си дрехи, за да покаже на света своя плод. Сщото става и в природата. Запримър, когато житото, паревицата и плодовете узреят, те хвърлят старата си изсъхнала дреха, за да покажат плода си — своята нова дреха. Тази нова дреха трябва пак да се посади в земята, за да мине отново през процеса на узреването. Докато зрее, плодът е красив, приятен на глед. Щом узрее напълно, той постепенно губи външната си красота, но увеличава качествата на съдържанието си. Съдържанието е по-ценно от формата. Щом подобри съдържанието на живота си, с него заедно човек подобрява и формата му.

Сега, като говорим за зависимостта между формата и съдържанието на нещата,

имаме предъ видъ и промѣнитѣ, които човѣкъ може да направи въ своя животъ. Човѣкъ може да измѣни живота си. Той може да направи лицето си красиво, съ правилни чѣрти. — Кога може да постигне това? — Когато разбере вътрешния смисълъ на живота, когато намѣри Източника на този животъ и изправи отношенията си къмъ Него. И слънцето измѣня лицето на човѣка, но тази промѣна не е резултатъ на вътрешна, съзнателна работа. Като се грѣе човѣкъ дълго време на слънцето, кожата на лицето му почернява и огрубява. Сжщевременно той започва да усѣща болки въ плешкитѣ, въ раменетѣ, въ колѣнетѣ си. Слънцето изкарва навънъ всички скрити болки въ човѣка. Ако не знае, кога да се грѣе на слънце, той може да получи слънчевъ ударъ. Причината за това не е въ слънцето, но въ самия човѣкъ. Когато се лѣкува по природенъ начинъ, човѣкъ трѣбва да се остави на действието на разумнитѣ сили въ природата, безъ никакъвъ страхъ и съмнение. Най-малкиятъ страхъ пречатствува на тия сили. Щомъ срещнатъ известно пречатствие, тѣ не могатъ да свършатъ работата си.

Човѣкъ носи въ себе си всички възможности самъ да се лѣкува. Ето защо, като ви заболи жбъ, не бързайте да търсите лѣкарь. Концентрирайте мисълта си къмъ разумната природа и започнете да пѣте на болката си. Следъ известно време болката ви ще престане. Пѣсенъта и музиката лѣкуватъ всички

болести. Тѣ сж сили, чрезъ които човѣкъ уравновесява енергиитѣ въ своя организмъ. Щомъ енергиитѣ на човѣка се уравновесятъ, съ това заедно се подобрява и кръвообръщението му. Всички изпитания и страдания въ живота на човѣка целятъ неговото растене и развитие. Като страда, човѣкъ се вглѣбява въ себе си, търси смисъла на живого. И тогава, дойде ли до известно постижение, той изправя отношенията си къмъ себе си, къмъ ближния си и къмъ Бога.

Като не разбиратъ вътрешния смисълъ на живота, хората постоянно се запитватъ, защо идатъ страданията, не може ли безъ тѣхъ и т. н. Каквито отговори да имъ се дадатъ, тѣ все ще останатъ недоволни. Никой човѣкъ досега не е получилъ абсолютенъ отговоръ на тѣзи въпроси. — Отъ Бога ли идатъ всички страдания и изпитания? — Има страдания, които хората сами си създаватъ. Тѣ сж тѣй нареченитѣ ненужни страдания. Обаче, има страдания, дадени отъ самата природа. Тѣ иматъ свой дълбокъ, вътрешенъ смисълъ. Натъкне ли се на такова страдание, вмѣсто да роптае, да се ожесточава, човѣкъ трѣбва да си каже: Божия работа е това. Каже ли така, той ще възстанови своя вътрешенъ миръ и ще започне да учи. Като учи и работи съзнателно, човѣкъ все ще се домогне до нѣкакво разрешение на въпроса за страданията. Следователно, каквото да се случи въ живота ви, на което не можете да отгово-

риге, кажете си: Божия работа! — Ама защо да е така? — Колкото да запитвате, защо е наредено така, никакъвъ отговоръ нѣма да получите. Когато страдаше, Иовъ сѣщо така запитваше, защо му сж дадени толкова голѣми и тежки изпитания, но никакъвъ отговоръ не получи. Следъ като мина презъ голѣмитѣ страдания, мжтната вода изтече, и той получи Божието благословение. — Защо трѣбва да боледувамъ? — Не питай, но си кажи: Божия работа е това. Ако страдате отъ ревматизмъ въ крака или въ ржката, не питайте, защо страдате, но започнете да се разговаряте мислено съ ревматизма си, като му обърнете внимание, че той е забъркалъ пжтя си. Мѣстото му не е въ вашия кракъ или въ вашата ржка. Кажете му, че вънъ отъ вашия организмъ условията за живогъ за него сж по-добри. Ако този методъ не даде резултатъ, можете да приложите други методи. Много методи има за лѣкуване на различнитѣ болести, но хората не сж готови още да ги приложатъ. Въ това отношение тѣ приличатъ на онзи адвокатъ, който носѣлъ въ джобоветѣ си два револвера, но като билъ нападнатъ отъ разбойници, отъ страхъ не могълъ да си послужи съ тѣхъ. Разбойницитегѣ го запитали, защо носи два револвера съ себе си. — За тежки моменти въ живота ми. — Ами какъвъ пострашенъ моментъ въ живота си отъ този можешъ да очаквашъ? Наистина, на какво пострашно положение може човѣкъ да се на-

тъкне, ако се види заобиколенъ отъ всички страни съ разбойници, които всѣки моментъ могатъ да отнематъ живота му?

Следователно, като се натъкне на известно изпитание, човѣкъ не трѣбва да мисли, какъ да се бори съ него, но трѣбва да се въоръжи съ търпение, да го осмисли и да научи нѣщо отъ него. Ама трѣбва да бждемъ чисти и свети. Какъ се придобива светостъ и чистота? Това не сж механически процеси. За да придобие чистота и светостъ, човѣкъ трѣбва да мине презъ Божествения огнь, който гори, безъ да изгаря, и безъ да причинява болки. Огнь, който изгаря и причинява болки, е човѣшки. Обаче, докато дойде до Божествения огнь, човѣкъ неизбежно ще мине презъ човѣшкия и презъ ангелския огнь. За да не се изгори отъ тѣзи огньове, човѣкъ трѣбва да подлине трептенията на своето тѣло толкова, че да надмине трептенията на огъня. Не може ли да постигне това, тои непременно ще опита силата му. Който не е господарь на този огнь, той непременно ще се изгори отъ него. И светия да е, пакъ ще се изгори. Ето защо, преди да пипа огъня, т. е. преди да се докосне до страданието, човѣкъ трѣбва да е готовъ да се справи съ него. Не се ли е приогвилъ предварително, огънятъ непременно ще го изгори, т. е. страданието неизбежно ще го сломи. При това положение, и свети хора сж били сломявани отъ ударитѣ на страданието.

Съвременнитѣ вѣрващи се нуждаятъ отъ правилни разбираия за живота. Ще кажете, че вѣрвате въ Бога, че имате прави разбираия за живота. — Ако вѣрвате въ Бога, съ това ни най-малко не можете да Го заставите да направи всичко заради васъ. Добре е да вѣрва човѣкъ. Като вѣрва, гой може да се спаси. Кой човѣкъ, обаче, следъ като е вѣрвалъ въ Бога, е получилъ всичко, което е желалъ? Не е въпросъ само да се говори, но трѣбва да се прилагатъ. Вѣра безъ дѣла е мъртва.

Една богата жена останала вдовица. Докато мъжътъ ѝ билъ живъ, тя не работѣла нищо. Слуги вършели всичката и работа. Следъ смъртъга на мъжа ѝ, слугигѣ я напуснали. Тя се видѣла въ чудо, какво да прави, какъ да си донесе дърва отъ гората. Една отъ съседкитѣ и казала: Иди въ гората, набери си дърва, направи ги на снопъ и започни да викашъ Неволята. Веднага отъ гората ще излѣзе една жена, която се казва Неволя. Тя ще тури дървата на гърба си и ще ги занесе въ къщата ти. Както я посѣтивала съседката ѝ, така направила. Седнала предъ снопа дърва и започнала да вика Неволята. Цѣлъ день викала, но никаква жена не видѣла. Когато се мръкнало, тя нарамила дървата на гърба си и ги занесла у дома си. Така тя разбрала, какво означава името „Неволя“. Отъ този день тя започнала сама да върши всичкитѣ си работи.

И тъй, като се моли день, два, три, човѣкъ ще се убеди най-после, че молитвата изисква работа. Той ще се моли и ще копае съ мотиката. Само при това положение хлѣбъ ще доиде. Ще се молишъ на Господа, ще вземешъ мотиката на рамо и ще трынешъ на работа. Нѣкой богагъ човѣкъ ще те извика да копаешъ лозего му. Той цѣлъ день ще те ругае, но ти трѣбва да гърпишъ, да намѣришъ онова чувствително мѣсто въ него, дето съ едно побуиване да го смекчишъ. И най-грубиягъ и жестокъ човѣкъ има такова чувствително мѣсто. И въ този човѣкъ живѣе Богъ, но ти трѣбва да Го намѣришъ. Този богагъ човѣкъ се е ожесточилъ, защото окръжаващитѣ не го обичагъ. Всѣки гледа да го обере по нѣкакъвъ начинъ, вследствие на което той е затворилъ сърдцето си за всички. На другия день ще работишъ на нѣкой добъръ човѣкъ, коиго е готовъ да даде всичко, каквото има. Тази щедрость не е неговъ. Щедростта е качество на Бога. Тъй щото, задачата на човѣка седи въ това, навсѣкжде да търси Бога и въ добрия, и въ лошия. Ако срещнешъ нѣкой добъръ, щедръ човѣкъ, това не значи, че той трѣбва да даде и последното си парче хлѣбъ. Ама просякъ е дошълъ на вратата му. Това нищо не значи. Той може да раздѣли и последното си парче хлѣбъ съ просяка, само ако последниятъ е готовъ да изпълни воляга Божия. Нѣма ли тази готовность въ себе си, нека гладува известно

време, да научи урока си. Не е въпросъ до буквата на нѣщата, но до тѣхния дълбокъ, вжтрешенъ смисълъ.

Съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ живота, отъ неуспѣхитѣ си. — Защо? — Защото мнозина отъ тѣхъ разглеждатъ въпроситѣ по буква. Не, буквоедството не разрешава въпроситѣ. Да бждешъ щедъръ, това не значи, да давашъ безогледно на всички хора. Трѣбва ли да давате на болния да яде отъ сжщата храна, съ която и вие се храните? Щомъ стомахътъ му е разваленъ, известно време нищо нѣма да му давате да яде. На здравия, обаче, можете да дадете повече ядене. Неговиятъ стомахъ е здравъ, може да понася всѣкаква храна. Ако пъкъ сиромашътъ яде, безъ да благодари за храната, която му е дадена, той минава за боленъ човѣкъ. Щомъ е недоволенъ, ще взематъ хлѣба му назадъ. За предпочитане е човѣкъ да бжде гладенъ, отколкото да яде съ недоволство. Всѣко благо, прието отъ човѣка съ недоволство, разваля живота му. Недоволството пъкъ уморява човѣка. Тѣй щото, искате ли нѣкакво благо, искайте го съ разположение и приемете го съ разположение. Пѣкой желае нѣщо отъ Господа, но заповѣдва, иска по-скоро да го придобие. Така не се искатъ нѣщата. — Ама казано е въ Писанието, че трѣбва да хлопашъ. — Ще хлопашъ първо на своята врата -- на своето сърдце, на своя умъ и на своята воля. Щомъ изпълнишъ това, тогава ще получишъ благото,

косто си пожелалъ. Пожелаешъ ли нѣщо отъ Господа, втори пжтъ не хлопай. Богъ знае нуждитѣ на човѣка и преди да е пожелалъ нѣщо, Той му отговаря. Не получите ли отговоръ на молитвата си, грѣшката е въ васъ: или не сте работили, както трѣбва, или преждевременно сте пожелали нѣщо.

Нѣкой казва: Повторението е майка на знанието. Ако тази поговорка е права, питамъ: Какво знание придобива мухата, която десетъ пжти наредъ каца върху носа на човѣка? Какво знание придобива пияницата, като дига чашитѣ една следъ друга? Каквото има въ първата чаша, сжщото има и въ десетата. Разликата се заключава само въ това, че следъ първата чаша той е още трезвъ, съ будно съзнание и знае, какво върши. Следъ десетата чаша, обаче, той изгубва съзнанието си и не знае, какво прави. Да се стреми човѣкъ къмъ желанията на пияницата, това значи, да живѣе въ астрални кръчми. Влѣзе ли въ такава кръчма, човѣкъ изгубва своята права, трезва мисль. Той счита, че Богъ му е далъ тия блага. Не, блага, които опиватъ човѣка и отнематъ съзнанието му, не сж отъ Бога. Нѣкой обира касата на богатия и казва, че Богъ отговорилъ на молитвата му да забогатѣе. Утре хващатъ този човѣкъ и го турятъ въ затворъ. Може ли Богъ да отговаря на такова желание, за което ще те турятъ въ затворъ и ще те лишатъ отъ свобода? Нѣкой човѣкъ ще открадне 50,000 лв., а за да

излѣзе отъ затвора, ще плати сто хиляди лева. Какво е придобилъ той? Не само че нищо не е придобилъ, но е изгубилъ. Той е платилъ глоба за желанието си бързо да забогатѣе, а същевременно е изгубилъ свободата си.

Съвременнитѣ хора трѣбва да работятъ съзнателно върху себе си, да измѣнятъ начина на своето мислене. Права мисълъ, прави чувства, прави действия и разбирания сж нужни на човѣка, за да подобри живота си. Възпитанието на младото поколѣние сжщо трѣбва да се посгави на здрава основа. Какво възпитание ще дадатъ майката и бащата на децата си, ако тѣ сами не сж възпитани? Ще кажатъ следъ това, че тѣ сж приложили всички нови методи за възпитанието на децата си, но условията на живота, обществото, външната срѣда сж имъ повлияли зле. — Не, деньтъ се познава отъ сутринъта. Достатъчно е да разгледате семето подъ микроскопъ, за да знаете, какво ще излѣзе отъ него. Онзи, Който изпраща човѣка на земята, Той знае, какви стремежи, какви дарби и способности се криватъ въ него. Той вижда това въ зародиша му още, въ неговата първична клетка. Затова е казано, че нѣма нищо скрито-покрито въ свѣта. Когато разумнитѣ същества видятъ, че известно желание може да спъне човѣка, тѣ противодействуватъ за реализиране на това желание. Запримѣрь, нѣкой иска да се ожени, да има поне едно детенце. Той не подозира, че това детенце, именно, то-

ли синъ или тази дъщеря ще му отнеме живота. Като не може да реализира своето желание, той страда, измъчва се, животътъ му се обезсмисля, не знае, какво да прави. Хиляди работи има, съ които човѣкъ може да се занимава. Кое е по-добре: да родишъ едно дете по плътъ или по духъ? Ако родишъ едно дете, което само по плътъ прилича на тебе, цѣлъ животъ ще проклинашъ деня и часа, когато си го родилъ. Ако родишъ едно дете по духъ, т. е. ако можешъ да възпитаешъ едно дете и да му предадешъ онзи красивъ стремежъ на своята душа и на своя духъ, ти ще благославяшъ часа и деня, когато си го срещналъ. За предпочитане е тогава човѣкъ да ражда деца по духъ, а не по плътъ.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ ония блага, които носятъ истинско щастие и богатство за човѣка. Ние не говоримъ за временнитѣ блага и богатства. Голѣми богатства има скрити въ земята, но и да намѣрите тия богатства, пакъ сиромаси ще останете. Всѣко богатство, придобито по външенъ начинъ, лесно се изгубва. Обаче, всѣко богатство, което човѣкъ придобива по вътрешенъ пжтъ, чрезъ усилията на ума, на сърдцето, на волята, на душата и на духа, прави живота му радостенъ и веселъ. Този човѣкъ е готовъ да служи на Бога. За таква богатство може да се говори и въ Школата. Всѣко друго богатство нарушава мира и разположението на човѣка.

Единъ беденъ, скроменъ обушаръ живѣлъ на края на града съ семейството си. Той билъ благочестивъ човѣкъ, молѣлъ се редовно на Бога и благодарилъ за всичко, което му било дадено. Който минавалъ край дюкянчето му, съ удоволствие спиралъ предъ него, да чуе пѣсенъта му. Той всѣкога пѣелъ, когато кърпѣлъ обущата на своитѣ клиенти. Единъ богатъ човѣкъ миналъ край дюкянчето му, спрѣлъ се и той, да чуе неговата пѣсенъ, и си казалъ: Ако този човѣкъ при сиромашията си пѣе съ благодарностъ и разположение, какъ ли би пѣлъ, ако се намира при добро материално положение? Азъ ще влѣза при него, ще му дамъ една голѣма сума, да подслади живота си. Обушарътъ взелъ паритѣ и благодарилъ на богатия за голѣмото добро, което му направилъ. Нѣколко деня следъ това богатиятъ миналъ пакъ край дюкянчето на бедния, да чуе, какъ пѣе сега. Голѣма била изненадата му, когато не чулъ никаква пѣсенъ! — Защо? — Защото съ паритѣ, които получилъ отъ богатия, обушарътъ приелъ и единъ трънъ въ себе си. Като се почувствувалъ осигуренъ, той престаналъ да се моли на Бога. Щомъ престаналъ да се моли, съ това той изгубилъ мира и разположението си.

Следователно, ако материалното положение на човѣка се подобри, преди да е постигналъ нѣщо духовно, вмѣсто да използва разумно богатството си, той ще си причини редъ пакости.

Ако е ученикъ, ще напусне училището си, ще мисли, че се е осигурилъ. Ако е билъ обикновенъ човѣкъ, безъ властъ въ живота, той ще се почувствува силенъ, ще мисли, че може да заповѣдва на всички. Иска ли нѣкакво благо, човѣкъ трѣбва да е готовъ за него. Сжщото се отнася и до любовта. Мнозина искатъ да придобиятъ любовта, преди да сж развили нѣжностъ, деликатностъ, добра обхода. За да се направи известно добро на човѣка, той трѣбва да знае пжтя, по който го иска. Не го ли иска правилно, никакво добро не може да му се направи. Направите ли добро на човѣка по кривъ пжтъ, тогава вие ще слѣзете, а той ще се качи. Има само единъ начинъ, по който можете да правите добро на човѣка. Той е Божествениятъ начинъ. Направите ли доброто по този начинъ, и двамата ще се ползватъ. Всѣко добро, направено по свобода, отъ любовъ, причинява вътрешна радостъ въ човѣка. Направи ли се чрезъ принуждение, то е механическо добро.

И тъй, когато се прави добро по Божественъ начинъ, тамъ нѣма никакви разсждения. Рече ли човѣкъ да мисли, да прави ли добро или не, заслужава ли дадениятъ човѣкъ да му се направи добро, въпросътъ е свършенъ. Ако и онзи, на когото правятъ добро, започне да разсждава, да приеме ли това добро, и неговата работа е свършена. Искате ли да излѣкувате болния, последниятъ трѣбва да е готовъ да изпълнява. Ако той

започне да разсждава, какъ ще му помогнете, какви сж разбиранията ви, ще остане да лежи още дълго време. Това показва, че той не е страдалъ достатъчно. Който е страдалъ, той иска само едно: да се излѣкува. Кой ще го излѣкува, какъ ще го лѣкува, това не е важно за него. Който се съмнява въ Божественото, той ще пада и става, ще боледува и ще оздравява, ще ходи въ пустинята да служи на Бога и ще се връща оттамъ разочарованъ и т. н. Бждете като болния, който е лежалъ 38 години предъ кжпалнята. Христосъ му каза: „Стани, дигни одъраси и ходи!“ Той моментално изпълни заповѣдта на Христа, безъ да Го пита, кой е, откъде е и кой му е далъ право да лѣкува.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ правилни разбирания за живота. Като не разбиратъ законитѣ на разумната природа, нито тия, които управляватъ живота, тѣ често се оплакватъ, че сж се вкиснали. Каквото да правите, вие не можете да избѣгнете процеса на вкисването, т. е. процеса на ферментацията. Той е природенъ процесъ. Като е дошълъ на земята, човѣкъ непременно ще се вкисне. Все ще му турятъ нѣкъде малко квасъ, за да се вкисне. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не се е вкисвалъ. Лошото не е въ вкисването, но въ неразбирането на този процесъ. При всѣко вкисване, при всѣка ферментация се образуватъ нѣкои ценни вещества, които човѣкъ непременно трѣбва да използва. Ученитѣ

подлагатъ гроздения сокъ на ферментация, за да получатъ отъ него вино. Сжщо така тѣ подлагатъ сливитѣ и други плодове на ферментация, за да получатъ отъ тѣхъ ракия, спиртъ.

Вървете по пжтя на ученитѣ и изучавайте процеситѣ, които ставатъ въ вашия физически и психически животъ, като използватъ разумно ония ценни продукти, които се получаватъ отъ гѣхъ. Нѣма човѣкъ въ свѣта, които да не е казалъ на нѣкого една обидна дума. Обидната дума предизвиква вкисване. Вие трѣбва да изучавате вкисването, като неизбѣженъ процесъ въ живота, и да използватъ ценното, което се крие въ него. Нѣма домъ въ свѣта, дето вкисването да не е влѣзло. Това не е за упрѣкъ. Обаче, човѣкъ трѣбва да работи, да намѣри методи, чрезъ които да се освободи отъ вкисването. Науката познава релъ методи прогивъ вкисването. Дадете ли ходъ на Божественото въ себе си, вие ще се справите съ всички отрицателни процеси, които ставатъ въ васъ.

И тѣй, като ученици, вие трѣбва да дадете първо мѣсто на Божественото въ себе си, а после на човѣшкото. Вие трѣбва да изпълните първо волята Божия, а после своята. Всички хора сж ученици на Великата Школа на живота. Щомъ е така, отъ всички се изисква изпълнение на волята Божия. Преди да сж разбрали това, хората искатъ отъ Бога да имъ даде дълъгъ животъ, знание, сила,

свобода, богатство. Дълъгъ животъ може да се даде на разумния, който знае, какъ да го използва. Какъвъ смисълъ има да се даде дълъгъ животъ на престъпника? Да му се продължи живота, това значи, да му се даде възможностъ да върши повече престъпления, да мъчи хората. Ако разумниятъ е ученъ, дългиятъ животъ е на мѣсто. Обаче, ако неразумниятъ е ученъ, той ще направи хиляди погрѣшки. Ето защо, пожелайте дълбоко въ себе си да имате свѣтлина, да изпълнявате волята Божия, а що се отнася до другитѣ нѣща — знание, сила, свобода, тѣ сами по себе си ще дойдатъ.—Ама еди-кой си има много блага, безъ да ги заслужава. — Кой каквото има, заслужено му е дадено. Благодарете за всичко, което ви е дадено. Бъдете доволни отъ положението, което заемате. Има сжщества, които сж надъ васъ, но много сжщества сж подъ васъ. Вие не сте последенъ въ свѣта. Като погледнете нагоре и благодарите за положението си, и вие ще се качите по-високо. На ония, които сж подъ васъ, кажете имъ да бждатъ благодарни отъ положението си, за да се качатъ и тѣ на вашето мѣсто.

Човѣкъ може да се качва отъ едно стъпало на друго, само ако е благодаренъ. Не е ли благодаренъ отъ днешното си положение, той никога нѣма да се подигне. Казано е въ Писанието: „Ние нѣма да умремъ, но ще се измѣнимъ“. Да се измѣни човѣкъ, това значи, да се подигне отъ едно стъпало

на друго. Това е възможно, само когато човѣкъ благодари. Защо да не благодари човѣкъ за всички условия, при които се намира? Че билъ сиромашъ—нека благодари. Щомъ е благодаренъ, сиромашията ще го напусне. Да благодари човѣкъ за всичко, което му е дадено, добро и лошо, това значи, да е научилъ урока си. Като научи урока си, ученикътъ дава добри отговори и минава отъ едно отдѣление въ друго, отъ по-доленъ класъ въ по-горенъ. Може ли ученикътъ да повтаря класа, ако редовно и добре е училъ уроцитѣ си? Само онзи ученикъ повтаря класа, който е бѣгалъ отъ училище и не е училъ уроцитѣ си. Благородство, чистота се иска отъ човѣка.

Какъ може да постигне човѣкъ благородство и чистота въ своя животъ? Вижте, какво става съ изворитѣ въ природата. Виждате единъ голѣмъ изворъ, отъ който непрестанно блика чиста, кристална вода. Не се минава много време, виждате, че сжщиятъ изворъ едва шурти, водата е намалѣла. Търсите причината тукъ-тамъ и дохождате до убеждение че е станало нѣкжде подпушване, нѣкакви мжитки сж запришили пжтя му, вследствие на което водата е намалѣла. Какво трѣбва да направите? Ако искате да помогнете на извора, трѣбва да проследите движението на водата, да видите, кжде е станало подпушването. Щомъ намѣрите мѣстото, духнете. Това може да направи и самиятъ изворъ. Достатъчно е да дойде по-силна струя вода, за да отнесе

съ себе си мжтилкиѣ и да отпуши извора. Силната струя представя духането, което всѣки човѣкъ може да направи съ себе си. Запуши ли се нѣкжде отвора, отдето тече чистата вода на вашия животъ, спрете се за моментъ и духнете. Щомъ духнете нѣколко пжти, мжтиликата ще се махне. Първо ще започне да тече нечиста вода, но следъ нея ще дойде чиста.

Следователно, видите ли, че нѣкжде тече нечиста, мжтна вода, не се страхувайте. Спрете се за моментъ, докато изтече тази вода, и пийте отъ чистата, която иде. По-добре е да отпушите крана, за да изтече нечистата вода навънъ, отколкото да я държите затворена въ чешмата и да се лъжете, че вътре има чиста вода. Щомъ нечистата вода изтече, следъ нея ще дойде чиста. Дето тече чиста вода, тамъ е естествениятъ животъ.

И тъй, докато човѣкъ не влѣзе въ естествения животъ, въ живота на чистата вода, той нѣма да се справи съ мжчнотиитѣ и противоречията на своя животъ. Никоя съвременна философия не е въ състояние да разреши и отнеме противоречията въ човѣшкия животъ. Единствената философия, която може да разреши противоречията на човѣшкия животъ и да го освободи отъ ненужнитѣ страдания, това е философията на Великата Любовъ, на Словото Божие. Време е вече да се приложи тази философия. Обикновено тя започва само съ една дума, различна за различнитѣ хора. Всѣки трѣбва да намѣри тази ду-

ма и да я скрие въ себе си. Тя е неговата обична дума. Произнесе ли я тихо, за себе си само, той измѣня цѣлото си състояние: отъ скърбенъ става радостенъ и веселъ; отъ недоволенъ — доволенъ. Тази дума може да е за нѣкого едносложна, за нѣкого — двусложна или многосложна, но тя крие въ себе си магическа сила. Нѣма мжчнотия въ свѣта, която тя да не разреши. Свещена е тази дума! Искате ли да запазите силата ѝ, на никого не я казвайте. Крийте я даже и отъ себе си. Докато тя е въ васъ, вие сте силни. Щомъ я изгубите, съ нея заедно изгубвате и живота си. Тя е Божественото начало въ човѣка. Христосъ казва: „Не само съ хлѣбъ може да живѣе човѣкъ, но и съ всѣко Слово, което излиза отъ устата на Бога“. Това Слово е основа на живота. То е подквасата, отъ която се ражда всичко велико и красиво въ свѣта. Словото е живо, докато човѣкъ вѣрва въ него. Престане ли да вѣрва и да го прилага, то губи вече своята сила и мощъ.

Съвременнитѣ хора сж обезсмислили живота си, защото сж изгубили основата, на която седатъ. Основа, стълбове сж нужни на човѣка. Безъ тѣхъ той не може да живѣе. Значи, Божията Любовь, Мждрость и Истина представятъ основата, на която човѣкъ стѣпва, и стълбоветѣ, за които се крепи. Има ли за основа любовта и за подкрепа двата стълба — мждростта и истината, той свободно може да пропътува широкия океанъ на живота отъ

едния до другия брѣгъ. Тои ще се домогне до тия нѣща само въ най-гежкиѣ моменти на живота си. Богъ се проявява презъ всички времена и условия, но човѣкъ Го вижда въ трудниѣ моменти на своя животъ. Когаго изпитанията дойдагъ въ живота, тогава Богъ се изявява най-силно. Затова е казано въ Писанието „Потърси ме въ день скърбенъ“¹. Щомъ се намѣри въ това положение, човѣкъ търси двата стълба, на които да се опре — Кои сж тия стълбове? — Нѣкога мъдростта и истината, а нѣкога любовта и истината. Когаго се намѣри въ трудно положение на живота си, изоставенъ и забравенъ отъ всички, въ пълно отчаяние, човѣкъ трѣбва да разчита на нѣщо.

Единственото нѣщо въ което човѣкъ никога не се е лѣгалъ, и на което всѣкога разчита, това е Богъ, основата на неговия животъ. Само Той е въ състояние да разпръсне мрака около него. Въ каквого затруднение да се намѣригъ кажете си. Има Идишъ, въ Когого никога не се съмнявамъ. При най-труднитѣ задачи на живота ви Богъ е около васъ и ви нашепва, какъ да постигнете, за да решите правилно задачата си. Въ това време ще срещнете нѣкои вашъ ближень, който ще ви каже. Не се смущавай, всичко ще се нареди. Тѣзи думи сж Божествени. Тѣ сж Слова, излѣзли отъ устата на Бога. Това значи, да бѣде човѣкъ проводникъ на Божественото. Срещнете ли такъвъ човѣкъ, скръбта ви ще се превърне на радостъ. За да се до-

моинете до двата стълба на живота, вие трѣбва да минете презъ редъ изпитания, външни и вътрешни

Мнозина се пигатъ, защо идагь изпитанията Изпитанията сж необходими, за да познае човѣкъ Божията Любовь, да разбере, че не е самъ въ свѣта, че има кой да мисли и да се грижи за него Единъ младъ човѣкъ останалъ безъ работа и цѣли три деня нямалъ нищо Презъ това време той усилено се молѣлъ да намѣри нѣкаква работа, да си купи хлѣбъ. Силно уморенъ отъ трудноститѣ въ живота си, гой задрѣмалъ на улицата Като се събудилъ, видѣлъ единъ хлѣбъ до главата си Кой донесълъ хлѣба не видѣлъ, но веднага го разчупилъ, изялъ го и задоволилъ глада си Така именно, гой разбралъ, че има Промисълъ въ свѣта Този Промисълъ се изявява по много просѣ, но красивъ начинъ Красивитѣ и велики нѣща сж невидими. Истинската красота седи главно въ съдържанието на нѣщата а не въ тѣхната външна форма Съдържанието на нѣщата задоволява хората Добре е и външната форма да бжде красива, но по-добре е, когато съдържанието е красиво. Кой е Този, Които успокоява, задоволява и утешава човѣка? Това е Проявениятъ Богъ, Който влиза въ всички живи същества и чрезъ тѣхъ помата Щомъ получи успокоение, утешение, човѣкъ трѣбва да благодари

Сега и на васъ казвамъ Благодарете за хлѣба, който сте получили въ момента, кога-

то сте били въ голѣмо затруднение. Този хлѣбъ може да се изпрати въ различни форми. Формата не е важна, съдържанието е важно. Благодарете за хлѣба и започнете да се подигате нагоре. Кажете ли, че малко сте получили, и него ще изгубите. Благодарете и за малкото. Който малко дава, той може и много да даде. Който много дава, той отнима и малкото, което човѣкъ има. Божественото се проявява въ малкото: въ една малка мисълъ, въ едно малко чувство, въ една малка постѣпка. Отъ кого излиза малкото, не е важно. Божественото може да се предаде и чрезъ детето, и чрезъ чѣзрастния, или чрезъ простия и чрезъ учения. Златната монета е еднакво ценна въ ржката на учения и на простия, въ ржката на детето и на възрастния. Отъ човѣка, обаче, се изисква смирение, за да приеме съ благодарностъ благото, което Богъ му дава. Всѣко благо, всѣко добро нѣщо произлиза отъ Бога. Чрезъ кого иде това благо, не е важно.

Единъ селянинъ пжтувалъ два-три деня, но свършилъ хлѣба си, вследствие на което нѣмалъ сила да върви, едва дигалъ краката си. По пжтя той срещналъ единъ човѣкъ, помолилъ го за парче хлѣбъ, но пжтникътъ се извинилъ, че нищо нѣмалъ въ торбата си. Понататкъ видѣлъ единъ овчаръ. Помолилъ и него да му даде парче хлѣбъ, но се указало, че той го изялъ вече, готвѣлъ се да слиза въ селото си. Уморенъ и измжченъ отъ гладъ, се-

лянинътъ видѣлъ край пжтя една круша. Бързо се отправилъ къмъ нея, но не намѣрилъ нито единъ плодъ. Отчаянъ отъ положението си, той седналъ подъ крушата да си почине. Въ това време отъ крушата паднало нѣщо. Като погледналъ на земята, пжтникътъ видѣлъ, какъ три круши, една следъ друга, паднали до него. Той взелъ крушитѣ и благодарилъ на Бога, че въ този моментъ се погрижилъ за него. Крушитѣ се задържали на дървото до това време за него. Тритѣ круши дали на селянина това, което той ще запази не само на земята, но ще отнесе съ себе си и на небето. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който въ най-труднитѣ моменти на живота си да не е получилъ поне три круши отъ нѣкого. Благодарете за тритѣ круши, които сж ви дали възможность да познаете Божията Любовь, да видите, че Божиятъ Промисълъ работи въ свѣта.

Тритѣ круши, това сж тритѣ велики добродетели, които всѣкога трѣбва да носите въ душата си.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

“

46. Лекция отъ Учителя, държана на
3 юлий, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Господарь и слуга

Размишление.

Това, което ще говоря на Мусала, другаде не може да се каже. Значи, за всѣко нѣщо се изисква специална обстановка, специални условия. Запримѣръ, на неразорано поле жито не може да се сѣе. Въ празна саксия цвѣте не може да се сади. На дигулка безъ струни не може да се свири. Отъ празно шише вода не може да се пие. Поетъ безъ перо не може да пише. Безъ очи човѣкъ не може да вижда; безъ уши не може да чува; безъ езикъ не може да говори; безъ рѣце не може да работи; безъ крака не може да ходи.

Сега, като наблюдавате воднитѣ капки въ въздуха, виждате, че, макаръ и по-тежки отъ него, тѣ се държатъ въ въздуха, безъ да падатъ долу. — Кой ги държи въ въздуха? — Една особена сила. Това показва, че невъзможното за въздуха е възможно за тази сила. Самъ по себе си въздухътъ не може да задържи воднитѣ капчици на тази височина. Следователно, невъзможното за човѣка е възможно за Бога. Макаръ човѣкъ да е по-тежкъ отъ срѣдата, въ която живѣе, Божественото може да го дигне въ въздуха, въ свѣта на възвишената мисль. Дръжте въ ума си мисълта, че тази сила, която крепи свѣта, е

всесилна. Тя е всесилна, защото е всеразумна. Тя е всеразумна, защото е вселюбеща. Като вселюбеща, тя се проявява по единствената причина, че е всеистинна. За тази сила нѣма нѣщо невъзможно. Тя може да пресъздаде и преустрои свѣта, както пожелае. Човѣкъ, обаче, може само да подражава на тази сила, но по никой начинъ не носи въ себе си тази велика инициатива и мощъ. Това не значи, че човѣкъ не трѣбва да се проявява. Той трѣбва да се проявява, но безъ страхъ. Който се страхува, той скоро осиромашава. Който се страхува, за него животътъ изгубва своята красота и смисълъ. Човѣкъ трѣбва да се освободи отъ животинския страхъ въ себе си, а да остане само съ свещения страхъ, за който е казано, че начало на мъдростѣта въ човѣка е въ зависимостъ отъ страха му отъ Господа.

Сега, дръжте въ ума си мисълта, че всичко, което става въ свѣта, въ каквато форма да е и колкото да е противоречиво, се допуска, за да се прояви природата, съ всичкитѣ ѣ разумни сили и закони. Дали човѣкъ разбира всичко, това е другъ въпросъ. За природата това е необходимо. Като знаете това, пазете се да не влизате въ противоречие съ природата и нейнитѣ разумни закони. Тя е единствениятъ приятелъ и учителъ на човѣка. Тя е негова майка, неговъ баща. Трѣбва ли тогава да се стълкновявате съ нея? Сблъскате ли се съ природата, вие се сблъсквате съ най-добрия си приятелъ. — Ама защо страдаме?

— Ако страданията ви сж дадени отъ природата, тѣ представятъ за васъ велико благословение. Ако сами си ги причинявате, въпросътъ е другъ. Тѣ сж ненужни страдания, а всички ненужни страдания трѣбва да се избѣгватъ. Следователно, всѣка раница, която човѣкъ самъ туря на гърба си, може да я снее, когато пожелае. На тази раница той е господарь. Обаче, раница, турена отъ природата, е свещена. Тя не може да се сваля и туря по желанието на човѣка. По отношение на тази раница човѣкъ е слуга. Турятъ ли я веднѣжъ на гърба му, той ще я носи, докато му я снематъ. Колкото да се потите и пѣшкате подъ тежестъга на тази раница, ще мълчите, ще чакате момента, когато природата дойде при васъ. Тя сама ще разкопчее ремѣцйтѣ, ще снее раницата ви, ще я тури на земята и ще ви каже да отидете на баня, да се преоблѣчете съ чисти дрехи и да се явите при нея, да кажеге, какво сте научили. Не питайте, защо природата е турила раница на гърба ви, но си кажете: Това е Божия работа. — Защо съмъ боленъ?

— Това е Божия работа. — Защо съмъ беденъ? — Това е Божия работа. — Защо съмъ богатъ? — Това е Божия работа. — Защо съмъ невежа? — И това е Божия работа. Ако всичко това е отъ Бога, то е на мѣсто. Ако е отъ хората, не е на мѣсто. Има знание и невежество, които се причиняватъ отъ човѣка. Това знание и невежество могатъ да създаватъ

голѣми нещастия на човѣка. Дойдете ли до знанието, което произтича отъ Бога, пазете го свещено въ себе си. Дойдете ли до невежеството, и него пазете. — Ама празенъ съмъ, нищо нѣмамъ въ главата си. — За предпочитане е стомната ти временно да бжде празна, но чиста, отколкото да бжде пълна съ нечиста, мѣтна вода. Ще дойде день, когато твоята празна стомна ще се напълни съ Божествено съдържание. Ако е пълна съ нечиста течностъ, Божественото знание ще дойде при тебе, но като не намѣри мѣсто, кжде да се налѣе, ще мине и замине, безъ да ти даде нѣщо.

Каква е разликата между човѣшкото и Божественото? Човѣшкото всѣкога се намира предъ невъзможности. Когато човѣкъ заболѣе сериозно, температурата му се повишава постепенно отъ 37° и достига до 41°. Всички лѣкари се произнасятъ, че положението е сериозно, и болниятъ не може да издържи. Въ момента, когато очакватъ края на болния, температурата му се понижава и постепенно слиза до нормална. Тукъ действува Божественото. Дето човѣшкото свършва, тамъ Божественото започва да се проявява. Дето Божественото свършва, тамъ човѣшкото се проявява. Престане ли да уповава на Бога, човѣкъ се намира подъ влиянието на човѣшкото. Дето човѣшкото работи, тамъ краятъ е всѣкога лошъ. При човѣшкото, началото е добро, краятъ е лошъ. При Божественото е точно обратно: началото

е лошо, краятъ е добъръ. Божественото туря тежка раница на гърба на човѣка. Той страда, пѣшка, мисли, че товарътъ не е по-силитѣ му. Той не подозира, че раницата му е пълна съ снѣгъ. Въ момента, когато се обезсърдчи, слънцето започва да грѣе силно, и снѣгътъ въ раницата му се стопява. Какво е станало, че товарътъ му изведнѣжъ олеква, и той не знае. Който обезсърдчава човѣка, той го и насърдчава. Когато човѣкъ изпадне въ най-тежко положение, Божественото въ него го успокоява, насърдчава го, казва му, че работата му ще се оправи. Откъде и какъ ще се оправи работата, човѣкъ не знае. Той е самъ въ гората, забъркалъ пѣтя си, не вижда никакъвъ изходенъ пѣтъ. Но какво става? Отъ невиделица му иде помощъ. Докато очаква на хората, човѣкъ всѣкога свършва съ разочарование. Уповава ли на Бога, той ще получи помощъ и въ най-тежкитѣ и безизходни положения. Искате ли работитѣ ви да вървятъ добре, турете Божественото за основа на живота си, а човѣшкото — за допълнение. Направите ли обратното, човѣшкото да турите за основа, а Божественото за допълнение, работитѣ ви не само че нѣма да се оправятъ, но ще се объркатъ още повече.

Какво значи да далече човѣкъ първо мѣсто на Божественото въ себе си? Това значи, да спре вниманието си и върху най-малкитѣ величини, въ които Богъ живѣе. Виждате, какъ учениятъ иждивява десетки го-

дини за изследване живота на микробитѣ. Обаче, ако нѣкой овчаръ помоли този ученъ да се спре при него да му поговори нѣщо, учениятъ ще откаже подѣ предложѣ, че му предстои сериозна работа, да държи рефератъ върху важенъ, наученъ въпросъ. Този ученъ не подозира, че ако се спре да поговори малко съ овчаря, рефератътъ му ще излѣзе по-добре, отколкото ако му откаже. Простъ е овчарътъ, но желанието му да поговори съ единъ ученъ човѣкъ е Божествено. Този овчаръ има дълга житейска опитностъ. Той е подобенъ на изворъ, който постоянно блика. Водата въ него не пресъхва, но постоянно извира и пои, каквото срещне на пътя си. Всички овчари не сж извори, но вие трѣбва да познаете добрия овчаръ, който носи Божественото въ себе си. Единъ е този овчаръ, но вие трѣбва да го познаете между многото и да се отзове на желанието му да поговори съ васъ. Като знаете това, бждете готови всѣкога да се спирате предъ Божественото. Щомъ ви покани да се разговаряте съ Него, не Го пренебрегвайте. Въ каквата външна форма да ви се представи, въ формата на ученъ или простъ, на дете или на възрастень, отдайте му известно внимание.

Като ученици, вие трѣбва да бждете внимателни къмъ Божественото въ всѣки човѣкъ и да Го зачитате, както зачитате себе си. Не му ли отдавате нужното внимание, вие ще се намѣрите въ положението на онази млада

княгиня, която, заради лошото отношение съ слугитѣ си, всѣка вечерь била заливана съ кофа студена вода отъ неизвестно за нея лице. Младата княгиня била женена сѣщо така за князь, добъръ, разуменъ човѣкъ, който се отнасялъ съ нея внимателно, любезно. Княгинята била работна, спретната, но много нервна. За най-малкото неизпълнение на нѣщо отъ страна на слугитѣ си, тя прибѣгвала до бой. Не се минавало день да не бие слугитѣ си. Като се връщалъ князътъ отъ работа, жена му го посрѣщала съ оплаквания, че слугитѣ ѝ не я слушали, не вършели работата си добре. Князътъ я изслушвалъ, безъ да каже дума по нейнитѣ оплаквания. Отъ друга страна, той често наблюдавалъ поведението ѝ къмъ слугитѣ, но никога нищо не казвалъ. Княгинята имала обичай да излиза вечерь на разходка въ градината, да си почива отъ дневната работа и безпокойства. Мжжътъ ѝ знаелъ това и решилъ да я възпита. Той се преобличалъ, легизиралъ се и отивалъ въ градината, цето жена му ходѣла, за да я залива съ вода. Той носѣлъ съ себе си кофа съ студена вода и, въ момента, когато жена му минавала край него, бързо я заливалъ съ студената вода и се скривалъ нѣкъде между дърветата. Недоволна и обидена отъ постѣпката на неизвестния, тя веднага се връщала дома си и разказвала на княза за случката. Той я изслушвалъ внимателно, взималъ участие въ обидата ѝ, но не предприемалъ нищо, за да я

запази отъ непознатия човѣкъ. Това се случвало нѣколко вечери наредъ. Княгинята се връщала отъ разходката си все по-срдита и недоволна. Като се оплаквала на мъжа си, той ѝ казвалъ: Помисли малко, да не би нѣкой отъ слугитѣ да е подкупилъ непознатия, да ти отмъсти вмѣсто тѣхъ. Тя започнала да мисли по това и решила въ себе си да измѣни отношенията си къмъ слугитѣ. Щомъ престанала да ѝ бие, непознатиятъ изчезналъ отъ градината. Оттукъ можемъ да извадимъ следното заключение: Когато човѣкъ изправи своитѣ вжтрешни отношения къмъ Първата Причина на нѣщата, къмъ Божественото въ себе си, заедно съ това се подобряватъ и неговитѣ външни условия. Значи, между външния и вжтрешния животъ на човѣка има известна зависимостъ.

Често хората страдатъ отъ много желанія. Като не могатъ да ги реализиратъ, тѣ търсятъ причината вънъ нѣкъде, вследствие на което ставатъ нервни, сприхави. Многото желанія на човѣка представятъ брашно, което той иска да замѣси, да направи хлѣбъ отъ него и да го опече. Той има брашно, но вода нѣма на разположение. Какво трѣбва да направи? Ако изнесе брашното навънъ, вѣтърътъ ще го отвѣе. Докато не намѣри вода, която да спои частицитѣ на брашното, да го превърне въ тѣсто, всичкитѣ му желанія останатъ нереализирани. Значи, за реализиране на едно желание или на една мисль, ну-

жни сж два елемента. Когато човѣкъ разсждава върху даденъ въпросъ, пакъ му сж нужни два елемента. Искате ли да омѣсите хлѣбъ, ще знаете, че нито брашно безъ вода може, нито вода безъ брашно. Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето“. Това значи: всѣко чувство, всѣка мисль и всѣка постѣпка могатъ да се реализиратъ, да се пресвърнатъ въ хлѣбъ, ако има поне два елемента. Като се говори за хлѣбъ мнозина иматъ предъ видъ физическия хлѣбъ и считатъ, че това е работа на фурнаджията. — Не, всѣки човѣкъ трѣбва да знае да мѣси хлѣбъ. Ако може самъ да си прави хлѣба, той е разрешилъ единъ важенъ въпросъ въ живота. Нека въ ума на всички остане идеята за живия хлѣбъ, отъ който, ако ядете вѣчно ще живѣете. За да дойде до идеята за живия хлѣбъ, човѣкъ трѣбва да започне отъ физическия хлѣбъ. За този хлѣбъ се изисква чиста вода, чисто, прѣсно брашно, получено отъ жито, расло и узрѣло на лжчитѣ на любовта.

Днесъ всички религиозни и духовни препоръчватъ на хората вѣра. Нѣма защо да се говори на хората за вѣра. Въ сжщностъ, нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не вѣрва, както нѣма човѣкъ, който не може да си мѣси хлѣбъ. Вѣрата е храна за душата, както хлѣбътъ — за тѣлото. — Кой може да омѣси по-хубавъ хлѣбъ, господарката или слугинята? — Слугинята. Господарката доставя материалъ

за приготвяне на хлѣба, а слугинята замѣсва този материалъ и прави отъ него хлѣбъ. Господарката представя идейния животъ на човѣка, отдето слизатъ идеитѣ. Слугинята пъкъ представя човѣкътъ, който може да реализира идеитѣ. Той само ги омѣсва и прави отъ тѣхъ хлѣбъ. Недоволството на човѣка се предизвиква отъ слугинята. — Защо? — Като мисли, че е господарка, тя иска да ѝ се отдаде нужното почитание и уважение. Щомъ не получи това, тя започва да се сърди, става недоволна отъ положението си. Защо трѣбва слугинята да заеме положението на господарката си? По-добри слуга и слугиня отъ самия човѣкъ, не съществуватъ. Сегашниятъ свѣтъ е пъленъ съ господари, но не и съ слуги. Въ миналото господаригѣ сж били все слуги и слугини. Единствениятъ господаръ въ свѣта е Богъ. Следователно, човѣкъ е въ заблуждение, докато мисли, че е господаръ въ свѣта. Този господаръ иска да заповѣдва на хората и съ това мисли, че е изпълнилъ предназначението си на земята. Той иска да заповѣдва на подобнитѣ си, сжщо така господари като него. Обаче, невъзможно е господаръ да заповѣдва на господаръ. Щомъ не може да заповѣдва, човѣкъ се чувства нещастенъ и казва: Защо никой не ме слуша? — Защото не си господаръ по призвание, а самъ си се произвелъ за такъвъ, както Донъ Кихотъ, който постоянно воюва въ името на своята Дулци-

нея, и Санчо Панчо, който иска да заеме високо положение.

И тъй, като е дошъл на земята, човѣкъ трѣбва да служи, да стане слуга, да познае себе си. И Христосъ лойде да служи. Той казва: „Не дойдохъ да ми служатъ, но да послужа“. Той разбираше своето предназначение. Когато искаха да Го направятъ царъ, Той се отказа. Христосъ знаеше, че Неговото царство не е отъ този свѣтъ. Съвременнитѣ хора още не съзнаватъ своето предназначение, и като се натъкнатъ на нѣкакво страдание, тѣ роптаятъ, не искатъ да страдатъ. Когато срещнете, ще чуете да казва: Все на мене ли трѣбваше да се дадатъ тия страдания? Все азъ ли трѣбва да страдамъ? — Кой другъ ще страда, ако не слугата? Страданието е за слугата, а радостта и веселието — за господаря. Законъ е: ако господарьтъ е щастливъ, и слугата ще бжде щастливъ. Ако слугата направи господаря си нещастенъ, заедно съ него и той ще бжде нещастенъ. Нѣма по-добро положение за човѣка отъ това, когато дълбоко въ душата си съзнае, че е слуга, дошълъ на земята да направи нѣщо и за другитѣ хора, а не само за себе си. Много хора сж нещастни, понеже не могатъ да слугуватъ даже и на своя господарь. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да признае господаря въ себе си, да му служи съ любовъ. Каквото му заповѣда, да го изпълни и да каже: Да бжде твоята воля. Каже ли ти господарьтъ, че

днесъ трѣбва да ядешъ само хлѣбъ, изпълни заповѣдта му, безъ да питашъ защо. Когато господарьтъ види, че слугата му е готовъ да изпълни всичко заради него, и той ще му отговори съ сжщото.

Защо хората не успѣватъ въ живота си? — Защото слугитѣ измжчватъ господаритѣ си. Низшето измжчва висшето въ човѣка. Обикновенитѣ идеи се налагатъ на великитѣ, вследствие на което човѣкъ минава презъ голѣми страдания. Какво прави тогава Божественото? То полива човѣка съ кофа студена вода. Сграданията, които човѣкъ преживява на земята, не сж нищо друго, освенъ заливане съ студена вода. Какво трѣбва да направи човѣкъ, за да се освободи отъ страданията? Той трѣбва да изпълни своето велико предназначение — да служи на Бога. Велико е това предназначение, защото, като служи, той ще познае себе си и своитѣ ближни, ще служи и ще помага и на тѣхъ съ любовъ. Хората се страхуватъ отъ думата „слуга“, понеже иматъ предъ видъ слугитѣ, които работятъ за пари и безъ любовъ, безъ съзнание за своята служба. Ние говоримъ за служене отъ любовъ, както сж служили пророцитѣ и апостолитѣ. Думата „служене“ е свещено звание. Следъ като си служилъ на Бога добре, тогава само можешъ да се наречешъ Синъ Божи. Докато не си билъ слуга, ти не можешъ да бждешъ синъ. Само синътъ знае, какъ трѣбва да служи на баща си. Най-

добриятъ слуга на единъ баща, това е неговиятъ синъ. Не може ли синътъ да служи на баща си, той не може да бжде неговъ синъ. И ангелитъ сж Божии служители. Ще кажете, че на земята званието „слуга“ е презрѣно. На земята е така, но не и на небето. Презрѣнитѣ нѣща на земята сж почтени на небето. Хората сж изопачили понятието „слуга“, и въпрѣки това искатъ да бждатъ щастливи. За да бжде щастливъ, преди всичко, човѣкъ трѣбва да е билъ слуга. Само въ служенето човѣкъ познава себе си. Истинскиятъ животъ се изразява въ служене.

Първото положение, което човѣкъ трѣбва да заеме, е да стане слуга и да съзнае своята работа, да я изпълнява съ любовъ. — Защо животътъ нѣма смисълъ? — Защото още не си станалъ слуга. — Много страдамъ! — Господарь си още. Стани слуга, съзнателно изпълнявай задълженията си, и страданията ти ще изчезнатъ. — Не мога да уча. — Слуга не си станалъ. Съзнавашъ ли, че можешъ и трѣбва да слугувашъ, всичкитѣ ти работи ще се оправятъ. Въ каквото положение да поставите слугата, той е въ състояние да разреши всички мжнотии. — Кога е така? — Когато слугата има разположението на господаря си. На такъвъ слуга и камънитѣ, и водата, и вѣтърътъ, и растенията, и животнитѣ сж въ негова услуга. Този слуга живѣе въ Божественото съзнание. За хората, които не живѣятъ въ Божественото съзнание, камънитѣ си оста-

ватъ камъни. За съзнателнитѣ хора тия камъни сж велики духове, които спятъ. Христосъ казва: „Ако хората млъкнатъ да проповѣдватъ Словото Божие, тия камъни ще оживѣятъ и ще проговорятъ“. Подъ думата „камъни“, Христосъ подразбиралъ вътрешното знание въ човѣка, което спи. Престане ли човѣкъ отвѣнъ да говори, отвѣтре ще проговори. Да бждешъ слуга въ правия смисълъ на думата, това значи, да познавашъ Бога като благодѣ, да Го познавашъ като всесиленъ, всемждъръ, дълготърпеливъ. И тогава, при каквѣто господаръ да попаднешъ, нѣма да се страхувашъ, но ще казвашъ въ себе си: Благъ е Господъ. Разболѣнешъ ли се, кажи: Благъ е Господъ. Изгубишъ ли силата си, кажи: Богъ е всесиленъ, и азъ искамъ да съмъ силенъ. Изгубишъ ли знанието, разумността си, кажи: Богъ е всемждъръ, азъ искамъ да бжда мждъръ. Богъ прилага благодѣта, а човѣкъ — милосърдието. Богъ е всесиленъ, всемждъръ, дълготърпеливъ, а човѣкъ трѣбва бжде силенъ, мждъръ, търпеливъ.

Като ученици, вие трѣбва да имате ясна представа за Бога, да Го познавате. Ще Го познаете, само ако Му служите. При това положение, съзнанието ви всѣки день ще се пробужда. Не служите ли отъ любовъ, вие ще плачете, ще страдате, ще роптаете противъ сждбата си, както правятъ всички несъзнателни слуги. Какво правятъ господаритѣ съ такива слуги? — Биятъ ги. Нѣма човѣкъ въ

свѣта, който да не е битъ. За да не го биятъ, той трѣбва да обича господаря си и да му служи отъ любовъ. Не само слугитѣ сж бити, но много жени сж бити огъ мъжете си и много мъже — отъ женитѣ си. Жена, която обича мъжа си, не може да бжде бита. Мъжъ, който обича жена си, не може да бжде битъ. Дето е любовта, тамъ бой не може да има.

Единъ овчаръ се оженилъ за една млада, красива и разумна овчарка. Понеже я обичалъ, той пазарилъ десетъ слугини да ѝ служатъ, а тя да имъ заповѣдва само. Като излизалъ овчарътъ на работа, възлюбената му оставала въ къщи, да нарежда домакинството си. Тя извиквала слугинитѣ си и ѝ имъ казвала: Щомъ видите, че господарътъ се връща отъ работа, вие първи ще го посрещнете, ще му цѣлунете ръка, ще му кажете нѣколко добри думи и ще му измиете краката. Тя сама имъ казвала, съ какви думи да посрещнатъ господаря си. Всѣки день тя казвала различни думи. Последна тя го пригръщала, цѣлувала и му казвала нѣколко благи думи.

За мнозина този примѣръ е страненъ неприложимъ въ живота. Всѣка жена би казала: Какъ е възможно да оставя слугинята си първа да посрещне господаря? Това, не позволявамъ! Така ще каже всѣка жена, която не разбира дълбокия смисълъ на думата „слуга или слугиня“. Слугата е синътъ въ дома, а слугинята — дъщерята. Следовател-

но дъщерята, трѣбва да посрещне баща си, да му цѣлуне рѣка, да го въведе вътре и да предложи да му краката измие. После ще се яви господарката, неговата възлюбена. Низшето ще цѣлуне рѣка на висшето, ще измие краката му и ще го въведе въ дома, дето всички го очакватъ. Висшето ще простре рж-цетъ си и ще благослови низшето. Краката на висшето, това е хлѣбътъ, доброто въ живота. Разберете ли отношенията помежду си, като правилни отношения между господари и слуги, вие ще осмислите живота си.

Като ученици, вие сте дошли на земята да учите и да служите. Две пособия сж дадени на човѣка, за да изпълни службата си добре. Това сж умътъ и сърдцето. Тѣ сж най-добритѣ пособия, съ които човѣкъ може да изпълни предназначението си на земята. Следователно, на земята човѣкъ ще бжде слуга, а на небето — Синъ Божи. Да бждешъ Синъ Божи. това значи, да бждешъ създаденъ по образъ и подобие Божие, т. е. да бждешъ подобенъ на Бога по сила, по разумность, по любовъ и по истина. Богъ е всесиленъ, всеразуменъ, вселюбещъ, всеистиненъ. Всесиленето почива на разумността; всеразумността — на любовта; вселюбието на истината. На наученъ езикъ казано: силата се направлява отъ разумността, разумността — отъ любовта, а любовта — отъ истината. Съ други думи казано: помощникъ на силата е разумността; помощникъ на разумността е любовта; по-

мощникъ на любовта е истината. Следователно, силенъ е само разумниятъ; мждъръ е онзи, който носи любовта въ себе си; любещъ е онзи, който носи истината въ себе си. Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ Си истината въ човѣка“. И човѣкъ може да обича само онзи, който носи истината въ себе си. Въ който день разбере, че този човѣкъ не носи истината, той се затваря за него. Любовта посещава само човѣка на истината. Убеди ли се, че истината отсъствува отъ него, тя го напуска.

Любовта не обръща внимание на външността на човѣка. Тя гледа, какво крие човѣкъ вътре въ себе си. Тя се интересува отъ вътрешното облъкло на човѣка, а не отъ външното. Невъзможно е да ви обича човѣкъ отъвънъ, ако преди това не ви е обикналъ отъ вътре. Човѣкъ може да бжде обичанъ дотогава, докато нѣкое свѣтло сжщество живѣе въ него. Щомъ свѣтлото сжщество го напусне, едновременно съ това го напуснатъ всички ония, които сж го обичали. Докато нѣкое свѣтло сжщество живѣе въ тебе, всички хора те обичатъ и казватъ, че си идеаленъ човѣкъ. Напусне ли те това сжщество, хората се произнасятъ за тебе, че си простъ човѣкъ, празна глава и т. н.

Велико нѣщо е за човѣка да бжде посетенъ отъ нѣкой ангелъ! И ангелътъ се радва, когато го изпращатъ на земята да посети нѣкой човѣкъ. Този день за човѣка е нареченъ

„денъ на любовта“. Презъ този день всички прозорци на душата му сж отворени, навсѣкжде е свѣтло. Идея има този човѣкъ. Той знае, защо живѣе. Животътъ му е пълненъ съ радостъ и веселие. Каквато работа започне, лето да отиде, той е доволенъ отъ всичко. За този день, именно, Давидъ казва: „Господи, не отнимай светия си Духъ отъ мене!“ За сжщия день Апостолъ Павелъ се изказва въ следния смисълъ: „Всичко считамъ за изметъ, само да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога.“

И тъй, искате ли да придобиете любовта, да живѣете въ „деня на любовта“, станете слуги на Бога или Божии служители. Малко нѣщо се иска отъ човѣка, за да бжде служителъ на Бога: чистъ погледъ, красивъ жестъ, блага дума. Не е нужно много да се говори на човѣка, за да го задоволите. Понѣкога сто сладки думи не струватъ, колкото една сладка дума, единъ чистъ погледъ или едно благородно чувство. Едно ангелско чувство струва много повече отъ хиляда човѣшки чувства. Днесъ всички хора се стремятъ къмъ това, именно, да ги посети единъ ангелъ, да имъ остави нѣщо свѣтло и възвишено отъ себе си. Какъ ще посрещнете този ангелъ? Преди всичко, вие трѣбва да разбирате неговия езикъ, да разбирате, какво ще ви говори. Не го ли разбирате, вие ще се натъкнете на нѣкакво противоречие.

Единъ турски ага отишълъ въ едно българско село и казалъ на селянитѣ: Ще бждете внимателни, да не говорите предъ мене български, защото добре разбирамъ вашия езикъ. Тѣ се разположили съ него на една маса, яли, пили, докато се напили добре. По едно време чалмата на агата се запалила. Единъ отъ селянитѣ забелязалъ това и му извикалъ на български: Ага ефенди, чалмата ти гори. — Зная това. После пакъ му казалъ: Агачо ефенди, чалмата ти гори! — И това зная. Понеже никакъ не разбиралъ български езикъ, агата продължавалъ спокойно да пуши, но и чалмата спокойно си горѣла. Като видѣли, че агата не разбира български, единъ отъ тѣхъ му извикалъ силно, но вече на турски: Ага ефенди, чалмата ти гори! — Така кажете, да ви разбере човѣкъ.

Въ сѣщото положение изпадатъ нѣкои отъ съвременнитѣ хора. Докато имъ се говори на непознатъ за тѣхъ езикъ, тѣ казватъ, че знаятъ, какво имъ говорятъ, не искайтъ да покажатъ своето невежество. Како дойдатъ до нѣкое трудно положение въ живота, вие се принуждавате вече да имъ говорите на тѣхния езикъ, да имъ кажете, че чалмата имъ гори. Тогава тѣ ще ви разбератъ и ще взематъ мѣрки за избѣгване на нещастieto, което ги очаква.

Като ученици, вие трѣбва да бждете естествени, да не изпадате въ положението на този турчинъ, да се представяте предъ хора-

та, че сте нѣщо повече, отъ това, което сте въ деисгвителностъ. Добре е човѣкъ да бжде оригиналенъ, но на мѣсто. Отъ васъ се иска да отворите душитѣ си за ония блага, които природата всѣки день праща на земята. Задачата на цвѣта е да се отвори за влагата, за слънчевата топлина и свѣтлина. Какъ ще се оплоди, какъ ще узрѣе, това не е негова работа. И на васъ казвамъ: Отворете душитѣ си за Божественитѣ блага, които слизатъ отгоре. Какъ ще ги обработите, това не е ваша работа. Това е работа на Онзи, Който ги изпраща.

47. Лекция отъ Учителя. държана на
в. Мусала, 10 юлий, 1929 г.

Законъ на отношения

Размишление върху благостта.

Въ природата съществува законъ на отношения: отношения между формитѣ и между силитѣ или енергиитѣ. Когато се говори за правилно отношение на нѣщата, въ съзнанието на човѣка изпѣква идеята за вътрешна връзка между тия нѣща. Отношенията могатъ да бждатъ разумни и неразумни, хармонични и дисхармонични. Когато отношенията сж неразумни и дисхармонични, въ живота се явява разрушаване. Когато отношенията сж разумни и хармонични, навсѣкжде въ живота виждаме растежъ. Хармоничнитѣ отношения произвеждатъ животъ, а дисхармоничнитѣ — смъртъ. Колкото да философствува човѣкъ, животътъ и отношенията му къмъ Бога могатъ да бждатъ хармонични или дисхармонични. Ако отношенията му сж хармонични, той ще се радва на живота, т. е. Богъ ще живѣе въ него, и той въ Бога. Не сж ли хармонични отношенията му, смъртъ го очаква.

Защо единъ човѣкъ трѣбва да живѣе, а другъ да умре? — Такъвъ е законътъ на земята. За да живѣе единъ човѣкъ, другъ трѣбва непременно да умре. Ако този законъ не се спазва, физическиятъ животъ не би се проявилъ. Много кокошки, прасета, агнета

умиратъ, за да живѣятъ хората. Много мушици умиратъ, за да живѣятъ птицитѣ. Много скали се разрушаватъ, за да подържатъ живота на растенията. Значи, за да се поддържа живота на едни същества, други трѣбва да умратъ. Тѣзи същества, които умиратъ на физическия свѣтъ, създаватъ условия за животъ въ духовния свѣтъ. И обратно: тѣзи, които умиратъ въ духовния свѣтъ, създаватъ условия за животъ на физическия свѣтъ. Оттукъ виждаме, че има два вида смъртъ: духовна и физическа. Който иска да живѣе въ духовния свѣтъ, той трѣбва да умре за физическия; който иска да живѣе на физическия свѣтъ, той трѣбва да умре за духовния. Смъртъта на физическия свѣтъ ражда животъ въ духовния свѣтъ. Смъртъта въ духовния свѣтъ ражда животъ на физическия свѣтъ.

Въ умоветѣ на съвременнитѣ хора идеитѣ „раждане и смъртъ“ иматъ съвсемъ другъ смисълъ отъ този, който въ сжщностъ трѣбва да се разбира. По отношение на смъртъта, хората иматъ криво разбиране. Тѣ гледатъ на смъртъта като на неприятель, който ги раздѣля отъ близкитѣ имъ, отъ тѣхнитѣ възлюбени. Наистина, смъртъта лишава човѣка отъ близкитѣ му, отъ неговитѣ приятели, но сжщевременно го освобождава и отъ неприятелитѣ му. Следователно, смъртъта причинява на хората толкова злини, колкото и добрини. Смъртъта едновременно е плюсъ и минусъ. Ако кокошката умира, вие имате плюсъ, т. е. нѣ-

каква придобивка. Ако човѣкъ умира, вие имате минусъ, т. е. нѣкаква загуба. Това сж временни отношения. Излѣзете ли вѣнъ отъ тия отношения, вие нито ще умирате, нито ще живѣте. Това състояние ученитѣ наричатъ „състояние на покой“.

Мнозина се стремятъ къмъ състоянието на покой, но тѣ не сж опитали, какво значи покой. Една точка може да бжде въ покой, когато отъ всички страни я налѣятъ сили, равни една на друга. Когато всички сили се съсрѣдоточатъ къмъ тази точка, тя ги уравновесява и остава въ покой. Тя съсрѣдоточава въ себе си тежестъта на всички сили, които сж отправени къмъ нея. Въ природата това състояние е известно подъ името „зрѣне на плода“. Въ този смисълъ, плодътъ не е нищо друго, освенъ събирателна точка на сили. Обикновено плодътъ е въ покой. Всички сили, които действуватъ въ плода, се събиратъ въ единъ центъръ, въ една точка, която е въ пълнъ покой. Когато изпадне въ такова положение, човѣкъ казва: Какво ли ще излѣзе отъ моята работа? Никаква перспектива, никакъвъ изходенъ пжтъ не виждамъ предъ себе си. Когато всичкитѣ пжтища предъ човѣка се затворятъ, когато всички проходи въ природата се запушатъ за него, той се намира въ едно успокоително състояние на ума и на сърдцето си, съ цель да не се разсѣйва, докато дойде до вътрешно, правилно разбиране на живота.

Като изучавате живота на човѣка, вие виждате неговитѣ различни стремежи. Докато живѣе само на физическия свѣтъ, той иска да бжде голѣмъ, силенъ. Ако живѣе въ духовния свѣтъ, той иска да бжде обичанъ отъ всички. Ако живѣе въ умствения свѣтъ, той иска да бжде свободенъ, независимъ, да прави, каквото желае. Ако живѣе въ Божествения свѣтъ, той се движи безпрепятствено навсѣкжде. Обаче, не е достатъчно човѣкъ да иска само, но той трѣбва да отговаря на всѣко свое искане. Иска ли да бжде голѣмъ и силенъ, трѣбва да изработи правилни отношения къмъ окръжаващитѣ. Иска ли да бжде обичанъ отъ всички, и той трѣбва да обича всички. Иска ли да бжде свободенъ, и той трѣбва да дава свобода на всички живи същества. Иска ли да се движи безъ никакви препятствия въ свѣта, и той не трѣбва да поставя препятствия на другитѣ. Спазва ли всички тѣзи правила и закони, всички сили ще се съсрѣдоточатъ къмъ него, като къмъ общъ центъръ, който може да ги уравни. Тази точка е подобна на банка, въ която хората внасятъ капиталитѣ си. Внесенитѣ капитали сформируватъ банката, следъ което тя започва да функционира, както слънцето функционира и изпраща навсѣкжде своитѣ лъчи. Като изпраща лъчитѣ си по цѣлия свѣтъ, по този начинъ слънцето уравнивается всички природни сили.

И тъй, времето, презъ което едно тѣло се оформява, е наречено отъ науката „състояние на покой“. Обаче, човѣкъ не трѣбва да мисли, че ще остане за винаги въ състояние на покой, когато всички хора ще му даватъ. Щомъ вземе, каквото му е нужно, колелото на живота ще се завърти, и той ще влѣзе въ друга фаза на живота, когато ще дава. Каквото е взелъ, човѣкъ трѣбва да го върне назадъ, но обработено. Който не разбира закона на даването, той ще попадне подъ закона на прѣскането. Който не иска доброволно да дава, той ще се прѣсне като бомба. Смъртта не е нищо друго, освенъ прѣскане. Има естествена смъртъ, има и неестествена смъртъ, т. е. смъртъ на бомбитѣ. Казано е, че Писанието иде въ помощъ на праведнитѣ хора да ги предпази отъ неестествената смъртъ. Тази смъртъ не иде случайно. Тя произлиза отъ самия човѣкъ. Който не мисли, не чувствува и не постѣпва правилно, той може да се сплѣне въ своитѣ мисли и да попадне въ ноктигѣ на неестествената смъртъ. — Ама защо свѣтътъ е създаденъ така? — Това не е ваша работа. Никой нѣма право да се мѣси въ Божиитѣ работи. Ако признавате, че Богъ е създалъ свѣта, вие нѣмате право да се произнасяте, дали е създаденъ добре, или не. Който си позволи да сѣди Божиитѣ работи, той ще опита Неговия кракъ. Стѣпи ли Божиятъ кракъ върху него, хиляди години ще минатъ, докато се съвземе отново и

заживѣе правиленъ животъ. Отъ човѣка се иска да живѣе добре, а що се отнася до въпроса, какъ е създаденъ свѣтътъ, това не е негова работа.

Следователно, който се е опитвалъ да влѣзе въ Божественото съзнание като трънъ, той е билъ изхвърлянъ навънъ.—Ама защо така грубо?—Какъ трѣбва другояче да се постъпи съ тръна? Какво правите вие, когато въ крака ви се забие трънъ? Вземате игла, обгаряте я малко, изваждате съ нея тръна и го хвърляте навънъ. Отъ единия до другия край животътъ на земята е пъленъ съ грубости. За да надникне за единъ моментъ само въ живота на ангелитѣ, и най-добриятъ човѣкъ трѣбва да стои хиляди години предъ вратата имъ. Свѣтлината, която излиза отъ човѣшкитѣ очи, отъ човѣшкия умъ е толкова груба, че, за да не се опетни, небето е затворило всичкитѣ си прозорци за нея. — Въ какво седи грубостта на свѣтлината, която излиза отъ човѣка?—Въ цвѣта ѝ. Тази свѣтлина нѣма още онзи цвѣтъ, който човѣкъ самъ желае. Когато казваме, че човѣкъ работи върху себе си, ние разбираме, че той работи за смекчаване на своята свѣтлина.

Като гледате образа на човѣка върху фотографическо стъкло, вие не го харесвате. — Какво не харесвате въ него? — Черния цвѣтъ. — Ще кажете, че нѣкой човѣкъ е красивъ. — Красотата на човѣка се заключава главно въ линиитѣ. Дойдемъ ли до

черния цвѣтъ, ние го наричаме цвѣтъ на падане, на отрицание на нѣщата, на гжстота на материята. Когато казваме „черна свѣтлина, черна душа“, подразбираме нѣщо грозно. Който иска да се освободи отъ черната свѣтлина въ себе си, той трѣбва да работи хармонично и съзнателно върху своя умъ, своето сърдце и своя организъмъ. Като работи по този начинъ, човѣкъ ще дойде до обединяване съ всички души, които работятъ по сжщия начинъ. Тѣзи души иматъ общъ идеалъ, стремятъ се къмъ общъ центъръ къмъ Слънцето на Великия животъ. Времето и пространството не представятъ никаква прѣчка за тѣхъ. Когато това Слънце сгане обектъ, къмъ който всички хора се стремятъ, тогава само може да се говори за съласие и разбирателство между тѣхъ. Нѣматъ ли за обектъ на своитѣ стремежи това Слънце, никакво съгласие не може да сжществува

Сега, явява се въпросътъ: защо е трѣбвало човѣкъ да излѣзе отъ Бога и следъ време пакъ да се върне при Него? Това е единъ отвлѣченъ въпросъ. Въ сжщностъ, човѣкъ нито излиза отъ Бога, нито се връща при Него. Никакво излизане и връщане не сжществува. Това сж човѣшки понятия. Кой налива водата въ шише и кой я излива? Водата сама ли се налива и излива отъ шишето? Човѣкъ самъ налива водата въ шише и после самъ я излива, и въпрѣки това казва, че водата се налива и излива. Не, водата сама не може нито да

се налива, нито да се излива. И като се налива, и като се излива, тя не придобива нѣкакви качества. И като се събира на едно мѣсто, и като се разпрѣсва, водата не придобива нѣкакви особени свойства. Човѣкъ я застава да прави и едното, и другото. Кои сж сжщественитѣ свойства на водата? Сжщественитѣ свойства на водата сж нейната способностъ да разтваря твърдитѣ тѣла, да смекчава коравитѣ и да утолява жаждата. Значи, задачата на водата въ живота е да смекчава коравото човѣшко сърдце и да овлажнява изсъхналия човѣшки умъ. Когато сипете нѣколко капки жива вода върху коравото човѣшко сърдце, то веднага ще се смекчи, ще затрепти, ще се подигне нагоре, както се подигатъ листенцата на изсъхнало цвѣте, полѣто съ вода.

Водата сжществува въ всички свѣтове, но навсѣкжде носи различни имена. Отъ който свѣтъ да иде, водата смекчава коравитѣ нѣща. Мнозина мислятъ, че богатата на живога идатъ само отъ физическия свѣтъ. — Не, физическиятъ свѣтъ носи само една трета отъ богатата, които човѣкъ търси. Физическиятъ свѣтъ може да се уподоби на фабрика, която прави шишета, гърнета отъ стъкло, отъ порцеланъ. Колкото хубави да сж, тѣ представятъ благо, което не може да задоволи човѣка напълно. Колко ще го ползува празното шише? Обаче, като влѣзе въ духовния свѣтъ, човѣкъ ще напълни шишето съ нѣ-

какво съдържание. Така напълнено, шишето придобива смисълъ. Съ това шише човѣкъ влиза въ умствения свѣтъ и опитва съдържанието му. Значи, въ умствения свѣтъ човѣкъ провѣрява идеитѣ. Щомъ съдържанието на шишето се изпразни, отново го изпращатъ въ фабрицитѣ да се напълни.

Когато хората се запитватъ, какво нѣщо е смъртъта и какво — раждането, ние отговаряме: Смъртъта не е нищо друго, освенъ празнене на шишета, а раждането — пълнене на тия шишета. При всѣко раждане човѣкъ носи съ себе си ново съдържание. Щомъ шишето се пълни и празни, т. е. щомъ човѣкъ се ражда и умира, все има нѣкакъвъ смисълъ въ тия процеси. Когато домакинята напълни едно шише съ зехтинъ, тя знае, защо трѣбва да го пълни. И като го изпразва, тя пакъ знае, защо прави това. Трѣбва ли шишето да се запитва, защо го пълнятъ и празнятъ? Щомъ сж го напълнили, непременно ще го изпразнятъ. То не може да остане всѣкога пълно. Шише, което не се пълни и празни, е безпредметно. Домакинята го изхвърля навънъ. Сжщото се отнася и за човѣка. Докато не се пълни и празни, човѣкъ не може да живѣе. Ако приема Божественото знание, безъ да го предава навънъ, човѣкъ самъ приготвя условия за своята смъртъ. Единъ отъ законитѣ на Божествения свѣтъ гласи: човѣкъ е длъженъ да дава отъ богатата, които приема, и на другитѣ. Следъ като задържи за себе си толко-

ва, колкото му е нужно, останалата частъ, колкото малка да е, той трѣбва да я даде на своитѣ ближни. Задържи ли всичко за себе си, той приготвя условия за собствената си смъртъ. Тѣй щото, кажемъ ли, че човѣкъ трѣбва да живѣе безкористно, ние подразбираме спазването на този законъ. Всѣко нѣщо, което Богъ е вложилъ въ човѣка, трѣбва да излѣзе навънъ, да се употреби за благо на самия човѣкъ, както и за благо на неговитѣ ближни. Не постѣпва ли така, той изгражда своето нещастие, своята смъртъ. Върху тия отношения, именно, се съграждатъ редъ философски учения, теории, системи. Една отъ тия теории е теорията за кармата.

Какво представя кармата? Каквито обяснения да се дѣватъ за кармата, тѣ нищо не допринасятъ за благо на човѣка. Кармата не обяснява фактитѣ и явленията въ живота, но само ги констатира. Запримѣръ, нѣкой взима отъ приятеля си една голѣма сума на заемъ и обещава, че следъ две години ще ги върне. Още като обещава, той не говори истината. Не само че следъ две години не може да ги върне, но и до края на живота си не ги връща. Като е услужилъ, приятелътъ му се е лишилъ отъ едно необходимо условие за своя животъ, вследствие на което изпада въ голѣми лишения и затруднения. Не се минава много време, по силата на кармическия законъ, онзи, който е взелъ тия пари на заемъ и не ги е върналъ, ще се намѣри въ

сжщото затруднение. Той самъ ще се чуди, отде му е дошло това затруднение. Който признава закона на кармата, ще разбере, че и той нѣкога е постѣпилъ по сжщия начинъ. За да излѣзе отъ трудното положение, въ което е изпадналъ, той трѣбва да изправи погрѣшката си. Кармата изключва всѣкакво изпълнение на обещанията. Който иска да избѣгне закона на кармата, той трѣбва да е внимателенъ въ обещанията си. Обещае ли нѣщо, той трѣбва да го изпълни. Не може ли да го изпълни, по-добре да не обещава. Нѣкой казва: Азъ ще бжда добъръ. — Ако днесъ не си добъръ, никога не можешъ да станешъ добъръ. — Азъ ще изправя живота си. — Кога? — Въ бждеще. — Ако днесъ, когато се намиращъ подъ благодатнитѣ лъчи на слънцето, подъ благодатъта на Бога, ти не можешъ да изправишъ живота си, въ бждеще още повече нѣма да го изправишъ. Въ стлагането на нѣщата нѣма никаква наука, никаква философия. Отлагането представя философия на празнитѣ гърнета. — Ама азъ съмъ лошъ човѣкъ. — Дали си лошъ или добъръ, това не е важно. Отъ тебе се иска да изправишъ отношенията си къмъ Бога, къмъ своя ближень, къмъ себе си. Божественото въ тебе ще те сѣди, а не хората. Следователно, ти трѣбва да спазвашъ Божественитѣ закони, да не ги нарушавашъ. Нарушишъ ли ги, ти изгубвашъ своя миръ, своето здраве, своитѣ дарби и способности.

Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да изправя живота си и да изпълнява волята Божия. Обаче, да изпълнишъ волята Божия, това не значи, да ти се дадатъ всички материални блага, да те осигурятъ. Да имашъ всички материални блага на разположение, това още не значи, че ти си разрешилъ задачите на живота. Всѣко благо има смисълъ до толкова, доколкото човѣкъ може да го използва разумно. Какво ще се ползува бръмбарътъ, ако го поставите да живѣе въ свѣтла, голѣма стая? Каквато стая да му се даде, бръмбарътъ не може да я използва, и пакъ бръмбаръ ще си остане. Сщото може да се каже и за човѣка. Каквито блага да му се дадатъ, ако той не е готовъ за тяхъ, тѣ ще останатъ неизползувани. Смисълътъ на живота не седи въ материалнитѣ блага. Външнитѣ условия не съдържатъ живота. Животътъ носи всички блага въ себе си. Той е подобенъ на туристъ, който носи всички блага въ раницата си. Туристътъ знае, че ако не носи богатата си въ своята раница, ще остане гладенъ. Въ гората, на планината, дето отива, нѣма нищо за ядене. Искатъ ли да яде, да подкрепи силитѣ си, туристътъ трѣбва да слѣзе въ долината, при богатата на живота, и, като напълни раницата си, отново да се качи на високия планински връхъ.

Човѣкъ трѣбва да има правилни разбирания за живота, да различава обикновения отъ възвишения животъ. Да водите чистъ и

светъ животъ, това значи, да имате правилни, съвършени отношения къмъ всички живи същества. Да бжде човѣкъ съвършенъ, това значи, между Бога и неговата душа да съществува пълна хармония. Тази хармония се поддържа отъ три велики сили въ свѣта: отъ любовта, отъ мъдростта и отъ истината. Любовта е достъпна за всички, но не може да се изясни. Тя регулира външнитѣ и вътрешнитѣ отношения на човѣка. Мъдростта пъкъ иде въ услуга на любовта. Тя обработва всички нѣща, съ които любовта си е служила, и ги поставя на тѣхнитѣ мѣста въ време и пространство. Истината опредѣля вътрешнитѣ стремежи на човѣка, като му показва, какво трѣбва да реализира. Има съществени постижения, но има и несъществени. Когато постигне нѣщо несъществено, човѣкъ изгубва своята вътрешна свобода и своя вътрешенъ миръ. Реално е само това, което човѣкъ се стреми да постигне, но не може да го постигне. Да ядешъ, безъ да се наядешъ напълно, това значи, да живѣешъ. Да ядешъ и да се наядашъ напълно, това значи, да приготвяшъ условия за смъртта си. Да постигне човѣкъ нѣщо, това значи, да направи връзка съ Първата Причина на нѣщата. Да се свърже човѣкъ съ Първата Причина, това не значи, че напълно е разбралъ нейнитѣ прояви. Достатъчно е човѣкъ да върви напредъ, а въпросътъ за разбиране и познаване на Божественото е въпросъ на бжде-

щето. Човѣкъ трѣбва да е доволенъ отъ най-малкото постижение. То е необходимо като стимулъ въ живота му, да върви напредъ. Който разбира смисъла на малкитѣ величини, той ще разбере смисъла и на голѣмитѣ. Който може да използва едно житно зрънце разумно, той ще използва и многото житни зърна. И най-малката мисль може да избави човѣка отъ едно голѣмо нещастие.

Като не разбиратъ законитѣ на живота, хората се запитватъ, защо страдатъ. — Човѣкъ страда, за да намѣри щастието. Човѣкъ умира, за да намѣри живота. Човѣкъ е невежа, за да придобие знание. — Защо хората мразятъ? — За да намѣрятъ любовта. — Защо лъжатъ? — За да намѣрятъ истината. — Защо хората сж недоволни? — За да намѣрятъ доволството. Следователно, за да дойде до положителното въ живота, човѣкъ неизбежно ще мине презъ отрицателното. Колкото да се пази, човѣкъ все ще мине презъ закона на контраститѣ: ако единъ моментъ е щастливъ, на другия ще бжде нещастенъ. Този законъ има отношение не само къмъ отдѣлния човѣкъ, но и къмъ всички хора на земята. Той е законъ на единство и законъ на общность. Запримѣрь, ако тукъ нѣкжде нѣкой човѣкъ е боленъ, на противоположния полюсъ на земята нѣкой се радва на голѣмо здраве; ако тукъ нѣкой е богатъ, другаде нѣкжде нѣкой е сиромыхъ; ако тукъ нѣкой е ученъ, другаде нѣкой живѣе въ пълно невежество. Следова-

телно, при каквото тежко положение да се намира, човѣкъ все има възможность да излѣзе отъ това положение, но трѣбва да знае, какъ да мине отъ единия полюсъ на живота въ другия. Като минава презъ мъчнотии и трудности, човѣкъ влиза въ ретортата на живота, дето се подлага на действието на киселини, на основи, на огъвания, на масажи. Като мине презъ тия изпитания, като мине презъ огъня на живота, човѣкъ излиза чистъ, обновенъ и отива на другата страна на живота, дето цари радостъ и свѣтлина, просторъ и свобода.

Христосъ казва на едно мѣсто, че е дошълъ на земята да запали огънь. За да се запали този огънь, нужно е огнище, горителенъ материалъ и мѣхъ, който да раздухва огъня. — Кой ще бѣде горителниятъ материалъ? — Нечиститѣ гърнета. Христовитѣ последователи, които минаха презъ голѣми гонения, бѣха нечисти гърнета. Тѣ трѣбваше да минатъ презъ огънь, да се очистятъ, да се обновятъ и така да влѣзатъ въ новия животъ. Такова е положението на всички съвременни хора. Материята, отъ която сж направени тѣхнитѣ гърнета, е чиста, но отъ дългото стоене на открито, тя е прашасала. Тѣ трѣбва да се очистятъ отъ наслоения върху тѣхъ прахъ. Като е дошълъ на земята, въпрѣки желанието си, човѣкъ е изложенъ на оцапване. Човѣкъ постоянно се цапа отъ своитѣ мисли, чувства и действия, както и отъ храната, която употребѣ-

бява, затова трѣбва постоянно да се чисти. Чрезъ хлѣба, чрезъ храната човѣкъ възприема онова, което фурнаджията или търговецътъ е вложилъ. Праведниятъ и здравъ фурнаджия внася нѣщо хубаво въ човѣка. Гръшникътъ ще внесе нѣщо болезнено въ своитѣ клиенти. Идеитѣ и свѣтлитѣ мисли влизатъ въ ума на човѣка чрезъ докосване на нѣкое свѣтло сѣщество до неговия умъ. Безъ докосване нищо не става. Милиони слънчеви лъчи трѣбва да се докоснатъ до плода, за да урѣе. При това, всѣки лъчъ предава на плода нѣщо специфично. Милиони разумни сѣщества сѣ докоснали до човѣшката душа, за да ѝ предадатъ това, което тя днесъ съдържа. И още милиони сѣщества трѣбва да се докоснатъ до човѣшката душа, за да предадатъ онова, което ще ѝ бѣде нужно за далечнитѣ времена и епохи. Затова е казано въ Писанието, че никой не живѣе за себе си.

Сега, какви сѣ вашитѣ възгледи за живота, за човѣшката душа, това не е важно. Ако знанието, добротата, силата, свободата и богатството на човѣка представятъ здрава основа, на която той може да се държи при всички условия на живота, тѣ сѣ онази основна валута, която се приема въ всички държави. Не се ли приема навсѣкжде, тази валута не може да бѣде основа на живота му. Когато влиза въ общество на учени, на добри хора, човѣкъ трѣбва да има

такава обхода, заради която да бжде приетъ. Не знае ли, какъ да се обхожда съ тѣхъ, тѣ веднага ще го изпратятъ навънъ. Когато минава презъ широка врата, човѣкъ ще върви свободно, безъ никакви ограничения. Минава ли презъ тѣсенъ проходъ, той ще се огъне на една, на друга страна, да излѣзе на другия край неповѣденъ.

Какво представя широкиятъ пѣтъ? Кой може да минава презъ този пѣтъ? Широкиятъ пѣтъ е за мждрецитѣ, за великитѣ аденти въ свѣта. За грѣшниците, за слабитѣ е тѣсниятъ пѣтъ. — Защо е така? — Защото, ако слабиятъ, грѣшниятъ прави погрѣшки, той още повече ще се оплете и не може да се оправи. Обаче, когато учениятъ, светиятъ човѣкъ прави погрѣшки, той самъ ги изправя. Ако синътъ е глупавъ, а бащата уменъ, последниятъ трѣбва да предпазва сина си отъ погрѣшки. Той не грѣбва да му дава условия да грѣши. Ако синътъ обича да пие, бащата не трѣбва да му дава пари, да задоволява желанието му за пиене. Въ такъвъ случай за предпочитане е този синъ да стане работникъ, да впрегне енергиитѣ си на работа, отколкото да отиде въ странство да учи, да даде възможность на своята слабостъ да се развива. На пиянъ човѣкъ пари въ ржцетѣ не давай.

Днесъ мнозина търсятъ лесния пѣтъ. Тѣ искатъ съ малко трудъ голѣми постижения и се оплакватъ, че имъ е дадена много работа.

Докато човѣкъ не познае себе си, не знае, какви възможности и сили се криятъ въ него, той все ще се намира подъ опеката на разумната природа. Тя ще го тури на такава работа, чрезъ която да се опита и познае. Само разумниятъ човѣкъ е измѣрилъ силитѣ и способноститѣ си и знае, съ какво разполага. Този човѣкъ има будно съзнание. Той живѣе не само съ външно, но и съ вътрешно съзнание. Рече ли нѣкой да преувеличи способноститѣ си, Божественото съзнание веднага му представя хора, които разполагатъ съ по-голѣми способности и дарби отъ неговитѣ. То има предъ видъ да го застави да гледа правилно на нѣщата. Божественото съзнание съпоставя фактитѣ. Ще каже нѣкой, че върши волята Божия. — И това може да се провѣри лесно. Който върши волята Божия, той носи свѣтлина и за себе си, и за другитѣ. Не върши ли волята Божия, той самъ живѣе въ тъмнина. Когато Божественото Начало въ хората е взело надмощие надъ човѣшкото, тѣ свѣтятъ еднакво, и свѣтлината имъ се прелива отъ единъ въ другъ. Това подразбира равенство между хората. Тѣ сж равни по прояви на любовта, на мъдростта и на истината. Щомъ хората престанатъ да живѣятъ по законитѣ на любовта, на мъдростта и на истината, равенството между тѣхъ се нарушава, и тѣ започватъ да живѣятъ въ неравенството. Спазвайте законитѣ на Великия животъ, спазвайте законитѣ на хармоничнитѣ

отношения, за да се движите въ равенството на живота.

— Божията Любовь носи пълния животъ.

х

48. Лекция отъ Учителя, държана на
24 юлий, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Постоянни и преходни нѣща. Козметика

Размишление.

Ще прочета 108. Псаломъ и втора глава отъ Посланието къмъ Ефесянитѣ.

„Вие, които нѣкога си бѣхте далечъ, станехте близо чрезъ кръвта Христова“. Думитѣ „чрезъ кръвта Христова“ се превеждатъ съ думитѣ „чрезъ учението Христово“.

Въ религиозния животъ на хората сжществува известна козметика, каквато сжществува въ физическия имъ животъ. Козметиката е остатъкъ отъ миналото, отъ далечнитѣ времена, когато хората се намирали въ първобитно състояние. Козметиката не е достояние само на хората, главно на женитѣ, но и на животнитѣ, на птицитѣ. Жената ще направи коситѣ си, ще се парфюмира, ще тури червило и пудра на лицето си, а птицата ще намаже крилцата си, ще ги разпери. Сжществено нѣщо ли е козметиката? Не, тя е нѣщо, което лесно се губи. Тя не придава нищо особено на човѣка. Достатъчно е човѣкъ единъ-два пѣти да измие лицето си, за да изчезне всѣкаква козметика. Всѣко нѣщо, което се придобива и губи, не е сжществено. Въ този смисълъ, и козметиката не е сжществено нѣщо.

Защо човѣкъ се спира върху несжественитѣ нѣща? — Защото нѣма възможност да придобие вътрешна красота. Следователно, когато човѣкъ не може да се домогне до вътрешната наука за живота, която го прави вътрешно красивъ, той се ползува отъ външнитѣ придобивки на науката, които могат да го направятъ външно красивъ. Докато дойдатъ до вътрешната красота, хората прибѣгватъ къмъ сръдства, които могат да ги направятъ външно красиви. Кои прибѣгватъ до външна козметика? — Децата. Само децата си служатъ съ козметични сръдства. Що се отнася до възрастнитѣ и старитѣ, въпросъ не става за козметика. Който е миналъ периода на детството си, той не мисли вече за външна козметика. Когато децата прибѣгватъ къмъ външна козметика, това е естествено за тѣхното развитие. Обаче, ако възрастниятъ и стариятъ мислятъ за своята външна красота, тѣ сами се натъкватъ на противоречия. Противоречията въ живота се раждатъ всѣкога, когато човѣкъ не поставя нѣщата на тѣхнитѣ мѣста. За детето е естествено да върши детински работи; за възрастния — да върши нѣща, които отговарятъ на възрастта му. Влѣзе ли въ Божествения пѣтъ, човѣкъ трѣбва правилно да разбира вътрешнитѣ прояви на природата.

Приодата има свой езикъ, въ който всѣка буква дума и мисълъ сж поставени точно на мѣстото си. Като знаете това, вие не можете да имате различни мнения за явле-

нията ѝ. Разглеждате ли едно явление, вие ще имате за него точно определено разбиране. Яденето въ природата е сжщо на мѣсто. Докато живѣе, човѣкъ трѣбва да яде, но умѣрено; като приеме 15—20 хапки, той трѣбва да спре. Не спази ли този законъ, човѣкъ дохожда до пресищане, косто се отразява вредно върху организъма. Приролата е щедра, но разумна и вискателна. Като срещне нѣкой лакомъ човѣкъ, тя заповѣдва да му дадатъ всичко въ изобилие, да се задоволи. Всѣко нѣщо има своя тежестъ, което нѣкога ще се отрази върху организъма. Следователно, като даде на човѣка повсиче отколкото може да носи, съ това природата го наказва. Тя не прави това нарочно, съ цель да измъчва човѣка, но го учи, показва му, какъ трѣбва да живѣе. Когато се казва, че човѣкъ не трѣбва да има много желанія, това подразбира освобождаването му отъ тежеститѣ на живота. Не спазва ли този законъ, безъ да иска, природата го мачка. Сжщиятъ законъ може да се формулира по следния начинъ: Не желай това, което може да те смачка. Когато природата мачка нѣкого, той казва: Нищо не искамъ, нищо не ми трѣбва. — Това е крайностъ. Като погладува нѣколко деня, той казва: Гладенъ съмъ, дайте ми малко хлѣбецъ. Азъ се задоволявамъ съ малко. Другъ пъкъ ще каже, че иска много хлѣбъ. Колко малко иска единиятъ и колко много другиятъ, това сж неопредѣлени величини. Малкото и многото е въ зависимостъ отъ това, колко може човѣкъ да носи, Ако по-

си по-малко, отколкото може. човѣкъ запазва енергиитѣ си. Ако носи повече, отколкото сж възможноститѣ му, човѣкъ губи енергиитѣ си. Въ първия случай човѣкъ печели, а въ втория — губи. но и въ двата случая се получаватъ два крайни резултата. Когато чувате нѣкой да казва. че нищо не иска отъ живота, ще знаете. че неговитѣ чувства сж накърнени. Когато казва. че много иска, той е въ възходящо състояние на чувствата си. Въ първия случай човѣкъ страда, а въ втория — се радва.

Като ученици, вие трѣбва да имате ясна представа за скърбитѣ и за радоститѣ. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ неизбежно ще страда и ще се радва. Ако знае смисъла на радоститѣ и страданията, той ще се радва и въ двата случая. Законъ е: когато единъ страда. другъ нѣкой се радва; когато единъ се радва. другъ нѣкой страда. Запримѣръ, радостта на господаря е скръбъ на слугата. Последниятъ се е облѣкълъ добре и се готви да отиде на разходка. Господарътъ го извиква, иска да му донесе чиста, прѣсна вода отъ близкия изворъ. Слугата взима стомнитѣ и отива за вода, но презъ цѣлия нѣтъ роптае. недоволенъ е. че разходката му се развалила. Господарътъ пъкъ съ нетърпение и съ радостъ го очаква да му донесе чиста, изворна вода. Значи. недоволството на слугата е доволство на господаря. Ето защо. когато страдате. знайте, че въ този моментъ другъ нѣкой се радва. Когато се рачвате, въ сжщия моментъ нѣкой страда. При

това положение радоститѣ и страданията сж на мѣстото си. Обаче, ако човѣкъ мисли, че радоститѣ и скърбитѣ му сж само за него, той е на кривъ пѣтъ. Докато не схванете отношението между вашитѣ радости и скърби и тия на вашитѣ ближни, вие нѣмате дѣлъ въ общитѣ блага на човѣчеството. Това е законъ за физическия свѣтъ. Влѣзе ли човѣкъ въ Божествения свѣтъ, тамъ законътъ е обратенъ. Въ Божествения свѣтъ радостта на едного е радостъ на всички; скръбта на едного е скръбъ на всички. Законитѣ на физическия свѣтъ сж точно обратни на законитѣ въ Божествения свѣтъ. Защо е така днесъ не може да се обясни. Има нѣща, които, колкото и да се обясняватъ, все необяснени ще останатъ. Има нѣща, за които човѣкъ не трѣбва да пита. Ако пита, нѣма да получи никакъвъ отговоръ. При известни условия на живота човѣкъ може да пита, защо нѣщата ставатъ така, а не иначе. При известни условия обаче той не трѣбва да пита.

Представете си че хващатъ единъ човѣкъ за врата и го потопяватъ въ водата. Може ли той да пита, защо го потопяватъ въ водата? Докато е въ водата нищо друго не му остава, освенъ да рита и да се брани. Щомъ излѣзе отъ водата, той е свободенъ вече да пита, защо го потопиха въ водата. Ако бѣше си отворилъ устата още въ водата да пита, защо го потопяватъ, смъртъ го очакваше. Значи, има известни страдания, които човѣкъ трѣбва да носи, безъ да пита, защо идатъ. Щомъ не пита

нищо, това показва, че той е подъ водата и не трѣбва да отваря устата си. Докато е въ водата, човѣкъ има право да рита, да прави движения да се освободи, но презъ всичкото време трѣбва да мълчи. Лесно е да се каже, че човѣкъ трѣбва да носи страданията си, но важно е да знае какъ да ги носи. Страданието не е нищо друго освенъ малко дете, което носещъ на гърба си, докато порасне. Щомъ порасне, ти ще го свалишъ отъ гърба си и ще го оставишъ на земята, свободно да се движи. Като израсне и стане на 21 година, ще ходишъ рамо до рамо съ него, ще се разговаряте приятелски. Като се уморишъ, ще се качишъ на гърба му, да те носи. Както ти си носилъ страданието на гърба си така и то ще те носи. Като те носи на гърба си, ще те учи, ще ти обяснява, защо идатъ страданията въ свѣта.

Сега, като говоря за страданието, азъ си служа съ фигуративенъ езикъ съ езика на природата. Тази промѣна въ отношението на човѣка къмъ страданието се обяснява съ превръщането на страданието въ радостъ. На физическия свѣтъ, както страданието се превръща въ радостъ, така и радостта — въ страдание. Това показва, че физическиятъ животъ се движи между полюси. Природата поставя човѣка ту въ единия, ту въ другия полюсъ, вследствие на което човѣкъ самъ не може да смѣни положението си. Този, Който е поставилъ човѣка на известно положение, Той

самъ ще го смѣни. Ако човѣкъ самъ е създакъ положението си, самъ може и да го отмѣни. Обаче, ако другъ нѣкой го е поставилъ на известно положение, колкото да е недоволенъ. ще чака, докато дойде времето да го смѣнятъ. Има страдания, на които човѣкъ самъ може да си помогне. Има страдания, на които другъ нѣкой човѣкъ може да му помогне. Запримѣрь, ако нѣкой счупи ржката или крака си. той самъ не може да си помогне. Трѣбва да дойде нѣкой лѣкаръ отвънъ. да намѣсти счупената ржка или кракъ. Щомъ се намѣрятъ въ мжчнотии и страдания, хората казватъ: Човѣкъ трѣбва да бжде търпеливъ. — Кой може да търпи?—Само разумниятъ човѣкъ понася всичко съ търпение. И презъ най-трънливи пжтища да минава, разумниятъ човѣкъ остава незасегнатъ. Трънетъ, т. е. страданията го познаватъ и не одиратъ кожата му. Той минава и заминава край тѣхъ. безъ никаква повреда. Нетърпеливиятъ човѣкъ е подобенъ на електрически волтажъ, отъ който постоянно се отдѣлятъ искри. които създаватъ неразположение на духа. Искате ли да се справите съ единъ нетърпеливъ човѣкъ, вие трѣбва да дадете нѣщо отъ себе си, съ което да уравновесите енергиитѣ на организъма му. Докато не смекчатъ характеритѣ си, тѣ не могатъ едни други да се търпятъ. За да се търпятъ, хората трѣбва да бждатъ на известно разстояние единъ отъ другъ. Хора, които сж дисхармонично раз-

положени помежду си, никога не трѣбва да спятъ на едно легло.

И тъй, за да се справи съ мжнотиитѣ и противоречията въ живота си, човѣкъ трѣбва да следва Божествения пѣтъ. За тази цель той трѣбва да бжде разуменъ. да изучава първичния животъ. За да се домогне до първичния животъ, човѣкъ трѣбва да изучава своя характеръ, както и характера на ближнитѣ си. Докато не се познава. човѣкъ има крива представа за себе си. Той мисли. че е много добъръ или много лошъ човѣкъ. Когато въ него се проявява красивото и възвишеното. той се чувствува добъръ. Щомъ се прояви низшето начало въ него. той казва за себе си, че е лошъ човѣкъ. Въ единия и въ другия случай въ човѣка се изявяватъ редъ сили, на които той трѣбва да бжде господаръ.

Като ученици, вие трѣбва да се занимавате съ Божествената наука, която дава абсолютна представа за всички нѣща. Безъ тази наука човѣкъ живѣе въ относителността на нѣщата. Тази е причината, поради която за едно и сѣщо нѣщо хората иматъ нѣколко мнения. Запримѣръ, за единъ и сѣщъ човѣкъ едни казватъ, че е добъръ, други казватъ. че е лошъ. За обикновения човѣкъ вжглеродниятъ двуокисъ е вреденъ, задушливъ газъ. За растенията, обаче, сѣщиятъ газъ е полезенъ. Тѣ се хранятъ съ него. Ако адептътъ, който познава законитѣ на Божествения свѣтъ, попадне въ атмосфера, пълна съ вжглероденъ двуокисъ,

той веднага се превръща въ растение, поглъща въглеродния двуокисъ. усвоява го като храна, и следъ това отново става човѣкъ. За адепта и лошото е добро. Ако човѣкъ не може да излѣзе отъ човѣшкото царство и да влѣзе въ растителното. да използва благоприятнитѣ условия за растенията и отново да се върне въ положението на човѣкъ, той нѣма никаква наука въ себе си. Каква наука е тази, съ която човѣкъ не може да се справи съ болеститѣ си? Нѣкой човѣкъ заболѣе, краката му отслабнатъ, и той не може да излѣзе вѣнъ отъ стаята си, да си донесе вода. Той се моли день, два, три. да дойде нѣкой да му донесе вода, но никой не се явява. Болниятъ се чуди защо не получава отговоръ на молитвата си. Той не се вглежда въ положението си, не разбира, че е получилъ отговоръ на молитвата си. Отговорътъ седи въ това, че краката му сж развързани вече, и той може самъ да си послужи. Онзи, на когото той разчита да дойде отвънъ и да му донесе вода, е вътре въ него. Той трѣбва да вземе стомничката и самъ да си донесе вода. Болниятъ изпада въ противоречие. защо не е получилъ отговоръ на молитвата си. Това противоречие се дължи на неговото криво разбиране. Той очаква да получи отговоръ на молитвата си точно така, както си е намислилъ. Той очаква да дойде нѣкой човѣкъ отвънъ, въ видъ на ангелъ, изпратенъ отъ небето, да отвори стаята и да му донесе вода. Болниятъ трѣбва да благодари, че молитвата му е приета, че кра-

ката му позволяватъ самъ да си послужи. Ангелътъ, на когото разчита, е вътре въ него. За Бога всичко е възможно. Той може да изпраги не само единъ а нѣколко ангели даже да ви помогнатъ. но човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да не заставя Бога да прави нѣща, които не влизатъ въ порядъка на природата. Въ ума и въ сърдцето си човѣкъ си поставя такива нѣща които измѣнятъ цѣлия редъ на природата. Нѣкой казва: Азъ имамъ толкова силна мисль, че като се помоля, вѣрвамъ, молитвата ми да се чуе. Съ силата на мисльта си азъ мога да спра движението на земята. — Какво ще стане съ хората, като спрешъ движението на земята? — Да става, каквото ще, това не ме интересува. Този човѣкъ иска да се задоволи, да докаже, че неговата молитва се е чула, а какви ще бждатъ резултатитѣ по-нататкъ, той не се интересува. Земята все ще спре своето движение, но не отъ човѣшката мисль. За да спре движението на земята човѣкъ трѣбва да знае, какво е представляла тя първоначално и какво представи днесъ. Сжщевременно той трѣбва да знае, презъ какви фази е минала земята.

Разумность се иска отъ човѣка, да мисли право, а не да дохожда до крайни идеи и заключения. Като се намѣри въ нѣкакво затруднение, за свое оправдание той казва: Азъ така разбрахъ. Не е важно, какво разбира човѣкъ; важно е да мисли право. Апостолъ Павелъ казва: „Като бѣхъ младенецъ, ми-

слѣхъ по младенчески. Като станяхъ възрастень, друояче мисля“. Следователно, като се произнася върху нѣщата, човѣкъ трѣбва да бжде искренъ въ себе си, да знае, като дете ли мисли, като възрастень или като старъ като мждрецъ. Той никога не трѣбва да настоява на своето убеждение което всѣки день търпи промѣни. Само Божията мисль е абсолютна и неизмѣнна. Обаче човѣшката мисль е относителна, тя предстои на промѣни.

Тѣи щото, пита ли ви нѣкои дали сте добъръ човѣкъ, кажеге: Днесъ съмъ добъръ; какъ ще се проявя въ бждеще не зная. Това значи: работата, която свършихъ днесъ, е добра. Започвамъ нова работа която ще поставя на своето мѣсто. Втората работа ще бжде по-добра отъ първата; третата — по-добра отъ втората и т. н. Така ще излагамъ своитѣ работи една следъ друга, докато всички хора ги удобрягъ. Ако първата изложба не излѣзе сполучлива, ще направя втора трета четвърта. Всѣки човѣкъ трѣбва да прави редъ изложби, да покаже на хората че носи изкуство въ себе си. Следователно, за да се произнесете за даденъ човѣкъ гледайте, какви сж проявитѣ му всѣки моментъ на неговия животъ. Той може да е моралень човѣкъ но какво се ползува отъ своя моралъ ако не е готовъ въ даденъ моментъ да направи една услуга? Човѣкъ се опредѣля отъ проявитѣ на своя животъ, а не отъ това, което не може да прояви. Истински човѣкъ е онзи, който може да схва-

не нуждитъ на своя ближенъ въ даденъ моментъ и веднага да му се притече на помощъ.

Днесъ хората сж изгубили довѣрие единъ на другъ, вследствие на което се въздържатъ да си помагатъ. Тѣ сж изопачили своя животъ, изгубили сж ония естествени отношения помежду си, оная естествена обхода. Срѣщате единъ човѣкъ и казвате, че не ви харесва. Защо не ви харесва? Защото мигалъ лошо. Този човѣкъ е изгубилъ онзи правиленъ ритъмъ, по който отваря и затваря очитѣ си. Да мига човѣкъ правилно, това не значи, бързо да отваря и затваря очитѣ си. Най-кжсиятъ периодъ въ природата наричаме мигъ. Съ този мигъ, съ тази мѣрка ние опредѣляме нѣщата, като имъ даваме съответна стойностъ. Мигането, мигътъ е тактъ, музикална мѣрка въ живота. Ако мисълта на човѣка е права, и мигането му ще бжде правилно, ритмично. Ако мисълта му не е права, и мигането нѣма да бжде правилно. Когато чувствата и постжпкитѣ на човѣка не сж прави, и мигането не е правилно. Следователно, когато мислитѣ, чувствата и постжпкитѣ на човѣка сж прави, и мигането е правилно. Като погледнете очитѣ на този човѣкъ, приятно ви е да гледате: отъ очитѣ му излиза мека, приятна свѣтлина. Не само въ мигането, но и въ отварянето и затварянето на устата, въ всички движения трѣбва да има известна правилностъ. Изобщо, правилността

въ движенията е въ зависимостъ отъ правата мисль.

Като изучавате чъртитѣ на човѣшкото лице, спрете се върху формата на устата. Когато устата на човѣка е приела форма на права линия, това показва, че той е работилъ усилено върху волята си, вследствие на което е придобилъ голѣма твърдостъ. Казватъ за нѣкого: Този човѣкъ е много твърдъ. — Той е много твърдъ, но въ чувствата си е фалиралъ, обеднѣлъ. Устата на човѣка трѣбва да образува красиво огъната линия, да не бжде нито много отворена, нито много затворена. Устнитѣ му трѣбва да бждатъ слабо допрѣни, за да могатъ соковетѣ на живота постоянно да прииждатъ. Освенъ това, устнитѣ трѣбва да иматъ известна червенина, признакъ на чиста кръвъ. Придобиятъ ли синь цвѣтъ, това е признакъ на нечиста, венозна кръвъ. Отъ формата на устата, отъ цвѣта на устнитѣ зависи и състоянието на сърдцето и на чувствата въ човѣка. Когато формата на устата и цвѣтътъ на устнитѣ сж нормални, тѣ отговарятъ на естественитѣ мѣрки въ природата. Безъ да разбира тия мѣрки, като види такава уста, човѣкъ изпитва нѣщо приятно въ себе си.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ има задача да пресъздаде себе си, да извае своето тѣло, да го направи съвършено. Казвате: Човѣкъ трѣбва да има чисто сърдце. Чистото сърдце е като чистата вода. Който има чисто сърдце, той вѣрва на всичко. Като се казва, че

човѣкъ трѣбва да стане като дете, това подразбира да има сърдце чисто като на детето, да вѣрва въ всичко. Да има човѣкъ чисто сърдце, това значи, да се намира въ здравословно състояние на своя организъмъ. За предпочитане е човѣкъ да бжде лъганъ, но да има вжтрешенъ миръ, отколкото да не вѣрва на никого и да бжде постоянно смутенъ и разгревоженъ. Когато лъжатъ, той всѣкога печсли. Когато праведниятъ се лъже той трупa капитали въ своята банка. Ако нѣкои го излъже и вземе отъ него хиляда лева, отъ друга страна той ще получи повече отъ това което е далъ.

Чистото сърдце е изворъ: колкото повече дава толкова повече изтича отъ него. Давай, за да получаващъ Този законъ се отнася само за чиститѣ сърдца. За нечиститѣ сърдца той не работи. Въ хора съ чисти сърдца канализацията никога не се запушва. Въ хора съ нечисти сърдца канализацията е вече запушена, вследствие на което тукъ-тамъ е пропукана. За да избѣгнагъ пакоститѣ, които тя може да причини на човѣка, непременно трѣбва да се изправи. Когато се напѣква на своитѣ дефекти човѣкъ не трѣбва да се стѣснява, но да прояви готовностъ да се изправи. Докато не се изправи, той не може да се докосне до нѣкое свѣтло, съвършено сжщество. Разумнитѣ, напреднали сжщества сж много снизходителни къмъ хората. Като видятъ, че нѣкой обикновенъ човѣкъ се отправя къмъ тѣхъ, тѣ се усмихватъ и определятъ степенъта на неговото развитие. Следъ

това му посочватъ, кжде какво му липсва и какъ може да се изправи. Не само това, но тѣ всѣкога му се притичатъ на помощъ. Тѣ помагатъ на човѣка незабелязано като че той самъ прави всичко. Разумнитѣ същества сж най-добритѣ приятели на човѣка. Тѣ го познаватъ такъвъ какъвто е въ действителность. Тѣ знаятъ за него това което той не подозира даже.

Мнозина не успѣватъ въ живота си защото искатъ да знаятъ всичко. Има нѣща които човѣкъ трѣбва да знае, но има нѣща които не трѣбва да знае. За всѣки даденъ случай, човѣкъ трѣбва да знае за себе си добъръ ли е или лошъ, добро ли прави или зло. И като знае това той трѣбва да се радва да е доволенъ че знае нѣщо за себе си. Това не значи, че той трѣбва да се радва на лошото въ себе си, но да се радва, когато вижда погрѣшката си, когато различава доброто отъ злото и може да се изправи. Като вижда погрѣшкитѣ си човѣкъ може да се изправи. Докаю не ги е видѣлъ още никакво изправяне не може да стане. Въ човѣка има нѣщо, което само вижда погрѣшкитѣ. Това е Божественото начало въ него. Вслушва ли се човѣкъ въ този гласъ, той има вече условия да не грѣши. Ако пъкъ е сгрѣшилъ той има условия да се изправи. Божественото въ човѣка е готово всѣкога да купува неговото зло, неговитѣ погрѣшки и да ги обработва, да ги превръща въ скъпоценни камъни. Що се отнася до доброто,

обаче, Божественото не се занимава съ него, т. е. доброто остава капиталъ за самия човѣкъ, да работи и да се прехранва съ него. Следователно, дойдете ли до злото, ще знаете, че то всѣкога може да се продаде, но доброто — никога. — Кой купува злото? — Мждрецитѣ, великитѣ адепти и светиитѣ. Само силниятъ може да се справя съ злото.

Като слушатъ да се говори така, мнозина ще цитиратъ стиха: „Богъ е Любовь“. Тѣ искатъ да кажатъ, че щомъ е Любовь, Богъ не трѣбва да допуща злото и страданията въ свѣта. Питамъ: При какви условия изпрати Богъ своя Синъ? Да благува ли дойде Христосъ на земята? Христосъ дойде на земята да понесе грѣховетѣ на човѣчеството, да ги купи и да ги обработи. Ако Синътъ Божи пое грѣховетѣ на човѣчеството, защо вие очаквате за себе си друго нѣщо? Съ живота си на земята, Христосъ показва пжтя, презъ който всѣки човѣкъ грѣбва да мине. На сжщото основание, иска ли човѣкъ да бжде Синъ Божи, той трѣбва да понесе грѣховетѣ на човѣчеството и да мине презъ страдания. — Само азъ ли трѣбва да страдамъ? — Не, всички хора страдатъ. Който страда съзнателно и понася страданията съ любовь, той може да се нарече Синъ Божи. Щомъ си Синъ Божи, ти ще служишъ. Служенето е първото задължение на човѣка. Който страда по необходимостъ, той е грѣшникъ.

Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ неизбежно е изложенъ на страдания. И като

Синъ Божи, и като слуга, и като грѣшникъ, той все ще страда, но като Синъ Божи, ще страда съзнателно, съ любовъ; като слуга ще страда по задължение, а като грѣшникъ — по необходимостъ. Които не разбиратъ смисъла на страданията, питатъ, не може ли безъ страдания. Безъ страдания не може. Защо страдате, не питайте. Колкото да питате, никакъвъ отговоръ нѣма да получите. Вие можете само да си изберете начинъ, по който да страдате: по закона на любовта, по закона на задължението или по закона на необходимостта. Обаче, докато сте въ водата, не питайте защо страдате. Отворите ли устата си, ще погълнете много вода и ще се удавите. Приемете страданията по закона на любовта за да изпълните великата задача на живота си и да научите много нѣща. Това ще ви даде свобода въ разбиранията и въ отношенията ви. Като страдате съзнателно, вие ще видите, че всичко, каквото се случва въ живота ви, е за ваше добро.

Сега, като ученици, вие трѣбва да излѣзете отъ вашето тѣсногърдство, да придобиете дълбочина въ разбиранията си. Като не може да излѣзе отъ известно затруднение, човѣкъ казва: Грѣшенъ съмъ, въ грѣхъ ме зачена майка ми. Това, че сте родени въ грѣхъ ни най-малко не показва, че и душата ви е грѣшна. Всѣка душа, облѣчена въ материя, има възможностъ да се огрѣши но това още не показва, че душата, сама по себе си, е грѣшна. Когато казвате „грѣшна душа“, вие изна-

сите своето човѣшко разбиране. Отъ Божествено гледище, обаче, душата е чиста, безгрѣшна. Следователно, каже ли човѣкъ за себе си, че е грѣшенъ, въ ума му трѣбва да изпъкне идеята, че нѣкъде дълбоко въ него живѣе единъ голѣмъ праведникъ. И тогава, голѣмиятъ грѣшникъ ще направи връзка съ голѣмия праведникъ въ себе си и ще му продаде половината отъ своитѣ грѣхове. Това, което става въ човѣка става и въ цѣлокупния животъ, както и въ природата. Грѣшнитѣ хора въ свѣта трѣбва да направятъ връзка съ праведнитѣ, да имъ продадатъ половината отъ своитѣ грѣхове. Така ще се уравновесятъ силитѣ въ живота. Сѣщиятъ законъ наблюдаваме и въ природата. Върху нечистия торъ растатъ чисти, красиви цвѣтя. И смучатъ сокове отъ тора, обработватъ ги и въ края на краищата отъ тѣхъ излизатъ красиви цвѣтя и доброкачествени плодове. Ето и Христосъ най-голѣмиятъ праведникъ, дойде въ свѣта да подигне грѣшнитѣ. Той направи връзка съ грѣшнитѣ, а не съ праведнитѣ.

Казватъ нѣкои, че Богъ нарежда нѣщата, както разбира и както иска. Не, Богъ, най-свободниятъ въ свѣта, никога не върши произволи. Той нарежда нѣщата споредъ великитѣ закони на Битието и на Вѣчността. Богъ никого не сѣди, обаче, влѣзе ли вътре въ човѣка и се ограничи Той започва да го съветва и му казва, кое е добро и кое не. Божественото въ човѣка постоянно му нашепва, кое

е добро и кое зло, като му казва. че като сжщество, което се движи между два полюса, трѣбва да бжде внимателенъ, да се контролира. Ако отъ човѣка се изисква себеконтролъ, колко повече това е нужно за възвишенитѣ, разумни сжщества! Всички хора говорятъ, но говорѣтъ на всички не е еднакъвъ. Колкото по-високо седи човѣкъ въ умствено и духовно отношение толкова и неговиятъ говоръ се отличава съ по-голѣма мекота и точностъ въ думитѣ. Много хора могатъ да свирятъ и да рисувагъ, но всички не свирятъ и не рисуватъ еднакво. Достатъчно е музикантътъ да вземе лжка въ ржката си и да започне да свири, за да познаете кой е майсторъ и кой — обикновенъ цигуларъ. Сжщото може да се каже и за различнитѣ художници. Обикновениятъ художникъ се различава коренно отъ великия художникъ. Всички хора могатъ да изговарятъ думата „любовъ“, но тя ще звучи различно: единъ влага поезия, ритѣмъ въ тази дума; втори я произнася така, че пробужда съзнанието на заспалитѣ за любовта сжщества. Събудите ли съзнанието на тия сжщества, тѣ веднага ще ви се притекатъ на помощъ, ще искатъ да ви услужатъ. Това значи да произнесе човѣкъ една дума на мѣсто и на време. Затова и Апостолъ Павелъ казва: „Ако говоря съ чловѣчески и ангелски езици, а любовъ нѣмамъ, нищо не съмъ.“ Любовта е Божествениятъ езикъ. Ако човѣкъ говори съ ангелски езикъ, но любовъ нѣма, той е мѣдъ, що звѣнти, и ким-

валъ, що дрънка. Който владѣе езика на любовта, само той е готовъ да буди човѣшкото съзнание. Всѣки човѣкъ трѣбва да изучава този езикъ и да си служи съ него. Който владѣе езика на любовта, като езикъ на разумната природа, той е силенъ, великъ човѣкъ. Не знае ли този езикъ, той е слабъ, хилавъ човѣкъ. Като четете Свещеното Писание по механически начинъ и цитирате различнитѣ стихове, вие си служите съ човѣшкия езикъ. Когато започнете да чувствувате смисъла на тия стихове, вие сте дошли до ангелския езикъ. Но има и другъ, на който Богъ и природата говорятъ. Той е Божествениятъ езикъ, който и вие трѣбва да изучавате. Колкото малко думи да научите, започнете да ги съчетавате, да образувате отъ тѣхъ цѣли изречения. Научите ли да ги прилагате на мѣсто и на време, вие сте влѣзли вече въ правия пжтъ на живота. Това значи, да дойде човѣкъ до новата наука, която обяснява нѣщата по вътрешенъ пжтъ.

Следователно, за да дойде до новата наука на живота, човѣкъ трѣбва да върви постепенно отъ човѣшкото къмъ ангелското и отъ ангелското къмъ Божественото. Ще кажете, че докато дойдете до Божествената наука, ще остарѣете. Оставете старостта настрана. Вие отсега нататкъ трѣбва да се подмладявате. Старостта е за мъртвитѣ хора. Само мъртвитѣ хора говорятъ за старостъ. Живитѣ хора, обаче, могатъ да говорятъ за подмладяване. Затова е казано въ Писанието: „Оставете мърт-

витѣ да погребватъ своитѣ умрѣли“. Нека мъртвитѣ се занимаватъ съ своитѣ умрѣли, какъ да ги обличатъ, какви молитви да имъ четатъ, какви речи да имъ държатъ и т. н. Остане ли този въпросъ на живитѣ, разрешението му е лесно. Ще дойде нѣкой да разправя, че сънувалъ покойния си баща босъ, съ скжсани дрехи, гладенъ и не знае. какво да прави, да облекчи положението му на онзи свѣтъ. Много просто. Щомъ искашъ да помагашъ на баща си. ще извикашъ въ дома си единъ беденъ и гладенъ човѣкъ и ще го нахранишъ добре. Отгоре на това ще го облѣчешъ съ нови дрехи, ще му купишъ нови обуща. Чрезъ този беденъ ще помогнешъ на баща си. Баща ти ще бжде доволенъ, че си го нахранилъ и облѣкълъ. За да не бжде голъ, босъ и гладенъ на другия свѣтъ. човѣкъ трѣбва да се приготвя още докато е на земята. Така той ще влѣзе въ съгласие съ всички ония. които служатъ на Бога. Той е миналъ вече презъ положението на беднитѣ хора на земята и въ невидимия свѣтъ, опиталъ и позналъ е тѣхнитѣ страдания и нѣма защо да минава повторно презъ тѣхъ.

Като ученици. вие трѣбва да работите съзнателно за своето подмладяване. Употрѣбвайте всѣки день по нѣколко минути да мислите върху младостта. Представяйте си, че сте въ положението на малко дете, което всѣки моментъ може да придобие нѣщо. Като работи по този начинъ, човѣкъ постепенно се подмла-

дява и се готви за по-велика работа. Казвате: Деца ли ще ставаме? — Колко ангели, колко възвишени същества сж дошли на земята съ единствената целъ да станатъ деца, да придобиятъ условия да растатъ и да се развиватъ. Апостолъ Павелъ казва: „Да съблѣчемъ старитѣ си дрехи!“ Това значи: Да съблѣчемъ дрехитѣ на старостъта и да облѣчемъ новитѣ дрехи на младостъта, т. е. да се подмладимъ. Детето е символъ. То представя скрити сили, скрити възможности, които чакатъ момента на своето проявяване. Ще дойде день, когато всички заложби и дарби въ детето ще се развиятъ, и вие ще видите предъ себе си голѣмъ великъ човѣкъ. Такова нѣщо представятъ цвѣтята, мушичкитѣ, пеперудитѣ животнитѣ. Вие трѣбва да ги видите въ тяхния свѣтъ, да разберете, какви сили сж вложени въ тяхъ. Тѣ чакатъ момента на своето развитие. Отъ васъ, обаче, се изисква да имате широки възгледи върху нѣщата, които могатъ да предадатъ вътрешна свобода на ума и на сърцето ви. Това се изисква не само отъ васъ, но отъ всички ония, които се учатъ въ великата Школа на живота

— Божията Любовь носи пълния животъ.

х

49. Лекция отъ Учителя. държана на 31 юлий, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Промѣни въ свѣта

Размишление върху доброто.

Какво нѣщо е човѣкъ? Човѣкъ е мислецо сжщество. Значи и детето, и възрастниятъ. и стариятъ мислятъ. Още съ ставането си отъ сънъ всички хора. на всички възрасти. започватъ да мислятъ. Разликата седи само въ това кой какво мисли. Детето мисли едно, възрастниятъ — друго, а стариятъ — трето. Всѣка мисль има свое специфично налѣгане. тежестъ и напрежение. Споредъ тежестъта. налѣгането и напрежението, тя произвежда съответна депресия върху човѣшкия умъ. както различно тежкитѣ чували произвеждатъ различна депресия върху гърба на човѣка. Искатъ ли да се освободи отъ депресията на известна мисль върху своя умъ човѣкъ трѣбва да потърси нѣкакъвъ правиленъ методъ за мислене, чрезъ който да извоюва свободата си. Отъ младини до стари ни човѣкъ работи за своето освобождаване. Докато се безпокои въ каквото да е направление. човѣкъ не може да бжде свободенъ. Щомъ се справи съ безпокойството. той се освобождава. Освобождаването на човѣка показва, че е влѣзълъ въ една хармонична срѣда. Тази хармонична срѣда наричатъ Вѣчно начало. или Божествено начало въ човѣка.

Съвременнитѣ хора се безпокоятъ отъ много нѣща. Тѣ се смушаватъ отъ редъ обикновени мисли. Запримѣръ, влизате въ единъ домъ и виждате, че синътъ е смутенъ. Той се възмушава отъ постѣпкитѣ на баща си. Той не удобрява неговото поведение въ известна посока. Обаче, постави ли се на мѣстото на баща си, и той ще постѣпи по сѣщия начинъ. Въ този случай той не се възмушава, не осѣжда поведението си. Значи, неговото възмущение не е било на мѣсто. Истинско възмущение е това, което при всички условия, при всички времена е едно и сѣщо. За какво се възмушава този синъ? Той се възмушава, че баща му не е турилъ на мѣсто нѣкакъвъ глаголъ, сѣществително или мѣстоимение. Синътъ изисква отъ баща си да говори по всички граматически правила. Да се говори точно по граматическитѣ правила, опредѣлени отъ хората, това значи, да се спазва известна мода при говоренето. И въ модата има нѣщо сѣществено, но много нѣща сѣ несѣществени. Разумниятъ човѣкъ спазва сѣществениятъ нѣща на модата, а несѣществениятъ туря настрана. Въ цѣлата природа има мода: въ растенията, въ птицитѣ, въ животнитѣ и въ хората. Всички живи сѣщества сѣ облѣчени по нѣкаква мода. Сега вече иде нова мода въ свѣта, която ще изненада всички хора. Които сѣ готови, тѣ нѣма да се изненадатъ. Обаче, които не сѣ готови, тѣ ще бждатъ изненадани. Изненадата не подразбира смущение. Смущенията произтичатъ отъ чо-

вѣшкитѣ работи, а изненадитѣ — отъ Божественитѣ. Разумниятѣ човѣкъ никога не се изненадва. Той постепенно се готви за онова, което предстои да дойде. Той съпоставя всички свои възгледи споредъ законитѣ на истината.

Какво представя истината? Истината е това, което нито се ограничава, нито се завладява. Това, отъ което не можете нито да отнемете, нито да придадете нѣщо, наричаме истина. Казватъ за нѣкого, че билъ много ученъ, могълъ да снима истината отъ небето. Не, никой не може да свеме истината отъ небето. Който търси истината, той трѣбва да отиде при нея. Истината никога не слиза отъ своето високо мѣсто, за да отиде при човѣка. Тѣй щото, това, което хората наричатъ истина, е относителна истина, а не абсолютна. Нѣкой казва, че ви обича, и мисли, че говори истината. За да познаете, доколко този човѣкъ ви обича, вие го поставяте на изпитъ. Най-добриятъ учителъ е животътъ. Той изпитва хората. Човѣкъ се изпитва за всѣка дума, която излиза отъ устата му. Кажете ли нѣкой, че е готовъ да се жертвува за човѣчеството, веднага го поставятъ на изпитъ. Още този моментъ на вратата му похлопва единъ просякъ, иска да му даде нѣщо. Този човѣкъ, който говори за жертва къмъ цѣлото човѣчество, въ дадения моментъ отдѣля само единъ левъ за просяка. За децата си, обаче, той е готовъ да даде всичко, каквото има. Значи, това, което човѣкъ не може да на-

прави за другитѣ. за децата си може да направи. Това показва, че понятията му за човѣчеството се ограничаватъ само до неговия домъ.

Съвременнитѣ хора искатъ да постигнатъ своитѣ желанія по лесенъ начинъ. Тѣ мислятъ, че като се помолятъ на Бога, веднага ще постигнатъ желаніята си. Тѣ гледатъ на Бога като на човѣкъ, подобенъ на себе си. Не, Богъ не е подобенъ на човѣка. Той не е нито младъ, нито старъ. Той не е нито въ религиитѣ, нито въ теориитѣ на хората. Той е Богъ на живитѣ, а не на мъртвитѣ. Това значи: Богъ е Богъ на свършенитѣ на разумнитѣ души, които Го познаватъ, които Го разбиратъ и изпълняватъ Неговата воля. Обикновенитѣ хора, които не познаватъ Бога, си създаватъ свои богове, на които приписватъ качества подобни на своитѣ. Като изпаднатъ въ нѣкакво затруднение, тѣ казватъ: Богъ знае всичко Той ще оправи работитѣ ни. — Да, Богъ знае всичко, но вие не знаете всичко. Богъ е силенъ, но вие сте безсилни. Богъ е всемждъръ. дълготърпеливъ, но вие не сте придобили още тѣзи качества. Тѣй щото, не е достатъчно човѣкъ само да говори, но трѣбва да има ясна представа за себе си. Не е достатъчно човѣкъ само да желае свобода. но той трѣбва да знае, че външната свобода се обуславя отъ вътрешната свобода на неговитѣ чувства, мисли и постѣпки. Свободна постѣпка е тази, която е минала презъ съзнанието. Не е ли минала презъ съзнанието, тя не може да има такива резултати. каквито очак-

квате. Външно тази постъпка може да е права, може да е истинна, но ако не е минала презъ съзнанието, хората не я приематъ.

Защо всички хора не могатъ да приематъ истината? — Защото не разполагатъ съ срѣдства, вътрешни и външни. Истината е скъпоцененъ камъкъ, който може да се притежава само отъ богатитѣ или отъ ония, които силно го желаятъ. Наистина, ако всички хора могатъ да си доставятъ скъпоценни камъни, въ скоро време тия камъни щѣха да се обезценятъ. Ако човѣкъ би постигналъ всичко, каквото пожелае, сами по себе си желанията му биха се обезценили. Има нѣща, които не могатъ да се постигнатъ лесно. Само онзи човѣкъ може да си купи скъпоцененъ камъкъ, който го оценява и който има пари. Като види скъпоценния камъкъ, той е готовъ да даде за него всичко, каквото има. Който има пари, но не ги дава за скъпоценния камъкъ, той не го е оценилъ, както трѣбва. Въ разбиранията си този човѣкъ стои по-ниско отъ бедния, който е готовъ и живота си да заложи, но да придобие скъпоценния камъкъ. Сжщото може да се каже и за истината. Само онзи човѣкъ може да придобие истината, който е готовъ да пожертвува всичко за нея. Този човѣкъ е богатъ и външно, и вътрешно. За истината той не се спира предъ нищо. Човѣкътъ на истината се движи свободно всрѣдъ буритѣ и вълнитѣ на живота, безъ да потъва. Той има тежестъ подобна на тѣзи, които турятъ въ параходитѣ, да ги държи въ равновесие. Изгуби

ли тази тежестъ, параходътъ започва да се кла-
тушка на една и на друга страна, а може и да
потъне. Тежестъта на човѣка представя устой-
чивостъта на неговитѣ възгледи. Докато е на
земята, човѣкъ се нуждае отъ известна те-
жестъ, т. е. отъ устой на неговитѣ възгледи.

Казано е въ Писанието: „Истината ще ви
направи свободни“. Кой човѣкъ е готовъ да
възприеме истината? — Който не се влияе отъ
никакви външни форми. Представете си, че
срѣщате млада, красива мома, която ви преда-
ва истината. Ако възприемете истината отъ
младата мома заради красотата ѝ, вие не
сте готови още за истината. Ако пъкъ не въз-
приемете истината отъ нѣкоя грозна мома, са-
мо заради грозотата ѝ, и въ този случай вие
не сте готови за истината. За да възприеме чо-
вѣкъ истината за самата истина, той не трѣб-
ва да се влияе нито отъ грозотата, нито отъ
красотата. Истината е неподкупна, никой нищо
не може да ѝ придаде нито да отнеме. Истината
стои надъ всички външни форми. Грозотата не
я опетнява, но и красотата не може да ѝ при-
даде нѣщо особено. Онзи, който при възприе-
мане на истината, се влияе отъ външнитѣ фор-
ми на нѣщата, той е лишенъ отъ онова дъл-
боко, вътрешно разбиране, което му препят-
ствува да вижда нѣщата ясно. Ако вѣрвашъ,
че богатиятъ може да ти даде голѣма су-
ма на заемъ, само защото е богатъ, ти не си
готовъ още за истината. И ако не вѣрвашъ, че
бедниятъ може да ти даде сжщата сума на

заемъ, само защото е беденъ, и въ този случай не си готовъ за истината. Истината се изявява еднакво и чрезъ богатия, и чрезъ сиромаха. Хората не могатъ да възприематъ истината, благодарение на заблужденията и противоречията, които иматъ въ себе си. За свое оправдание тѣ казватъ: Какво да правимъ, когато животътъ е такъвъ? Не, животътъ, презъ който сегашнитѣ хора минаватъ, е относителна действителностъ. Ако животътъ на сегашнитѣ хора бѣше идеаленъ, тѣ трѣбваше да бждатъ свободни, външно и вътрешно, да се разбиратъ добре, да иматъ правилни отношения помежду си като между здрави организми.

И тѣй, докато между хората не сществува въ правилни отношения, тѣ сж далечъ отъ идеалния животъ, тѣ не сж още здрави хора. Истински здравъ човѣкъ е онзи, който отъ сутринъ до вечеръ е подвиженъ, лекъ, готовъ за работа. Истински здравъ е онзи, който не знае, какво е болестъ. Той не се оплаква отъ нищо, не страда физически отъ никаква болестъ. Той е готовъ да помага на всички. Има ли най-малка болка въ себе си, човѣкъ губи своето разположение. — Какво трѣбва да прави тогава? — Да работи. Всѣка болка, колкото малка да е, има свои духовни причини. Тя показва, че човѣкъ е направилъ нѣкакво отклонение въ живота си, макаръ и микроскопическо, което трѣбва да изправи. Като намѣри причината на своята болка, човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, за да я отстрани. Щомъ отстрани при-

чината на своята болка, болестѣта ще изчезне. Като не знаятъ това, при най-малкото заболяване, хората търсятъ лѣкари. Ако иматъ пари, добре е да търсятъ лѣкари. Какво ще правятъ, обаче, ако нѣматъ пари? Има болести, които съ пари не се лѣкуватъ. Има болести, на които обикновениятъ лѣкаръ не може да помогне. Запримѣръ, какъ се лѣкуватъ обезсърдението, ипохондрията на човѣка? Здравиятъ човѣкъ се отличава по това, че познава добре проявитѣ на природата и лесно се справя съ тѣхъ. Както на физическия свѣтъ ставатъ депресии, така и въ духовния, т. е. въ психическия свѣтъ на човѣка ставатъ депресии. Който разбира законитѣ на физическия свѣтъ той познава законитѣ и на духовния свѣтъ и лесно се справя съ своитѣ вътрешни състояния. Понеже знае, че между явленията на физическия и на духовния свѣтъ има известна зависимостъ той може да си обяснява причинитѣ на всички промѣни въ своя животъ. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ не може да се освободи отъ влияния: физическиятъ му животъ се влияе отъ духовния, а духовниятъ — отъ физическия. Колкото да се пази отъ влияние, човѣкъ все ще се подаде на влиянието на чужди мисли и чувства.

Като знае това, човѣкъ се стреми да придобие вътрешна свобода, да не се подава на чужди влияния. Стремежътъ на човѣка къмъ освобождаване показва, че съществува вътрешна хигиена, която той трѣбва да придобие. Ще кажете, че за да дойде до вътрешната хигиена

въ себе си, човѣкъ трѣбва да има прави възгледи. Кои възгледи сж прави? Споредъ мене, прави възгледи сж ония, които не се ръководятъ отъ никакви моди. Мисли, чувства и постѣпки, които се диктуватъ отъ нѣкаква мода, не сж прави. Тѣ сж временни, преходни положения. Нѣща, които се ръководятъ отъ модата, сж мъртви. Обаче, всички нѣща, които ставатъ по законитѣ на природата, сж живи и постоянни. Ако хвърлите върху човѣка нѣкаква боя, направена отъ самия него, тя непременно ще го оцапа. Обаче ако природата хвърли нѣкоя отъ своитѣ бои, тя нѣма да го оцапа. Подвижнитѣ, живитѣ цвѣтове никога не цапатъ. Подвижнитѣ идеи никога не губятъ своята цена. Тѣ иматъ животъ въ себе си. Искатъ ли да придобие вътрешна свобода, човѣкъ трѣбва всѣки день да внася по нѣщо ново въ своитѣ възгледи. Докато не освободи ума, сърдцето и волята си отъ угнетителнитѣ условия, при които се намира, човѣкъ не може да придобие своята вътрешна свобода. Една отъ задачитѣ на човѣка е да извоюва своята свобода. Човѣкъ самъ се е заробилъ, самъ трѣбва да се освободи. Богъ може да даде на човѣка методи за освобождаването му, но по никой начинъ Той самъ нѣма да го освободи. Който самъ се е заробилъ, той самъ трѣбва да извоюва свободата си. Богъ може да му помогне само тогава, когато види готовността му да пожертвува всичко за придобиване на свободата си.

Нѣкои хора казватъ, че не трѣбва да правятъ жертви за една гола свобода, за една гола истина. Който мисли, че свободата и истината сж голи нѣща, той не разбира нито свободата, нито истината. Истината и свободата никога не могатъ да бждатъ голи. Истината е вѣчното начало въ живота, което не може да се сравнява съ нищо. Който не е готовъ да пожертвува всичко за истината, той не може да познае Бога, не може да види Неговото лице. Като не искатъ да използватъ разумно условията на физическия свѣтъ, мнозина си въобразяватъ, че могатъ да видятъ Божието лице следъ смъртъта си. Наистина, следъ смъртъта си човѣкъ може да види много нѣща, но всичко, каквото види, нѣма да го ползува. Докато е на земята, човѣкъ вижда слънцето, но той не знае нищо за него. Преди всичко, слънцето, което човѣкъ вижда, нито е такова, каквото е въ действителность, нито е на това мѣсто, на което е въ сжщность. Какво нѣщо е слънцето въ действителность, кжде е неговото мѣсто въ природата, това малцина знаятъ. Въ пжтя на развитието си, човѣкъ постепенно се домогва до истината, до онѣзи положителни знания, които представятъ стремежъ на неговата душа.

„Истината ще ви направи свободни“. Коя истина може да направи човѣка свободенъ? Само онази, която не се влияе отъ никакви външни форми и положения. Казватъ за нѣкой човѣкъ, че е честенъ. Той е честенъ, защото е

богатъ, нѣма нужда отъ пари. Казватъ за другъ нѣкой, че не е честенъ, защото е беденъ, лишень отъ хлѣбъ и, като се намѣри предъ изкушение, позволява си да бърка въ чужди каси. Ако богатиятъ е честенъ по причина на богатството си, което задоволява всичкитѣ му материални нужди, кжде е истината тогава? И ако сиромаштъ не е честенъ по причина на сиромашията си, която го заставя да лъже и да краде, кжде е истината? Богатството скрива грѣха на човѣка. а сиромашията го разкрива. Отъ гледището на истината, и богатиятъ, и сиромаштъ сж грѣшни, само че грѣхътъ на богатия не е проявенъ, а на сиромаша е проявенъ. Като видите, че нѣкой колѣнчи. дига ржцетѣ си нагоре и се моли, ще знаете, че той е богатъ човѣкъ, моли се за богатството си. Видите ли, че нѣкой върви недоволенъ, отъ нищо не се интересува, ще знаете, че той е крайно беденъ човѣкъ, нѣма за какво да се моли. И богатиятъ, и бедниятъ сж еднакво религиозни. И двамата не признаватъ Бога. Всѣки мисли само за себе си. По отношение на Бога, и двамата се ръководятъ отъ правилата на модата. Единиятъ се води по правилото, че е модно човѣкъ да се моли. Другиятъ казва, че не е модно човѣкъ да се моли. Първия наричатъ върващъ човѣкъ, набоженъ, втория наричатъ безвѣрникъ. Истинската молитва изисква отъ човѣка работа. И богатиятъ, и бедниятъ трѣбва да работятъ въ

всички области: въ областъта на своитѣ мисли, чувства и постѣпки.

Казвате, че трѣбва да се живѣе добре. Възъ основа на този възгледъ, като отидете нѣкъде на гости и не ви приематъ добре, вие казвате, че тѣзи хора не живѣятъ разумно. Не, това не е истина. Истината изключва личнитѣ разположения на човѣка. Може да чуete много истинни нѣща отъ нѣкого, които да не ви харесватъ, но това не значи, че тѣ не съдържатъ истината въ себе си. Само онзи може да разбере истината, който не се спъва отъ външнитѣ, отъ преходнитѣ положения на нѣщата. Спъва ли се отъ външнитѣ нѣща, човѣкъ не се е домогналъ още до истината. Когато по отношение на другитѣ човѣкъ постѣпва, както къмъ себе си, той е дошълъ до правилно разбиране на истината. Който е придобилъ истината и живѣе въ нея, той трѣбва да бѣде образецъ въ всичко. Докато сравнява една религия съ друга, едно учение съ друго и се произнася за правотата имъ, човѣкъ не е дошълъ още до истината. Искан ли да намѣри истината, той трѣбва да бѣде абсолютно чистъ въ мислитѣ, въ чувствата и въ проявитѣ си. И като намѣри истината, той ще види, че тя е това начало, на което нито може да се прибави нѣщо нито да ѝ се отнеме.

Мнозина се стремятъ къмъ истината, но малцина се интересуватъ отъ нея. Които не търсятъ истината, казватъ, че не може да се живѣе безъ грѣхове. Да живѣе човѣкъ въ грѣ-

хове и престъпления, това значи, да живѣе въ робство. Дето има робство, тамъ истината отсъствува. Както не може безъ грѣхове за нѣкои хора, така може безъ грѣхове за други. Азъ говоря за първичния грѣхъ, който е начало на всички грѣхове. Като е дошълъ на земята, човѣкъ не може безъ погрѣшки, но може безъ грѣхове. Който държи тази мисль въ ума си, той е радостенъ и веселъ, готовъ за всѣкаква работа. Той е доволенъ отъ живота, отъ проявитѣ на всички живи същества. Въ всичко той вижда Бога. Този човѣкъ може да каже за себе си, че молитвата му е чута. Онзи, който е недоволенъ отъ живота, който постоянно критикува Бога, че не е създалъ свѣта, както трѣбва, той е изложенъ на редъ нещастия и болести. Като знае много, като не удобрява това, което Богъ е създалъ, нека самъ си помогне. Щомъ се намѣри въ безизходно положение, той започва да се моли на Бога. Като се моли, или ще получи отговоръ на молитвата си, или нѣма да получи. Ако не получи веднага отговоръ на молитвата си, това не значи, че Богъ не иска да му отговори. Не е дошло още времето да му се отговори. Рано или късно, Богъ все ще отговори на човѣка. Фактътъ, че при всички трудности, на които се натѣква, човѣкъ продължава да живѣе, да се радва и скърби, показва, че молитвитѣ му сж приети.

Едно трѣбва да знае човѣкъ: иска ли да уреди работитѣ си, да изправи външния си

животъ, преди всичко той трѣбва да изправи отношенията си къмъ истината. Не изправи ли отношенията си къмъ истината, човѣкъ никога не може да уреди работитѣ си на физическия свѣтъ. Колкото да урежда работитѣ си, безъ истината човѣкъ нищо не може да уреди. Казватъ: Богатъ е този човѣкъ.—Богатството не урежда работитѣ. — Ученъ е той. — И учеността не разрешава въпроситѣ на живота. — Силенъ е. — И силата не разрешава въпроситѣ. Човѣкъ може да е сиромасъ, неученъ, но има ли истината въ себе си, той правилно разрешава всички житейски въпроси. Истината прави човѣка богатъ, силенъ, ученъ, красивъ.

Едно дете срѣща една мома която носи на рамото си кошница, пълна съ червени, зрѣли череши. Детето поглежда къмъ черешитѣ, после — къмъ момата и казва: Како, много си красива. Момата поглежда къмъ детето и се усмихва. Тя знае, защо е красива. Това, което носи на рамото си, я прави по-красива, отколкото е въ действителностъ. Безъ кошницата на рамо детето не би спрѣло вниманието си върху момата. Кошницата съ череши може да се уподоби на истината въ човѣка, която го прави силенъ, красивъ, ученъ, добъръ.

И тъй, когато човѣкъ дойде до Бога, въ Който е абсолютната истина, казва, че Богъ е всеблагъ, всемждъръ, всесиленъ, дълготърпеливъ и т. н. Наистина, такъвъ е Богъ, но хората виждатъ това, само когато Го срещнатъ съ кошница, пълна съ череши. Понѣкога матери-

алнитѣ блага отварятъ очитѣ на хората, но по-нѣкога ги затварятъ. Истината не се влияе отъ материалнитѣ блага. Тя раздава отъ себе си, но никога не взима. Истината е богата, отъ нищо не се нуждае. Тя носи на рамото си пълна кошница съ блага. Срѣща я единъ и казва: Много си красива. Тя бърка въ кошницата и дава. — Много си добра. — Пакъ бърка въ кошницата и дава. — Много си учена. — Пакъ дава нѣщо отъ кошницата си. Вечерята, като се върне у дома си съ празна кошница истината отново я напълва. безъ да каже дума за това, което е направила.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ нѣщо. Момата иска да се влюби, затова търси момъкъ. Момъкътъ сѣщо иска да се влюби. Старата баба и стариятъ дѣдо искатъ да иматъ внуци. да имъ услужватъ. Любещиятъ трѣбва да помага. да служи, а онзи, когото обичатъ, трѣбва да дава нѣщо отъ себе си за услугитѣ, които му правятъ. Каквито стремежи да има човѣкъ, тѣ водятъ къмъ придобиване на истината. За да реализиратъ желанията си. младитѣ се нуждаятъ отъ подкрепата на възрастнитѣ. И възрастнитѣ се нуждаятъ отъ помощта на младитѣ. Едни други подкрепени, тѣ вървятъ къмъ постигане на истината. Когато говоря за любовта, азъ я взимамъ въ нейната първична проява, присъща на душата. Когато мжжътъ и жената искатъ да иматъ дете, това подразбира стремежа имъ къмъ придобиване на истината. Детето въ дома е истината. Тази

е причината, поради която всички членове въ дома се грижатъ и радватъ на детето. Животътъ има смисълъ, докато истината е въ човѣка. Когато истината живѣе въ човѣка, той има домъ, той е безсмъртенъ. Щомъ истината го напусне, и родътъ се прекратява. При това положение човѣкъ става смъртенъ. Следователно, домътъ се крепи върху истината.

„Истината ще ни направи свободни“. Ако махнете веригитѣ отъ ръцетѣ и краката на затворника, това не значи още, че той е свободенъ. Той е още въ затвора. Излѣзе ли отъ затвора, той е свършено свободенъ. Да излѣзе човѣкъ отъ затвора, това значи, да се освободи отъ ограничителнитѣ условия на живота. Човѣкъ самъ е създалъ ограничителнитѣ условия на своя животъ. Следователно, той самъ трѣбва да се освободи отъ тѣхъ. За да се освободи отъ болестъта, болниятъ трѣбва да отвори прозорцитѣ на стаята си, да влиза презъ тѣхъ чистъ въздухъ. Скъперникътъ трѣбва да отвори кесията си, да се храни съ чиста, здрава храна. Щомъ се отнася за здравето, човѣкъ трѣбва да бжде щедъръ. Чиста, здрава храна е нужна на човѣка.

„Истината ще ви направи свободни“. Като намѣри истината богатиятъ се освобождава отъ товара си, както параходътъ стоваря стоката си отъ едно пристанище на друго и се облекчава. Като се освободи отъ мжнотиитѣ на живота, човѣкъ придобива крила и като ангелъ започва да обикаля свѣтоветѣ. Като се

движи въ тия възвишени свѣтове, той придобива такава свѣтлина. съ която влиза въ Божествения свѣтъ. Като минава отъ физическия въ духовния и въ Божествения свѣтъ, човѣкъ трѣбва непрестанно да се чисти. Чистенето е непрерывенъ процесъ. Както домакинята всѣки день чисти кѣщата си, така и човѣкъ трѣбва постоянно да чисти своя умъ и своето сърдце. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да знае, че има нѣща, които той самъ трѣбва да свърши. Но има нѣща, които другитѣ хора трѣбва да направятъ. Не спазвате ли тия правила, нищо не можете да постигнете. Спазвате ли ги, вие ще бъдете свободни.

Следователно, докато сте здрави, разчитайте на себе си. Изгубите ли здравето си, безъ да искате, ще очаквате помощта на другитѣ хора. Какъ може да ви утеши единъ човѣкъ, дошълъ отвънъ? Вие най-добре познавате състоянието си, вследствие на което сами можете да си помогнете. Когато човѣкъ е недоволенъ, трѣбва да се запита, коя е причината на недоволството му. Щомъ има здрави очи, уши, езикъ, ржце и крака, човѣкъ трѣбва да е доволенъ. Ако изгуби едно отъ тия блага, той има право да бжде недоволенъ и да роптае. Нѣкой става сутринъ, но е недоволенъ, сънувалъ нѣкакъвъ сънъ, който внесълъ лошо предчувствие въ сърдцето му. Като се страхува отъ това предчувствие, той започва да плаче. Плачътъ е зовъ на човѣка къмъ природата. Каквото е отношението на детето къмъ майката, такова е отно-

шението на всѣки човѣкъ къмъ природата. Човѣкъ плаче, защото иска нѣщо отъ природата. Детето плаче, когато е гладно и когато е нечисто. И възрастниятъ плаче по сжщитѣ причини. Затова, когато е гладенъ, трѣбва да го нахранятъ. Когато е нечистъ, ще го окжпятъ и ще го облѣкатъ съ нови, съ чисти дрехи.

Ето защо, иска ли да бжде свободенъ, човѣкъ трѣбва да се чисти и кжпе, да подържа чистотата на своя умъ и на своето сърдце. Всѣки день човѣкъ трѣбва да храни душата си съ чиста, възвишена храна, както майката редовно храни своето дете съ чиста, здравословна храна.

Желая на всички да възприемете истината и отъ грозната, и отъ красивата мома, и следъ това да изработите свое разбиране. То-зи е пжтътъ за постигане на истината.

— Само истината носи свобода за човѣшката душа.

х

50. Лекция отъ Учителя, държана на
7 августъ, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Пробниятъ камъкъ

Размишление върху Божиата милостъ.

Въ живота сжествува единъ пробенъ камъкъ, съ който се мѣрятъ сжщинитѣ на нѣщата. Търговецътъ опредѣля своята финансова сила отъ паритѣ, които притежава. Като влѣзе въ кантората си, първата му работа е да отвори касата си и да прегледа. съ какъвъ капиталъ разполага. Като знае, съ какъвъ капиталъ разполага, той има предъ видъ съ какъвъ кредитъ може да се ползува и какво може да направи. Този законъ има отношение не само къмъ търговията, но и къмъ всички области на живота. Който знае този законъ и го прилага разумно, и развитието му върви правилно. Изгуби ли посоката на правия животъ, човѣкъ се натъква на редъ вътрешни противоречия. Изобщо, изгуби ли правата посока на живота си, човѣкъ нѣма вече на какво да разчита. Изгуби ли своето вѣрую, изгуби ли кредита си, сжщо така човѣкъ нѣма на какво да разчита. Кредитъ се дава само на онзи, който има нѣкакъвъ вътрешенъ капиталъ въ себе си. Нѣма ли човѣкъ вътрешенъ капиталъ, никакъвъ кредитъ не може да му се даде.

Сящиятъ законъ има отношение и къмъ цѣлокупния животъ. Ако нѣма кѣща, имотъ или стока, човѣкъ не може да се ползува отъ кредитъ. За да стане учителъ, човѣкъ трѣбва да има знание, като ефективъ, на което да разчита. Ако нѣма това знание въ себе си, той не може да стане учителъ. Искане ли нѣкой да стане слуга, преди всичко, той трѣбва да бѣде здравъ. Не е ли здравъ, никакъвъ слуга не може да стане. Здравето е капиталътъ на слугата. Болниятъ не може да стане слуга. Ако вѣрващиятъ почне да отпада духомъ, да се обезсърдчава, че е остарѣлъ, че нищо не е постигналъ, вѣруето му е неустойчиво. Вѣрую, което се разколебава отъ условията на живота, е неустойчиво. Обаче, има едно вѣрую въ свѣта, което при всички условия на живота не се мѣни, всѣкога остава едно и сѣщо. И въ човѣка има нѣщо, което при никакви условия не се мѣни. То е Божественото въ него. Изкуство е човѣкъ да знае, какъ да събуди въ себе си Божественото и да му даде пътъ. Великъ човѣкъ е онзи, който при всички условия на живота дава първо мѣсто на Божественото въ себе си.

Сега, ще задамъ нѣколко въпроса. Богатиятъ ли предизвиква бедния да отиде да му работи, или бедниятъ предизвиква богатия да го търси за работа? Майката ли предизвиква детето да плаче, или чрезъ своя плачъ детето заставя майка си да работи за него? Както да си отговорите, за васъ е важно реалното, не-

измѣнното, което Богъ е вложилъ въ човѣка. Това трѣбва човѣкъ да търси, това трѣбва да обработва въ себе си, не само днесъ. но и въ далечното бъдеще. Очаква ли човѣкъ въ бъдеще да се вложи нѣщо въ него работата му е свършена. Богъ е вложилъ вече нѣщо въ човѣка, повече нѣма какво да очаква. Той има вече основа, върху която може да гради. Следователно, има ли тази основа, нищо друго не му остава, освенъ да работи. Тя представя онзи неизмѣненъ вътрешенъ капиталъ въ човѣка, който опредѣля неговия кредитъ. Кредитътъ на човѣка ту се увеличава. ту се намалява, въ зависимостъ отъ това, какъ влага своя капиталъ въ обръщение. Човѣкъ трѣбва да има ясна представа за себе си, да знае, колко и какъвъ капиталъ има на разположение. Какъ ще обработи този капиталъ, това зависи отъ знанията и отъ желанията му. Колкото по-голъми и силни сж желанията на човѣка, толкова повече сили ще влага за тѣхното реализиране.

Казано е въ Писанието, че Божественото никога не се губи. Сжщото се отнася и до Словото Божие. Словото Божие нѣма да се върне, докато не принесе своя плодъ. Значи, и Словото не се губи. нито Му се придава нѣщо. Пренебрегне ли това Слово въ себе си човѣкъ отпада, губи силата си и постепенно се изражда. Изгуби ли вѣра въ Божественото, въ своя основенъ капиталъ, човѣкъ отпада духомъ, съ което и дейтелността му се прекратява. Този

капиталъ е центъръ, около който всичко останало се стреми. Изгуби ли този капиталъ, той всичко изгубва. Върата на човѣка въ единъ великъ центъръ, въ едно велико общество е толкова силна, колкото и върата му въ една душа, около която всички души се стремятъ. Този общъ центъръ е Богъ, къмъ Когото всичко се стреми. Отъ Него всичко излиза и къмъ Него всичко се връща. И въ човѣшкия организъмъ има сжщо така една обща монада, обща единица, къмъ която всички се стремятъ. Въ чувствения и въ умствения свѣтове има едно общо чувство и една обща мисль, къмъ които всички останали мисли и чувства се групиратъ. Сжщевременно въ човѣка има едно убеждение, къмъ което се стремятъ всички останали убеждения. Този централенъ фокусъ, къмъ който се стреми всичко въ човѣка, е Божественото начало. Не е достатъчно да знае човѣкъ това, но той трѣбва да познава проявитѣ му, да знае, какъ да манипулира съ него. Ако не знае да манипулира съ телескопа, човѣкъ нищо нѣма да види на небето. Той трѣбва да знае, какъ да го насочва. Тази е причината, поради която двама души гледатъ презъ единъ и сжщъ телескопъ, но единиятъ вижда, а другиятъ нищо не вижда. — Защо? — Единиятъ знае посоката, къмъ която трѣбва да гледа, а другиятъ не знае.

Човѣшкото съзнание и небето представятъ подобни нѣща. Както на небето ставатъ промѣни, така и въ човѣшкото съзнание ста-

ватъ известни промѣни. Каквото човѣкъ преживява, всичко се отразява въ съзнанието му. Ако е разуменъ, човѣкъ трѣбва да се вглежда въ промѣнитѣ, които ставатъ въ съзнанието му, и да се учи, както астрономътъ наблюдава промѣнитѣ на небето и ги изучава. Трѣбва ли човѣкъ да очаква всичко да му се даде наготово, както детето очаква на майка си? Докато е въ люлката още, майката се грижи за детето си, всичко му доставя наготово. Проходи ли, обаче, започне ли да расте, тя го оставя само да дойде при нея, да каже, отъ какво има нужда. Човѣкъ трѣбва самъ да дойде до вътрешно търсене, самъ да открива нѣщата и да ги изучава.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ правилень възгледъ за нѣщата. Тѣ трѣбва определено да знаятъ, кое е онова, косто ги спъва въ живота имъ. Тѣ се стремятъ къмъ отвлѣчени нѣща, а нѣматъ ясна представа за Бога. Тѣ нѣматъ ясна представа, какво нѣщо е добро и какво — зло. Като принципъ, злото винаги действува въ обективния свѣтъ. Злото е единъ моментъ, който действува въ време и пространство. Злото е нѣщо външно или обективно. Доброто, Божественото винаги действува отвътре. Злото ограничава човѣка и го лишава отъ всички блага. Доброто освобождава човѣка и му дава всички блага. Злото и доброто представятъ два противоположни принципа, които действуватъ едновременно въ свѣта.

Ще изнеса единъ примѣръ отъ живота, да видите, какъ действуватъ доброто и злото. Единъ богатъ човѣкъ заболява. Той веднага търси помощта на лѣкаритѣ. Вика единъ, двама, трима лѣкари, плаща скъпо да му помогнатъ. Едва се съвзема, заболяватъ жена му и децата му. Той се вижда въ чудо, пакъ вика лѣкари, които се събиратъ на съвещание и решаватъ да опериратъ жена му. Опериратъ я, но взиматъ десетки хиляди лева за операцията. Най-после този богатъ човѣкъ осиромашава. изгубва здравето и силитѣ си, децата му умиратъ, жена му остава слаба, немощна. Той изпада въ пълно отчаяние. Животътъ вече нѣма смисълъ за него. Злото, обаче, се усмихва доволно. То е взело отъ него. каквото му трѣбва, ограничило го е и се отдалечава. Въ това време Божественото въ него се събужда, и той започва да си говори: Господи кѣсно идешъ при мене. Едно време бѣхъ богатъ, радостенъ. Децата ми бѣха живи, жена ми и азъ бѣхме здрави. Тогава можехъ да Ти служа. но сега вече пари нѣмамъ, силитѣ си изгубихъ, радостта ми ме напусна, не мога да Ти служа. Богатиятъ съзнава вече, какво е трѣбвало да направи, разкайва се, но намира, че не може да си помогне. Като види, че се разкайва, че е готовъ да служи, Богъ го подкрепва и го изпраща отново въ свѣта да работи, да помага, да изпълнява волята Му. Този човѣкъ се подига, животътъ му се осмисля, и започва да работи съзнателно и съ любовъ. Така действу-

ва доброто, Божественото въ свѣта. То освобождава заробения и отново му връща отнетиѣ блага.

Христосъ казва: „Крадецътъ не иде, освенъ да открадне, да заколи и да погуби, а азъ дойдохъ да имъ дамъ животъ, и то преизобилно“. Това сж двата принципа — доброто и злото, които действуватъ въ свѣта. Когато човѣкъ пожелае да залържи най-хубавото нѣщо за себе си, злото е влѣзло вече въ него. Той се е съблазнилъ отъ нѣщо, а всѣка съблазнь, на която човѣкъ не може да устои, води къмъ зло. Има само единъ пжтъ по който злото може да се прояви. Този пжтъ е пжтьтъ на желанията. Пожелае ли човѣкъ нѣщо само за себе си, той е робъ вече на своето желание. А ние знаемъ, че само злото заробва човѣка. Доброто, обаче, може да се прояви по хиляди пжтища. Когато човѣкъ мрази, злото се проявява въ него. Когато обича, доброто действува въ него. Ето защо, когато мрази нѣкого, човѣкъ има само единъ начинъ да се освободи отъ него. Той гледа, какъ и колко по-скоро да го унищожи, да го махне отъ пжтя си. Въ обичьта си къмъ нѣкого, човѣкъ разполага съ хиляди начини, чрезъ които да му помогне, да му даде нѣщо отъ себе си. Когато двама души, единиятъ съвършенъ човѣкъ, а другиятъ — обикновенъ, видятъ касата на своя ближень, двамата ще постѣпятъ различно. Съвършениятъ, праведниятъ човѣкъ ще мине покрай касата на богатия, ще по-

гледне вжтре, ще се зарадва на богатството му и ще си заmine, безъ да вземе нѣщо отъ нея. Той ще си направи своитѣ научни бележки и спокойно ще продължи пжтя си. Доброто действува въ този човѣкъ. Обикновениятъ човѣкъ, който се оправдава съ думитѣ, че въ грѣхъ го е заченала майка му, ще се спре предъ касата и ще започне да се бори, да вземе ли нѣколко златни монети, или не. Следъ голѣма борба той или ще вземе, или нищо нѣма да вземе. Вземе ли нѣщо отъ касата на своя ближень, той се е подалъ на влиянието на злото.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате всички прояви на злото и да подражавате на неговитѣ добри прояви. И въ злото има нѣщо добро. Запримѣръ, пиянството е голѣмо зло за човѣка. Всички кръчмари съзнаватъ това, и, въпрѣки всичко, пролаватъ своето вино и ракия, но тѣ сами никога не се опиватъ. Рѣлко ще срещнете пиянъ кръчмаръ. Значи, злото причинява злини на хората, но само то никога не се подава на условия, които могатъ да го доведатъ до това зло. Кръчмарътъ може да пие една-две чаши, но винаги е будень, пази се да не изгуби съзнание. Трезвъ е кръчмарътъ. Той опива другитѣ, но самъ никога не се опива. Ако и той се опиваше, какго клиентитѣ му, отъ неговото кръчмарство нищо нѣмаше да остане.

Следователно, когато човѣкъ срещне злото на пжтя си, но трѣбва да има взимане-дава-

не съ него, нека направи това, което и злото прави. Ако злото скрива своитѣ замисли, и той нека ги крие. Злото не пиянствува, и той да не пиянствува. Ще кажете, че злото влиза въ сърдцето на човѣка. Не, въ сърдцето на човѣка не влиза злото, а ония елементи на злото, които опиватъ. Като знае това, човѣкъ трѣбва да се пази отъ опивателнитѣ елементи на виното, а не огъ самото вино. Сладкото вино, като гроздовъ сокъ, е Божествено благо, но когато човѣкъ пожелае да измѣни това благо, въ този моментъ още попадатъ въ него ферменти, които измѣнятъ първичното му естество и го правятъ вредно. Златото е Божествено благо, но въ който моментъ човѣкъ го пожелае за свое удоволствие, то се превръща въ отрова. Затова е казано: „Не пожелай!“ — Ама безъ пари не може. — Човѣкъ не трѣбва да допуска въ ума си мисълъта, че безъ пари не може. Преди всичко, паритѣ сж човѣшко изобретение. Да подържа човѣкъ въ ума си мисълъта, че безъ пари не може, това значи, да изпадне въ положението на стария, който казва, че безъ тояжка не може. Тояжката е необходима само при дадено положение. Трѣбва ли младиятъ да казва, че безъ тояжка не може? Само стариятъ мисли, че не може безъ тояжка, но не и младиятъ. Паритѣ сж само срѣдство за живѣне, но не и необходимостъ. Докато гледате на паритѣ като на срѣдство, а не като на целъ, вие сте на правъ пѣтъ. Станатъ ли па-

ритъ цель на вашия животъ, злото всѣки моментъ ще ви дебне. Отъ васъ зависи да бждете далечъ или близо до злото.

Сега, съзнанието на всички вѣрващи, на всички учени трѣбва да се освободи отъ ония непотрѣбни нѣща, които внасятъ въ тѣхъ вътрешна отрова. Пожелае ли нѣщо непотрѣбно за себе си, човѣкъ е внесълъ вече въ организма си онази отрова, която руши. Затова, именно, въ всички Свещени книги е казано: „Не убивай, не кради, не пожелавай!“ Наруши ли единъ отъ тия закони, човѣкъ внася въ организма си особенъ родъ разрушителни елементи. Не само желанията рушатъ, но и кривата, отрицателна мисль сѣщо руши. Изобщо, всичко, което руши, е вредно. Ние го наричаме зло. Всичко, което съгражда и внася разширяване въ човѣка, е добро. Ние го наричаме Божествено начало въ човѣка. Задачата на човѣка е да работи за събуждане на Божественото въ себе си и въ своитѣ ближни.

При единъ младъ, но строгъ професоръ по философия се явяватъ студентки и студенти на изпитъ. Първата студентка, която се явила на изпитъ при него, била скжсана. Колкото студенти и студентки се явили следъ нея, всички били скжсани. Дошълъ редътъ на една красива, особено сериозна и разумна студентка. Тя влѣзла въ изпитната стая, ржкувала се съ младия професоръ и го погледала нѣкакъ особено. Въ погледа ѝ се четѣ-

ло съчувствие къмъ всички нейни другарки и другари, които пропаднали на изпита. Съ ржкуването си тя внесла въ професора нѣщо особено красиво, съ което пробудила Божественото, висшето му съзнание. Той се обърналъ къмъ студентката внимателно, задалъ ѝ два-три лесни въпроса и я пусналъ да си върви. Нѣкои ще кажатъ, че и студентката, и професорътъ не сж постъпили добре. Не, студентката е била смѣла. Тя вървала въ доброто, въ Божественото въ човѣка. Съ докосването си до ржката на професора, тя могла да събуди нѣщо възвишено и красиво, вследствие на което той се разширилъ, погледналъ съ разположение къмъ своитѣ студенти, следъ което не скжсалъ нито единъ студентъ. Нѣма по-красиво нѣщо отъ това, да бжде човѣкъ смѣлъ, да извърши такава постъпка, която да събуди възвишеното въ човѣка.

Следователно, докато живѣе, човѣкъ все ще послужи нѣкъде за пробуждане на Божественото. Видите ли двама души да се разговарятъ добре, сърдечно, весело, знайте, че красивата студентка се с ржкувала съ тѣхъ и е съдействувала за пробуждане на Божественото имъ съзнание. Тѣзи хора сж разположени, весели, готови да правятъ добрини. Постъпката на красивата студентка е чиста, защото Божественото работи въ нея. Ако Богъ не присѣтствуваше въ нея, постъпката ѝ щѣше да внесе съблазнь. Ако Божественото не присѣтствува въ човѣка, всѣка негова външ-

на обхода би могла да внесе съблазънъ. Ако богатиятъ види единъ здравъ, силенъ работникъ, той веднага ще се съблазни отъ неговия външенъ видъ, ще го покани у дома си да му работи. Работникътъ пъкъ ще се съблазни отъ неговото богатство и въ себе си ще пожелае да го използва по нѣкакъвъ начинъ. Господарътъ ще пожелае, колкото може повече да използва труда на работника, а работникътъ ще пожелае да вземе отъ него, колкото може повече пари. И двамата иматъ желание да се използватъ. Обаче, при такива отношения никакъвъ моралъ не може да се съгради. Законъ е: колкото давашъ, толкова ще получишъ. Малко давашъ, малко ще получишъ. Много давашъ, много ще получишъ.

Къде се крие злото? — Въ най-малкитѣ нѣща. Отивате при единъ бакалинъ да купите захаръ. Вие сте влизали въ неговия дюкянъ много пжти, и той десетъ пжти наредъ ви е давалъ чиста, доброкачествена захаръ. На единадесетия пжтъ, обаче, той туря нѣколко бучки нечиста захаръ въ книгата, да мине незабелязано между чистата. Тѣзи нѣколко бучки нечиста захаръ представятъ злото, което иска да мине незабелязано между доброто. Съ последната си постъпка бакалинътъ губи довѣрието на клиентитѣ си. Представете си, че нѣкой вашъ приятелъ ви кани на гости въ дома си: угощава ви добре, разговаря се приятелски съ васъ, но безъ да очаквате, той

ви нарича нехранимайко. Изведнѣжъ въ отношенията ви влиза нѣщо неприязнено. Това е злото, което съ последната дума се е вмъкнало въ доброто. Една дума разваля доброто, което въ даденъ моментъ човѣкъ е направилъ. Ще кажете, че това не става всѣкога. Единъ пѣтъ само да стане, то разваля вече чистотата на доброто. Бакалинътъ ви е давалъ десетъ пѣти наредъ чиста стока, а единъ пѣтъ само е вмъкналъ нѣщо нечисто. Последното нечисто показва, че този човѣкъ е ималъ нѣкакви скрити, лоши намѣрения. Последната постѣпка е въ състояние да наруши довѣрието, създадено отъ първитѣ десетъ случая.

Следователно, ние казваме: Чистъ човѣкъ е онзи, който при никакви условия не е проявилъ нито едно нечисто намѣрение. Честниятъ търговецъ отдѣля нечистата стока отъ чистата и казва на клиентитѣ си: Тази стока не е за васъ. Злото може да се прояви чрезъ всички външни форми: чрезъ човѣка, чрезъ животното, даже и чрезъ растенията. Благодарение на характера на злото като външно, обективно явление, човѣкъ може да му се противопоставя. За тази цель човѣкъ трѣбва да има правилни възгледи за злото. Нѣма ли правилни възгледи за злото, той не може правилно да се развива. Злото е вънъ отъ човѣка, а доброто е вътре въ него. Злото може да се раздвоява, т. е. да се размножава, но не може да расте, да цѣвти и плодъ да дава.

Следователно, каже ли човѣкъ за себе си, че е лошъ, трѣбва да знае, че лошавината му е вънъ отъ него, а не вътре въ него. Изворътъ може да се размжти по краищата, по повърхността си, но никога отдолу. Дъното на извора е всѣкога чисто. Всички изкушения, на които човѣкъ се подлага, иматъ вътрешенъ, обективенъ характеръ. Ако Ева нѣмаше въ себе си вътрешно желание да опита плода на забраненото дърво, отвънъ нищо не би могло да я изкуси. Злото има нѣкаква форма, съ която живѣе въ човѣка. Докато тази форма съществува въ човѣка, и злото ще съществува вънъ отъ него. Щомъ изхвърли тази форма вънъ отъ себе си, съ нея заедно изчезва и злото вънъ отъ него.

Като не разбиратъ, кое е истинско добро и кое — лъжливо, хората изпадатъ въ редъ заблуждения и противоречия. Единъ човѣкъ намира въ гората една торба съ злато, взима я веднага и се радва, че Богъ е отговорилъ на молитвата му. Обаче, тази торба е на единъ добъръ, честенъ човѣкъ, който пжтувалъ отъ единъ градъ въ другъ и минавалъ презъ сжщата гора. Разбойници го преследвали, да го обератъ. За да спаси живота си, той хвърлил торбата и избѣгалъ. Разбойниците престанали да го гонятъ, и като се връщали назадъ, срещнали първия пжтникъ, който намѣрилъ торбата съ златото и го нападнали. Какво добро представя за него намѣреното злато?

Мислите ли, че всѣко външно добро е и вжтрешно добро? Ще кажете, че това добро е отъ Бога. Не, Богъ не работи отвънъ. Той не работи чрезъ външни, физически стимули, понеже тѣ сж неустойчиви. Всѣки физически стимулъ е силенъ само за даденъ случай, но съ течение на времето той отслабва. Когато физическитѣ желанія на човѣка се задоволятъ, той не се интересува вече отъ ония предмети и хора, които сж му помогнали да ги задоволи. Тази е причината за проявитѣ на злото. Когато желанието на човѣка въ първо време е силно, а на края отслабва, то е неустойчиво. Всички неустойчиви желанія сж физически. Бакалинътъ се интересува отъ своя клиентъ, докато последниятъ купува отъ него. Щомъ купи, каквото трѣбва, и му заплати, бакалинътъ не се интересува вече отъ него, гледа часъ по-скоро да си излѣзе, да освободи мѣсто за други клиенти. Клиентътъ си излиза и вижда, че всичкитѣ му пари огишли въ джоба на бакалина. Кой бакалинъ дава даромъ? При взимането и при даването, човѣкъ трѣбва да бжде честенъ и искренъ къмъ себе си и къмъ другитѣ, да не предизвиква съмнение нито въ себе си, нито въ своитѣ ближни.

Сега, тъй както се изявява животътъ, ние виждаме, че доброто и злото вървятъ паралелно. Като знае това, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ, да не предизвиква злото нито

въ себе си, нито въ окръжаващитѣ. Стремете се всѣкога да предизвиквате доброто въ себе си и въ своитѣ ближни.

51. Лекция отъ Учителя, държана на 14 августъ, 1929 г. София. — Изгрѣвъ.

Абсолютна чистота

Думата „чистота“ е понятна на всички хора. Тя има двоякъ смисълъ: външенъ и вътрешенъ. Външната чистота всѣки я вижда и разбира. Когато се говори за външна чистота на кѣщата, ние разбираме, че тя е добре измазана отвънъ и отвътре, подътъ на стаитѣ измитъ, прахътъ навсѣкжде изчистенъ. Когато се говори за външна чистота на дрехата, разбираме, ако е бѣла, да бѣде добре изпрана; ако е черна, да нѣма никакви петна по нея. Когато се говори за чистота на масло, разбираме, да бѣде прѣсно, бистро, безъ никакви примѣси. Значи, чисти нѣща сѣ ония, въ които нѣма никакви примѣси, никакви странични елементи. Съдържатъ ли нѣкакви примѣси въ себе си, тия нѣща сѣ нечисти. Нечистотата се дължи на известни елементи, които се срѣщатъ въ живота и въ природата.

Следователно, говоримъ ли за чистота, веднага въ ума ни изпъква противоположното ѝ — нечистотата. И обратно, говоримъ ли за нечистота, предъ насъ изпъква идеята за чистота. Тия две понятия сѣ напълно противоположни. — Кога можемъ да кажемъ, че животътъ на човѣка е чистъ? — Когато има високъ идеалъ, когато живѣе съзнателно, когато е здравъ. Влѣзе ли единъ отъ елементитѣ

на нечистота въ неговия животъ, веднага смъртта прави крачка напредъ. Колкото повече нечистотата се увеличава, толкова по-бързо смъртта влиза въ живота. Смъртта и нечистотата се намиратъ въ отношения право пропорционални помежду си. Като знае човѣкъ това, първата задача въ живота му е да пречисти своята мисль. Пречисти ли мисълта си, той има ясна представа за всички нѣща. Пречисти ли мисълта си, човѣкъ има вече ясна представа и за Бога. Тогава Богъ нѣма да бжде нѣкаква форма вънъ отъ него, както днесъ Го разглеждатъ. Богъ е източникъ на живота. А какво по-голѣмо благо може да очаква човѣкъ отъ живота? Всички красиви потници, всички радости въ човѣка се дължатъ на онова вътрешно съзнание въ него, че съществува, т. е. че живѣе. Той става сутринъ бодъръ, веселъ и здравъ, погледне къмъ изгрѣващото слънце и се радва, че въ ума му се ражда нѣкаква малка идея за работа презъ деня. Това състояние въ човѣка е резултатъ на първитѣ издѣнки отъ дървото на живота.

Често слушате нѣкой човѣкъ да се оплаква, че животътъ е тежъкъ, че отъ сутринъ до вечеръ трѣбва да мисли за прехраната и за облѣклото си. Обаче, въпросътъ за храната и за облѣклото е елементъ на физическия, на материалния животъ. Физическата храна не е необходимъ елементъ за духовния животъ на човѣка. Да бжде човѣкъ духовенъ, това не подразбира, че трѣбва да яде много, нито

пъкъ яденето да бжде вкусно приготвено, съ редъ приправки. Приправкитѣ въ яденето сж странични елементи. Всѣко разумно сжщество приема храна, съответна на неговото развитие. Обаче, има нѣщо общо въ храненето на всички живи сжщества. Общото въ храненето се заключава въ храната, която приематъ. Запримѣръ, всички живи сжщества на земята се нуждаятъ отъ въздухъ, отъ вода и отъ нѣкаква твърда храна. Първоначално тѣ сж приемали хранителнитѣ елементи само отъ въздуха, после — отъ водата и най-после отъ твърдата материя. Нѣкога човѣкъ се е хранилъ само съ свѣтлина. Днесъ той е забравилъ този начинъ на хранене. Днесъ само очитѣ му сж запазили изкуството да се хранятъ съ свѣтлина. Наистина, ако очитѣ на човѣка дълго време не приематъ свѣтлина, ще се атрофиратъ.

И тъй, първата задача на човѣка е да си състави ясна представа за Първата Причина на нѣщата, за Бога. Говори ли се за Него, човѣкъ трѣбва да включва въ съзнанието Му всички живи сжщества, отъ най-малкого до най-голѣмото. Богъ единакво се грижи за живого на всички сжщества. Животътъ изтича отъ Него, и Той се грижи за този животъ. Животътъ на вселената се крие въ Него. Нѣма сжщество по-велико, по-благородно, по-отзивчиво и по-добро отъ Бога. Нѣма подобенъ на Него. И грѣшникътъ, и светията, като помислятъ за Бога, дълбоко нѣкжде въ душата

имъ трепва една струна. Не разбере ли произхода на това трепване, човѣкъ ще мине и замине презъ живота, безъ да схване неговата същина и присѣтствието на Великото Начало въ него. Много пѣти трепва човѣкъ, но той трѣбва да различава свещения трепетъ въ себе си отъ обикновеното трепване. Като срещне мечка въ гората, човѣкъ трепва, но грубо е това трепване. Той изгубва и ума, и дума. Човѣкъ трепва и отъ погледа на красивата мома, но това трепване е приятно. И най-голѣмиятъ герой трепва отъ погледа на красивата мома. — Защо? — Не може да носи благо, което този погледъ съдържа. Всѣко благо крие въ себе си една малка опасностъ. — За кого? — За онзи, който не е готовъ за това благо. Човѣкъ изпитва страхъ отъ всѣко нѣщо, за което не е готовъ.

Защо човѣкъ се страхува? — Защото нѣкога се е отклонилъ отъ Бога. И днесъ, като дойде до мѣстото, отдето се е отклонилъ, той започва да се страхува. Дойде ли човѣкъ до правата мисль, страхътъ му се превръща въ разумна сила. Като мисли право, човѣкъ отъ нищо не се страхува. За да придобие права мисль, човѣкъ трѣбва да си състави ясна представа за Бога. Има ли ясна представа за Бога, той може да придобие онова истинско, положително знание, което подига и облагодорява човѣка, което осмисля неговия животъ. Който не може да си състави ясна, опредѣлена идея за Първата Причина, той не само

че не може да постигне нѣщо ново, но ще изгуби и онова, което е постигналъ. Ако е билъ ученъ, ще изгуби знанието си; ако е билъ силенъ, ще изгуби силата си; ако е билъ здравъ, ще изгуби здравето си; ако е билъ богатъ, ще изгуби богатството си. Той ще се намѣри въ положението на човѣкъ, безъ идеалъ и потикъ въ живота си, безъ всѣкакво вдѣхновение. Въ съзнанието си той ще носи една идея, че нѣкога е билъ богатъ, силенъ, здравъ, ученъ, а сега е сиромашъ, слабъ, боленъ и невежа, безъ никакви знания.

Нѣкои казватъ, че като изгуби всичко, човѣкъ престава да мисли, да чувствува и да действа право. — Напстина, ако се безпокои и тревожи, човѣкъ изгубва правата мисль, правото чувство и правото действие, вследствие на което преждевременно остарява. Ако не се безпокои и разбира смисъла на изпитанията и страданията, човѣкъ носи въ себе си трезви, прави мисли. благородни и възвишени чувства, които го свързватъ съ Бога и даватъ просторъ и полетъ на неговата дейность. Трѣбва ли да се безпокои човѣкъ за живота си, какъ ще го прекара, дали ще бжде здравъ, ще има ли достатъчно сръдства? Когато царскиятъ синъ постѣпва въ училището, грѣбва ли да мисли, кой ще го подържа? За него въпросътъ е разрешенъ. Веднѣжъ дошълъ на земята и постѣпилъ въ училището, отъ него се иска само едно—да учи. За всичко останало бащата поема грижа. Ако

е мързеливъ и не учи, синътъ самъ ще понесе последствията на своя мързелъ.

Всички хора се намиратъ въ положение-го на царския синъ. Тѣ сж дошли на земята да учатъ, за което имъ е дадено всичко хлѣбъ, вода, въздухъ и свѣтлина. Какво се иска отъ тѣхъ? Нищо друго, освенъ да учатъ. Единъ день, когато се върнатъ на небего, Баща имъ ще ги пита, какво сж научили отъ дългата екскурзия на земята. Така и васъ ще питатъ, какво сте научили, като сте ходили на седемтѣ рилски езера. Ще кажете, че сте ходили по върховетъ на Рила и сте обикаляли езерага. Че сте се качвали по върховетѣ, че сте обикаляли езерага, това още нищо не значи. Това не е никаква наука. Върховетѣ, езерата, това сж символи, които трѣбва да се разбиратъ. Всѣки връхъ, всѣко езеро представягъ листа отъ великата книга на природата. За васъ е важно, колко листа сте прочели отъ тази книга и какво сте разбрали отъ тѣхъ. Качването по високитѣ планински върхове крие въ себе си дълбокъ смисълъ. Които разбира смисъла на това изкачване, тои се ползува отъ богатството на тия върхове. Голѣмо богатство, материално и духовно, криятъ въ себе си планинитѣ. Високитѣ планински върхове изпращатъ частъ отъ своето богатство на долинитѣ. Тѣ ги напояватъ, правятъ ги плодородни, богаги съ животъ. На сжщото основание, човѣкъ трѣбва да се качва по планинитѣ, за да вземе нѣщо

отъ тѣхъ, да забогатѣе и да слѣзе после въ долината на живота, да даде отъ това, което е придобилъ.

Кой човѣкъ наричаме богатъ? Богатъ човѣкъ е онзи, който живѣе съ велики, съ възвишени идеи. Добриятъ човѣкъ е богатъ, защото всѣки моментъ може да дава отъ себе си. Злото е беденъ човѣкъ, отъ когото нищо не можете да вземете. Той мисли, отъ кого какво да вземе, но самъ нищо не може да даде. Казано е въ Писанието: „Не се противи на злото“. Това значи: не се противи на бедния. Настоявашъ ли да вземешъ нѣщо отъ него, освенъ че нищо нѣма да получишъ, но отгоре на това ще плащашъ за него. Следователно, стихътъ „не противи се на злото“ крие въ себе си важна формула въ економиката на живота. Ето защо, срещнешъ ли беденъ, стори му пжтъ да мине. Не посѣжшишъ ли така, спрешъ ли го въ пжтя му, гой ще започне да те обира. Бедниятъ разчита на милостъта на богатитѣ. Които влиза въ Великата Школа на живота да се учи, той грѣбва да ликвидира съ просията.

Казано е въ Писанието: „Само чиститѣ по сърдце ще видятъ Бога.“ Чистъ по сърдце е богатиятъ, добриятъ, разумниятъ човѣкъ. Който има тия качества въ себе си, той ще види Бога, т. е. ще Го разбере. Да разберете Бога, това не подразбира освобождаване отъ страдания и мъчности. Нещастията и страданията неизбѣжно ще дойдатъ, но чистиятъ по

сърдце лесно се справя съ тях. Вие пжгувате презъ море, дето ставатъ голѣми бури Тѣзи бури ще се предадатъ и на парахода, съ който пжтувате Вълнитѣ ще го заливатъ, ще го клатушкатъ, но, за да стигне благополучно на пристанището, въ парахода трѣбва да царя миръ и хармония. Най малката дупчица на парахода е въ състояние да пусне морскитѣ вълни вътре, а съ това цѣлиятъ екипажъ да се изложи на явна смъртъ. Какво го е действието на морскигъ вълни, влѣзли въ парахода, за неговия екипажъ, такова е действието на отрицателнитѣ и нечисти мисли за човѣка Пазете се отъ всѣка нечиста, лоша мисль, която попада въ вашия умъ. Една такава мисль е въ състояние да поквари цѣлия човѣшки животъ Като знаете това пазете чистота въ живота си

Днесъ отъ всѣки човѣкъ се иска физическа, сърдечна и умсгвена чистота. Дето ходи, тои трѣбва да пази абсолютна чистота По улицигъ, въ дома си или на планината, човѣкъ трѣбва да пази абсолютна чистота Трѣбва ли следъ него да вървятъ слуги и да чистятъ? Нѣкои мисли за себе си, че е чистъ и светъ човѣкъ, а навсѣкжде остава нечистотиитѣ си Вижте, какво прави този човѣкъ на планината, дето нѣма човѣшки надписи за пазене чистота и редъ. Тамъ ще види той, че ниго е чистъ, нито светъ човѣкъ. Когато планината се възмушава отъ нечистотата на човѣка, тя праща бури и вѣтрове, гърмогевици,

свѣткавици и дъждъ. да се чисти и да покаже на хората, че мѣстото имъ не е тамъ Който съзнагелно подържа чистота въ физическия си животъ, той ще бжде чистъ и въ сърдечния, и въ умствения си животъ Може ли човѣкъ да говори за високъ идеалъ, за вѣра въ Бога, ако не спазва пай-елементарнага чистота на физическия свѣтъ? Чистъ трѣбва да бжде човѣкъ въ всѣко отношение! Що се отнася до личния животъ на човѣка, той носи отговорностъ за всичко Доиде ли до цѣлокупния животъ, отговорността не е неговъ Следователно, въ своя личенъ животъ човѣкъ трѣбва да пази физическа духовна и умствена чистота

Тѣй щото, искате ли да бждете здрави и весели, всѣка ваша мисль, всѣко ваше чувство и всѣко ваше действие трѣбва да сж проникнати отъ идеята за абсолютна чистота. Само при това положение вие можете да се радвате на Божието благословение. Не пазите ли тази чистота, вие доброволно се излагате на явна смъртъ Време е човѣкъ да се откаже отъ дребнавоститѣ на живота, които нарушаватъ неговата чистота Какво отъ това, че нѣкои му казалъ една обидна дума? Не внасяйте нищо отрицателно въ ума и въ сърдцето си. Отъ васъ се иска съзнателна, разумна работа, да докажете на себе си и на окръжаващитѣ, че сте свободни отъ отрицателното въ живота Работете върху себе си съзнателно и съ любовъ, да развиете не са-

мо физическа, но и духовна сила, да правите чудеса. Казва се за Христа, че дошълъ на земята да понесе грѣховетѣ на цѣлото човѣчество. За кого може да се каже сжщото? Христосъ можа да направи това, защото разполагаше съ велика духовна и физическа сила. Той понесе това, което обикновениятъ човѣкъ не може да издържи. Следъ всичко това ще дойде единъ обикновенъ човѣкъ да се хвали, че говорилъ съ Господа. Ако може да понесе грѣховетѣ на човѣчеството, т. е. да дигне земята на гърба си, възможно е да се е разговарялъ съ Господа. Не може ли да направи това, по-добре да не се заблуждава. Когато Господъ говори на Мойсея, следъ това Мойсей дигна тоягага си, удари канарата, и вода протече отъ нея. Господъ проговори на Мойсея, и манна падна отъ небето. Господъ проговори на Мойсея, и той изведе еврейския народъ отъ Египетъ, и цѣли 40 години го води презъ пустинята.

Какъ се познава, кога Богъ говори на човѣка? Отъ книга това нѣщо не може да се научи. Въ това отношение, всѣки човѣкъ има своя специфична, вътрешна опитностъ. Чрезъ тази опитностъ той е дошълъ до познаване на Божия гласъ въ себе си. Много сж начини, по които човѣкъ може да разбере природата, но единъ е пътятъ, по който може да влѣзе въ свѣта на истината. Какво нѣщо е истината? Истината е най-чистиятъ свѣтъ, въ който любовта се проявява. Исти-

ната е най-чистият образ на любовта. Що е любовта? Тя е носителка на Вѣчния животъ. Най-голѣма свобода се добива чрезъ истината. Най-голѣма свѣтлина се придобива чрезъ любовта. Обаче, търсите ли топлина, горещина, идете при правдата. Дойде ли правдата въ свѣта, тя ще нагорени всички живи същества. Когато любовта прояви най-голѣмата си горещина, тя се е превърнала въ правда. Сама по себе си любовта представя същината на живото. Изяви ли се любовта въ живота, ще знаете, че по-велико нѣщо отъ живота нѣма. Следователно, любовта, мъдростта, истината, правдата и добродетелта сж области, висши свѣтове, чрезъ които животътъ се проявява.

Подъ думата „животъ“ ние разбираме онова високо съзнание на човѣка, въ което се крие постояненъ и непреодолимъ стремежъ къмъ постижения. Кажемъ ли, че живѣемъ, ние разбираме непрекъснатъ стремежъ къмъ постигане на известни цели. Още съ раждането си детето започва да иска нѣщо отъ обективния свѣтъ. Ние казваме, че физическото съзнание на детето е пробудено вече. Като расте, детето се събужда за чувствения свѣтъ и оттамъ започва да иска нѣщо. После то се пробужда за умствения свѣтъ и въ него се явява желание да учи. Колкото повече човѣкъ расте и се развива, съзнанието му се пробужда за по-високи свѣтове: за духовния и за Божествения. Това показва, че съзнанието

на човѣка се пробужда за всички свѣтове, дето животътъ се проявява, макаръ и въ различни форми. Едно е важно да знае човѣкъ: въ каквато форма да се проявява, безъ чистота животътъ не може да функционира. Какъ може да се поддържа тази чистота? Чрезъ служене. На кого? На Бога.

Следователно, когато се говори за служене, разбираме, че човѣкъ трѣбва да служи на Бога. Казано е: „Богъ е Любовь“. Значи, човѣкъ трѣбва да служи само на любовта. — Защо? — Защото любовта носи живота. Тѣй щото, дойде ли до живота, човѣкъ казва: И робъ мога да стана, но живота да придобия. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да спазва три нѣща: да служи на Бога, да обича ближния си и да почита себе си. Да обичашъ ближния си, това значи, да се разтоваряшъ отъ непотрѣбния товаръ на гърба си. Да почиташъ себе си, това значи, да виждашъ доброто, красивото, разумното въ свѣта. Това нѣщо човѣкъ вижда първо въ себе си, а после въ другитѣ. Като вижда тия качества въ себе си човѣкъ осмисля своя животъ. Ето защо, казвамъ: Да почита човѣкъ себе си, това значи, да вижда смисъла на живота. Невъзможно е човѣкъ да вижда доброто, красивото и разумното въ другитѣ хора, докато не го вижда въ себе си. Това, което човѣкъ вижда въ себе си, се отразява и въ неговитѣ ближни. Човѣкъ уважава хората за съзнание-то, което има. Човѣкъ обича хората за краси-

вото, възвишеното и благородното, което вижда въ себе си. Защо бащата обича сина си? За почитъта, която има къмъ себе си. Почитъта къмъ него самия се превръща въ любовъ къмъ сина.

И тъй, кога човѣкъ обича? Когато вижда себе си въ другитѣ. Кога почита? Когато съзнава своето достоинство като човѣкъ. Кога може да служи на Бога? Когато съзнае, че всичко иде отъ Бога и нѣма равенъ на Него. Човѣкъ е готовъ на всички жертви, когато съзнае въ себе си, че за Бога всичко е възможно. На Бога може да се служи само идейно. Като служи на Бога, човѣкъ трѣбва да знае, че всичко, което прави въ Негово име, е възможно. Само истинскиятъ служител на Бога може да отговаря положително на всички въпроси. Запримѣрь, нѣкой може да го запита: Като служишъ на Бога, носишъ ли земята на гърба си? — Нося я. — Ами слънчевата система? — И нея нося. — Ами вселената? — Не само че я нося, но даже съмъ господарь на вселената.

Сега, като слушате такива смѣли отговори, виждатъ ви се чудни, почти невъзможни. Наистина, смѣло е човѣкъ да каже за себе си, че носи земята и слънчевата система на гърба си, че е господарь на вселената. Да каже човѣкъ, че е господарь на вселената, това значи, да я обходилъ отъ единия край до другия и да я проучилъ. За обикновения човѣкъ това е невъзможно; за разумния, обаче, това е

възможно. Защо? — Защото разстоянието отъ главата до краката му представя цѣла вселена. Следователно, каже ли човѣкъ, че е господарь на вселената, това подразбира, че той познава своето тѣло отъ главата до краката, знае законитѣ, които го управляватъ — той носи вселената въ себе си. Тогава, колкото време му е нужно да простре ръцетѣ си отъ главата до краката, толкова време му е нужно да пропътува цѣлата вселена отъ единия и край до другия. Достатъчно е да мръдне ръката си, да я простре напредъ, за да хване вселената. Нѣщата сж далечъ отъ човѣка само тогава, когато сж отдѣлени отъ общия организъмъ. Щомъ всички сж заедно въ организма тѣ сж близо до него. Близостта подразбира организиране на нѣщата. Организиране на удовегѣ въ човѣшкия организъмъ, организиране на разумнитѣ същества, т. е. обединението имъ въ едно цѣло. Отдалечаването подразбира дезорганизиране между нѣщата. Когато хората се обиждатъ, или си причиняватъ пакости, това показва, че тѣ сж вънъ отъ общия организъмъ. Който обижда, той излиза отъ границитѣ на общия организъмъ. Докато хората живѣятъ въ хармония помежду си, за обиди, недоразумения и противоречия не може да става дума. Може ли да съществува противоречие между пръститѣ на ръцетѣ? Какво лошо има въ това, че едни отъ пръститѣ сж на лѣвата ръка, а други — на дѣсната? Кои пръсти ще бждатъ на лѣва

та ржка и кои — на дѣсната, това с безразлично. За прѣститѣ е важно да си помагатъ взаимно.

Много отъ съвременнитѣ хора сж дошли до една областъ на живота и гамъ сж сирѣли Тѣ трѣбва да направятъ крачка напредъ да влѣзатъ въ областъта на новото, което иде вече въ свѣта Вървятъ ли по стария пѣтъ, едно ги чака смъртъ, опѣванс, надиробни, хвалебни речи за заслугитѣ имъ къмъ домъ, къмъ отечество. Добре е човѣкъ да изпълнява задълженията си къмъ семейството, къмъ отечеството си, но при гия задължения тои не трѣбва да забравя първото и най важно задължение — къмъ Бога Че не е изпълнилъ първото си задължение, виждаме отъ това, че гои умира Казано е въ Писанието: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Къмъ този стихъ може да се прибави още нѣщо „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога и да Ти служа“. Човѣкъ трѣбва да служи на Бога съ пълно съзнание и отъ любовъ, да не изпадне въ крайностъ, да се отегчи и да напусне работата си Много причини могатъ да доведатъ човѣка до това положение, но има ли прави разбирания за живото, нищо не може да го извади отъ неговия пѣтъ, нищо въ свѣта не може да наруши неговото равновесие

Сега ще приведа единъ примѣръ отъ селския животъ, като по-близъкъ до природа-

та и ще обясня, защо понѣкога хората излизатъ отъ релситѣ на своя животъ. Единъ младъ и работливъ селянинъ ставалъ сутринъ преди изгрѣва на слънцето, впрѣгалъ воловетѣ си и отивалъ на нивата да оре. Колата му била всѣкога добре стѣкмена, воловетѣ му — гладко, грижливо вчесани. Той пѣкъ билъ всѣкога веселъ, засмѣнъ. тихо си припѣвалъ и се радвалъ на живота. Отъ ранна сутринъ до късна вечеръ той работѣлъ неуморно, доволенъ отъ това, което свършвалъ. Като се връщалъ у дома си, пакъ веселъ и засмѣнъ, разпрѣгалъ воловетѣ си, нахранвалъ ги и тогава се прибиралъ да вечеря и да си почине отъ дневната работа. Следъ това лѣгалъ да спи, съ тиха радостъ въ себе си, че на другия день нова работа го чака. Тѣй се нижели днитѣ единъ следъ другъ, докато, неочаквано за него, той срещналъ една млада, красива мома, по която се захласналъ. Станало нѣщо особено съ него: не му се работѣло вече, на работа отивалъ късно, а се връщалъ рано. Колата му напусната, воловетѣ невчесани, пѣсенъта замлъкнала и на устата му усмивка не се видѣла вече. Ходѣлъ натукъ-натамъ захласнатъ и казвалъ на всички, че му дотегнало да работи, искалъ да си поживѣе малко. Облѣче новитѣ си дрехи, тури калпакъ на главата, новъ поясъ на кръста, бодне китка на дрехата си и хайде изъ селото; ту по една, ту по друга улица, докато спре предъ градината на красивата мома и, като войникъ, за-

почва да караули отъ единия до другия край. Изведнѣжъ спира, иска да види този престѣпникъ, който се крие между дърветата. Като се изчерпи търпението му, той влиза въ градината, но виновникътъ го нѣма. Кѣде е той? Вжтре е влѣзълъ, скрилъ се е задъ пердето и оттамъ наблюдава, какво прави момъкътъ. Младиятъ момъкъ иска да види виновника на своето захласване, да чуе гласа му, да разбере нѣщо отъ него. Заради него — за тази красива мома, той е напусналъ и нива, и волове. Съ цвѣте на главата, момата седи вжтре, гледа къмъ него и се усмихва довольна. Като изчерпи и последното си гърпение, въ момъка се явява желание да вземе китката отъ главата на момата. Той иска да ѝ каже, че досега оралъ и копалъ на нивата, но безъ нея работата му се обезсмислила. Момъкътъ постоянноува въ желанието си: днесъ вземе китка отъ момата, утре вземе китка, докато най-после вземе и момата. Това е магия, съ която момъкътъ си служи да привлѣче момата. Като види, че всичкитѣ ѝ китки сж отишли въ дома на момъка, момата отива да си ги вземе, докато и тя остане тамъ. Безъ киткитѣ си тя не може да се върне назадъ.

Взимането на киткитѣ отъ страна на момъка е символъ, който трѣбва да се преведе. Въ този символъ се криятъ известень родъ отношения, чрезъ които се изразяватъ проявитѣ на човѣшкия животъ. Момъкътъ се оженва за красивата мома, говори ѝ за щастие, но при

сегашнитѣ разбирания на хората, колко време могат да бждат щастливи младитѣ моми и момци? Година-две тѣ могат да бждат щастливи, но следъ това щастието имъ изчезва. Защо? Защото не сж придобили още вѣчния животъ въ себе си. Момъкътъ и момата, мжжътъ и жената могат да се обичатъ, докато Божественото живѣе въ тѣхъ. Щомъ Божественото ги напусне, и любовта имъ изчезва. Съ други думи казано: човѣкъ може да бжде обичанъ, докато е чистъ. Влѣзе ли въ него единъ елементъ на нечистота, всички се отказватъ отъ него, всички отеглятъ любовта си. Следователно, безлюбие-то се явява като естествено последствие на нечистотата. Когато хората не ви обичатъ, ще знаете, че причина за това сте вие сами. Кой не би желалъ да се окжпе въ единъ чистъ изворъ? Въ локва, въ блато никой не желае да се кжпе. Въ чистия изворъ всѣки иска да измие лицето, ржцетѣ и краката си, но въ блатото никой не желае.

И тъй, разберете ли значението на чистотата въ широкъ смисълъ, вие трѣбва да я поставите за основа на физическия животъ. Здравето на човѣка зависи отъ неговата външна и вътрешна чистота. Идейна чистота се иска отъ човѣка! Когато казваме, че човѣкъ не трѣбва да се занимава съ слабоститѣ и неджжитѣ на хората и да ги критикува, ние имаме предъ видъ той да пази свещено чистотата на своя животъ, съ нищо да не я наруша-

ва, за да не се излага на смъртъ. Неджзитѣ представятъ зараза, която трови организма на човѣка. Занимава ли се съ неджзитѣ на хората, т. е. съ отровата, която излиза отъ тѣхъ, човѣкъ съзнателно руши своя организмъ. Какво ще спечели човѣкъ отъ това? Не само че нищо нѣма да спечели, но ще загуби всичко красиво, което е придобилъ. Трѣбва ли следъ това човѣкъ да се занимава съ чужди грѣхове и престѣпления? Една турска поговорка казва: Остави пияния да падне, самъ да научи урока си! Защо трѣбва да пие човѣкъ? Когато се напие, той започва да се кара, да се бие съ този, съ онзи, докато се върне съ пукната глава у дома си. Има пиянство на физическия свѣтъ, но има и астрално пиянство, въ свѣта на чувствата. За каквото пиянство да се говори, то е нечистота. Пиянството, лакомията, одумването, завистъта сж елементи на нечистота.

Следователно, отъ гледище на хигиената, всички елементи на нечистотата трѣбва да се изхвърлятъ навънъ. Само при това положение човѣкъ може да бжде здравъ, ученъ, силенъ. Като прави научни изследвания, учениятъ пресява всички нѣща, докато ги пречисти абсолютно. Чистотата има отношение къмъ ония хора, които сж усърдни въ работата си. Само онзи може да работи съзнателно върху себе си, който има силенъ стремежъ къмъ чистота. Нѣма ли стремежъ къмъ чистота, човѣкъ не може да работи усърдно върху себе

си. При първата мъчнотия още той се обезсърдчава и отчайва въ работата си. Който върви въ правия път, той трѣбва да направи само крачка напредъ, за да влѣзе въ областта на чистотата. Влѣзе ли въ тази област, може вече да му се говори за идеенъ животъ. Засега кракътъ на обикновения човѣкъ не може да стъпи въ свѣта на абсолютната чистота. Тамъ владѣе пъленъ редъ и порядъкъ. Тамъ не позволяватъ едно камъче да се премѣсти. Ако отидете при единъ отъ свещенитѣ извори на вѣчния животъ, ще гребнете внимателно отъ водата му и ще я изпие до дъно. Не е позволено да се разлѣе нито една капка вода отъ свещенитѣ извори на живота. Редътъ и порядъкътъ въ Божествения свѣтъ е точно обратенъ на този въ физическия.

Когато се говори на съвременнитѣ хора за свещени нѣща, тѣ се отнасятъ къмъ тѣхъ съ пренебрежение. Съвременниятъ човѣкъ става сериозенъ, само когато изпадне въ тежки положения на живота си. Тогава той започва да мисли за Бога, за онзи свѣтъ и вѣрва, че има нѣщо, което не знае и не може да разбере. Види ли, че ще го окачатъ на вжжето, той става сериозенъ, обръща се къмъ Бога за помощ. Освободятъ ли го отъ вжжето, той благодари на Бога, че му е подарилъ живота. Само така човѣкъ може да разбере, какво представя животътъ. Лошитѣ мисли не сж нищо друго, освенъ вжжето, съ което бесятъ човѣка. Неприятелитѣ, враговетѣ му сж тия,

които го довеждатъ до вжжето. Видятъ ли, че е увисналъ на вжжето, тѣ се отдалечаватъ доволни, че сж могли да свършатъ една работа. Човѣкъ трѣбва да държи съзнанието си будно, да не го излъже дяволътъ, който и светии може да лъже.

Единъ светия живѣлъ въ пустинята, де-то прекарвалъ въ постъ и молитва и въ дълбоко съзерцание. Дяволътъ намислилъ да го изкуси, затова му предложилъ да го направи царъ. Той се опитвалъ по единъ, по втори, по трети начинъ да го направи царъ, докато най-после постигналъ целта си. Светията станалъ царъ, но въ скоро време билъ уличенъ въ такива дѣла, които го довели до вжжето. Презъ всичкото време дяволътъ го успокоявалъ, като му казвалъ: Разчитай на мене, азъ ще те освободя. Въ който день светията трѣбвало да увисне на вжжето, дяволътъ пакъ се явилъ и му казалъ: Гледай въ далечината. Тамъ ще видишъ едно видение. Светията погледналъ въ посоката, къмъ която дяволътъ сочелъ. — Какво виждашъ? — Виждамъ едно магаре. — Друго нѣщо? — Виждамъ още едно магаре. — Друго какво виждашъ? — Виждамъ трето магаре. — Носятъ ли нѣщо на гърба си? — Да, натоварени сж съ цървули. — Това сж цървулитѣ, които скжсахъ, докато те кача на вжжето. Значи, който слуша съветитѣ на дявола, вжже го очаква. Съветитѣ на дявола сж лъжливи. Тѣ почиватъ на нечистота.

Въ живота на съвременнитѣ хора се забелязва една присадка на лъжливи, неправилни отношения. Този родъ отношения се дължатъ на елементи на нечистота. За да се освободи отъ тия елементи, човѣкъ трѣбва да бжде точенъ въ обещанията си: намисли ли да направи едно добро, трѣбва да го направи. Въ Божествения животъ, въ който цари абсолютна чистота, не се позволява никакво отлагане. Точността е качество на Божествения свѣтъ. Който не живѣе въ чистота, той замъглява хоризонта на своето небе, както облациѣ скриватъ слънцето отъ погледа на човѣка. Когато нѣкой се оплаква, че е неразположенъ, че му е тежко на душата, причината на това се крие въ заоблачаване на неговото небе. Иска ли да се изясни небето му, той трѣбва да служи на Бога, да почита себе си и да обича своя ближень. Иска ли човѣкъ небето му да бжде отворено и ясно, трѣбва да спазва следната формула: да служи на духа си, който го ръководи въ пжтя му; да почита душата си, която съдържа всички ценности въ себе си; да обича тѣлото си и всички сжщества, които му служатъ, заради великата идея, къмъ която се стреми. Отнася ли се къмъ себе си така, човѣкъ ще има ясна представа за Бога, и всичко, което предприеме, ще бжде възможно и постижимо за него. Не служи ли на Бога, всичко около него ще бжде мъртво. Съ вѣрата си той ще може да мѣсти гори и планини. За онзи, който не слу-

жи на Бога, планинитѣ сж тежки; но за истинския служителъ, тѣ ставатъ леки като перо. За истинския служителъ всичко въ природата е живо и въ непрекжснато движение.

Като наблюдаваме тѣлата въ природата, виждаме, че нѣкои отъ тѣхъ сж въ покой. Покоятъ на тѣлата е привидно състояние. Тѣ сж въ положение на относителенъ покой, съ единствена целъ за увавновесяване на енергиитѣ въ природата. Днесъ само хората, животнитѣ и растенията растатъ и се движатъ, но единъ день, когато завършатъ развитието си на земята, и тѣлата, които сж въ покой, ще напуснатъ сегашното си състояние и ще проявятъ животъ. Мнозина искатъ да знаятъ, какво ще стане съ тѣлата, които сж въ покой. Това не е важно. Важно е, какво ще стане съ васъ. Когато придобиете вѣчния животъ, вие пакъ ще посетите земята и ще видите, какви промѣни сж станали съ нея. Ако съзнанието на човѣка е непрекжснато будно, той ще бжде въ течение на всички промѣни, които ставатъ съ земята. При сегашното постоянно прекжсване на съзнанието, хората очакватъ всичко отъ ученитѣ, наготово да се ползуватъ отъ тѣхнитѣ геологически изследвания. Време е вече съзнанието на човѣка да се пробуди, да започне мисълта му активно да работи.

Сега ние препоржчваме на всички хора да живѣятъ въ абсолютна чистота. За мнозина тази идея е непонятна. Това се дължи на

положението, въ което тѣ се намиратъ. Като придобиятъ чистота, ще дойде светостъта. Чистота и светостъ сж синоними. Следъ светостъта ще дойде служенето. Който не е чистъ и светъ, той не може да служи. Най-после, следъ служенето ще дойде любовта. Следователно, който не знае да служи, той не може да люби; който не може да люби, той не може да учи; който не може да учи, той никога не може да придобие свобода. Това сж редъ възможности, тѣсно свързани една съ друга. Започне ли съ чистотата, човѣкъ е направилъ вече крачка напредъ въ живота.

Мнозина се оплакватъ, че сж остарѣли, безъ да си поживѣятъ. Какъ разбиратъ тѣ живота? Какво изискватъ отъ него? Ще кажете, че като живѣе, човѣкъ трѣбва да диша, да пие вода, да се храни и да се облича. Направили ли сте смѣтка за единъ животъ на земята отъ 40—50 г., колко въздухъ, вода, храна и облѣкло сж нужни на човѣка? Споредъ едни учени, човѣкъ промѣня клетките на организма си презъ всѣки седемъ години; споредъ други учени — презъ всѣки три месеца. Значи, споредъ едни учени човѣкъ промѣня дрехата си презъ всѣки седемъ години; споредъ други—презъ всѣки три месеца, а споредъ мене—всѣки день. Единъ новъ костюмъ трае отъ изгрѣвъ до залѣзъ на слънцето. Оттукъ вижлате, колко скъпо струва всѣки човѣкъ, който е дошълъ да живѣе на земята. Какъ ще оправдае той разходитѣ, направени

за него, ако не е служилъ на Бога, ако не е почиталъ себе си и ако не е обичалъ ближния си?

И тъй, ония хора, на които съзнанието е пробудено, трѣбва да държатъ въ ума си идеята за чистота на мисълта. Тази идея трѣбва да остане въ ума имъ като основна мѣрка, съ която да си служатъ въ всички случаи на живота. За всѣки съзнателенъ човѣкъ чистотата е магическа прѣчица. Той става отъ сънъ съ идеята за чистотата. Той ляга да спи пакъ съ тази идея. За него тази идея е тъй желана и любима, както мисълта за красивата мома въ ума на младия момѣкъ. Момѣкътъ очаква, търси красивата мома. За нея той е готовъ да отиде на другия край на свѣта. Нека идеята за чистотата бѣде възлюбената, за която всѣки човѣкъ е готовъ да отиде на другия край на свѣта! Нека чистотата бѣде възлюбената на всѣки мжжъ! Нека чистотата бѣде възлюбениятъ на всѣка жена! Който я намѣри, той трѣбва да се спре предъ нейния свещенъ образъ и отдалечъ да я изучава и съзерцава. Който придобие тази чистота, той се свързва съ онзи великъ свѣтъ, дето цари постоянство и устой. За човѣка сж важни постояннитѣ и устойчиви нѣща. Какво по-голъмо благо за него отъ това, да знае, че има едно разумно сщество въ свѣта, което го обича като спящъ и буденъ, като беденъ и богатъ, като ученъ и простъ, като боленъ и здравъ. Който иска да

го обичатъ съ тази неизмѣнна любовъ, той трѣбва да служи на Бога

Като се говори за служене на Бога, мнозина се въодушевяватъ отъ тази идея и заради нея сж готови да се откажатъ отъ женитба, отъ всички лични блага. Не е важно, дали ще се жени човѣкъ или не, важно е и като се жени, и като не се жени, да е получилъ съгласието на Бога. Съ други думи казано: всѣка работа, въ която Богъ участвува, е света, чиста и възвишена. Само при това положение човѣкъ може да бжде щастливъ и доволенъ. Защо се женятъ хорага? За да станатъ проводници на Божествения животъ. Следователно, когато човѣкъ съзнателно реши да не се жени, това показва, че срѣдата, въ която се движи не е достатъчно чиста, за да служи като добъръ проводникъ на Великия животъ. Не може ли да провежда презъ себе си Божествения животъ, по-добре е човѣкъ да не се жени. Когато пѣтникътъ минава покрай много извори и не пие вода отъ тѣхъ, това показва, че тѣ не сж чисти. Пие ли вода отъ тия извори, тѣ сж чисти.

Какъвъ актъ е женитбата? вѣченъ или преходенъ? Вѣчни процеси сж тия, които се извършватъ и на небето, и на земята. На небето женитби не сжществуватъ. Значи, женитбата е преходенъ процесъ. Истинска, вѣчна женигба е тази, която свързва човѣшката душа съ чистотата. Който не се е женилъ за чистотата, той минава за вдовецъ, независимо

това, дали живѣе на земята или на небето. Каже ли нѣкой, че не иска да се жени за чистотата, той самъ се излага на явна смъртъ. Женибата на човѣка съ чистотата представя духовна жениба. Жени ли се човѣкъ физически, самъ се осжда на смъртъ. Не се ли жени физически, той влиза въ областта на безсмъртието. Въ духовния свѣтъ положението е точно обратно: който се жени за чистотата, той влиза въ областта на безсмъртието. Не се ли жени за чистотата, той самъ се излага на смъртъ. Искате ли да продължите живота си, да станете безсмъртни, свържете се съ чистотата. Дали сте на земята или на небето, свържете се съ чистотата.

Съвременнигъ хора се нуждаятъ отъ чистота. За тази цель тѣ трѣбва да освободятъ съзнанието си отъ всички нечисти образи, да създадатъ въ ума си чисти образи за момата и за момъка, за брака и безбрачието, за любовта, за вѣчния животъ, за детето и т. н. Човѣкъ трѣбва коренно да пречисти съзнанието си, като за Великъ-денъ. Дръжте въ ума си красиви образи за явленията въ живота. Когато видите, че нѣкой плаче, не се мжчете да намѣрите причината на неговия плачъ, но радвайте се, че въ неговата градина вали дъждъ, който полива цвѣтята му. Какво щѣше да бжде положението на цвѣтята безъ дъждъ и безъ влага? Когато срещна радостенъ човѣкъ, азъ разбирамъ, че неговото слънце е изгрѣло, и цвѣтята въ неговата гра-

дина растатъ и надалечъ разнасятъ благоуханието си. Видя ли, че въ нѣкой домъ мжжъ и жена се биятъ, подразбирамъ, че въ този домъ вършеятъ, за да прибератъ житото въ хамбара. Следователно, искате ли да запазите съзнанието си чисто, замѣствайте лошитѣ образи съ красиви, а нечиститѣ съ чисти.

Като се говори за чистота, ние имаме предъ видъ и външната, и вътрешната чистота. Спре ли човѣкъ само върху външната чистота, той самъ се ограничава. Ако младиятъ, но мързеливъ момъкъ, възприеме идеята за чистотата само външно, той ще мисли само за докарване, безъ да работи. За да бжде всѣкога чистъ и да се харесва на момитѣ, той ще се откаже отъ всѣка работа, която би нарушила външната му чистота. Такъвъ човѣкъ не може да постигне целта си. И момитѣ не харесватъ такъвъ момъкъ. Той външно ще бжде чистъ, но вътрешно ще му липсва нѣщо. Дрехитѣ не правятъ човѣка. Човѣкъ прави дрехитѣ. Ако той е уменъ, добъръ, чистъ, и дрехитѣ му ще бждатъ чисти. Нѣма ли човѣкъ тия качества, и най-хубавитѣ дрехи оставатъ незабелязани.

Следователно, първото условие за придобиване на Божествения животъ е чистотата. За чистота копнѣятъ душитѣ, за нея се молятъ, нея търсятъ. Въ всички Свещени книги се говори за чистота и светостъ. Само предъ чистия човѣкъ се откриватъ възможноститѣ на живота. Не може ли човѣкъ да се издигне

надъ нечистотата, всички възможности се закривагъ за него. Знанието, силата, свободата и свѣтлината на физическия свѣтъ зависягъ отъ чистотата, въ духовния свѣтъ — отъ светостята, а въ Божествения свѣтъ — отъ любовта. Когато слиза надолу, човѣкъ трѣбва да работи върху идеитѣ: служене, почитъ и обичъ. Качва ли се, той трѣбва да придобива чистота, светостъ и любовъ.

Днесъ всички присѣдствуваете на трапезата на чистотата, но ще внимавате нито една троха да не падне на земята. Ще съберете всичкия хлѣбъ и, когато срещнете, ще раздавате. Ще кажете, че хората трѣбва да възприематъ вашитѣ идеи и вашето вѣрую. — Какви сж вашитѣ идеи? — Да бждемъ чисти. — Какво е вашето вѣрую? — Чистота. Всѣки отъ васъ трѣбва да се отличава съ силенъ стремежъ къмъ чистота. Нека посветимъ този день на чистотата. Чистотата е първото стъпало отъ лесгвицата на вѣчния животъ. Като се качите на второто стъпало, пакъ ще прочетете надписа „чистота“. Тя е обширенъ, неизчерпаемъ свѣтъ. Самата дума „чистота“ не е силна, но ние си служимъ съ нея по нѣмане на друга по-силна, която да я замѣсти. Какъ постъпва всѣки добъръ момъкъ, когато иска да се жени? Той търси най-добрата, най-красивата мома и, ако не намѣри, каквато иска, все пакъ взима една отъ добритѣ, каквито има въ селото. Като го питатъ, защо взе тази мома, той казва, че тази мома е най-до-

брата отъ всички. По нѣмане на такава, каквато търсѣхъ, взехъ тази. И отъ нея съмъ доволенъ. Сега и ние, по необходимостъ си служимъ съ тази проста и скромна дума „чистота“, за да изразимъ единъ красивъ, величественъ свѣтъ. На земята думата „чистота“ не е много красива, нито е силна. Тя не е царска дъщеря. Баща ѝ не е богатъ, но е почтенъ човѣкъ; майка ѝ сѣщо не е богата, но е трудолюбива жена. Обаче, чистотата е родена законно, отъ добри родители.

За да се осъществи идеята за чистотата, трѣбва да ѝ се дадатъ благоприятни условия. Сега тя е въ положението на семе, което трѣбва да се посади въ почвата, за да се развие. Нѣколко души нека взематъ това семе и заработятъ заедно върху идеята за чистотата. Само по този начинъ свѣтътъ може да се реформира. Мнозина подържатъ идеята, че Господъ може всичко да направи, че ангелитѣ му помагатъ и т. н. Тѣ подразбиратъ, че щомъ Господъ може всичко да направи, хората не трѣбва да работятъ. Това е лъжлива идея, отъ която трѣбва да се пазите. Господъ има свой планъ на действие. Той ще дойде на земята, но важно е, да намѣри готови хора за работа. Всѣки трѣбва да работи, да се развива и усъвършенствува.

Какво ще бжде положението на онзи, който очаква щастливъ животъ, а нищо не работи? Той ще се намѣри въ положението на онази мома, която съ години очаквала своя

възлюбенъ да ѝ създаде щастливъ животъ, но въ момента, когато той пристигналъ, тя легнала болна и лежала цѣли три години. Какво трѣбва да направи той? Или да си замине, или да я чака да оздравѣе. Какво щѣше да бжде нейното положение, ако кракътъ ѝ е счупенъ, а възлюбениятъ ѝ предлага да я разхожда съ автомобилъ изъ града? За да се разхожда съ автомобилъ, кракътъ на момата трѣбва да бжде здравъ. Всѣки човѣкъ, който е лишенъ отъ добродетели. се намира въ положението на момата съ счупенитѣ крака. Краката на всички хора трѣбва да бждатъ здрави! Това може да се постигне само тогава, когато хората измѣнятъ своитѣ стари възгледи и разбирания.

Сега, като се изнася една нова идея, хората се стрѣскатъ. Въ това отношение тѣ приличатъ на онѣзи деца отъ старо време, чиито учители влизали въ училището съ тояги. Щомъ виждали, че тѣхниятъ учителъ носи пръчка въ ржката си, тѣ знаели, че бой ще има. Обаче, сегашнитѣ учители не влизатъ при децата съ пръчка. Съвременното възпитание не прилича на старото. Сега има нови методи и начини за възпитание на децата.

И днесъ, когато изнасямъ нѣкаква нова идея предъ васъ, по старъ навикъ, вие се плашите, мислите, че азъ нося пръчка въ ржката си. Не, азъ влизамъ безъ пръчка. Стариятъ методъ не е за препоръчване, защото не е економиченъ. Когато учителятъ влиза въ класъ

съ пръчка, голѣма частъ отъ енергията му отива въ нея. Учителѣтъ не трѣбва да влиза въ класъ съ пръчка. Днесъ тази пръчка е замѣстена съ перо, съ моливъ. Тя е магическата пръчка, която всѣки ученикъ трѣбва да държи въ ржката си, когато учителѣтъ преподава.

И тъй, съ магическата пръчица вие ще напишете въ съзнанието си идеята за абсолютната чистота. И като ви запита нѣкой, какво ви се говори при петото езеро, ще кажете: Ухо не е чуло, и око не е видѣло това, за което ни се говори. Говориха ни по въпроса за хигиената отъ гледището на абсолютната чистота.

✽

52. Лекция отъ Учителя, държана при петото рилско езеро, 21 августъ, 1929 г.

Съдържание

	стр.
1. Опредѣлени движения	3
2. Вѣрни положения	26
3. Стари навици	47
4. Естествени връзки	68
5. Външни линии на красотата . . .	81
6. Два стълба	100
7. Господарь и слуга	126
8. Законъ на отношения	146
9. Постоянни и преходни нѣща.	
Козметика	165
10. Промѣни въ свѣта	187
11. Пробниятъ камъкъ	205
12. Абсолютна чистота	221